

5.1.2i

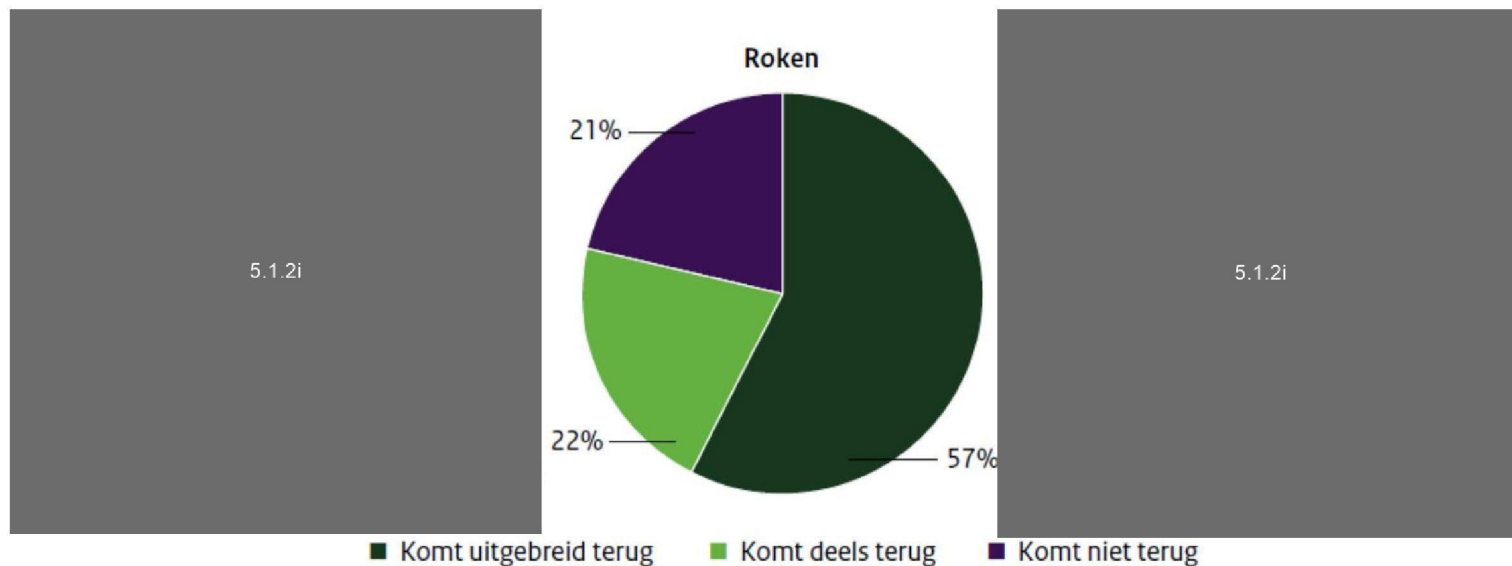
5.1.2i

5.1.2i

Doelen en ambities

- Startpunt: Lokale uitwerking van het NPA
- Merendeel van akkoorden formuleert doelen en ambities op NPA thema's

Roken en aanvullende thema's

- **Terugkomende acties onder thema roken**

- Creëren rookvrije omgeving (sportverenigingen, scholen) (9)
- Informeren en bespreekbaar maken van middelengebruik (6)

5.1.2i

5.1.2i

Bilateraal met CdP

5.1.2e

Datum: 7 april

Tid: 12:00-12:30 uur

Locatie: Zwarte dennenlaan 18
Sint Woluwe
Brussel

NL Delegatie:

BEL Delegatie:

Taal: Nederlands

Onderwerpen:

Onbekend

Bilateraal met
waarnemend DG Dier, Plant en Voeding

5.1.2e

Datum: 7 april

Tid: 12:30-14.00 uur

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

2b. Leefstijl & Preventie - Tabak

Doel van het gesprek/te bereiken uitkomst:

- Belgische en Nederlandse inzet op herziening Europese Tabaksproductrichtlijn (TPD) bespreken.

Beknopte achtergrond:

Tabaksproductrichtlijn (TPD)

- Op 20 mei jl heeft de Europese Commissie het implementatierapport van de Europese Tabaksproductrichtlijn (TPD) opgeleverd, vijf jaar nadat de richtlijn in werking is getreden.
- Het rapport constateert dat de richtlijn een bijdrage heeft geleverd aan de prevalentiedaling van het aantal rokers in de EU maar ook dat er meer nodig is. Twee punten waarop meer inspanning nodig is volgens het rapport is de handhaving op nationaal niveau en aandacht voor de marktontwikkeling van nieuwe tabaksproducten.
- **5.1.2e** plaatst het implementatierapport en de komende review van de TPD in het licht van het 'EU Beating cancerplan' met het bijbehorende streven naar een tabaksvrije generatie in 2040 en zegt dat het nodig is de lat hoger te leggen om dit doel te behalen.
- Het voorstel voor een herziene TPD wordt in 2024 verwacht. Om een tabaksvrije generatie in 2040 te behalen moeten er flinke maatregelen genomen worden.
- Belangrijk voor Nederland is dat:
 - het verbod op kenmerkende aroma's in sigaretten en shag ook gaat gelden voor andere tabaksproducten ZOALS
 - de regels voor verhitte tabak gelijk worden aan de regels voor sigaretten; en
 - nicotineproducten zonder tabak, zoals nicotinezakjes onder de reikwijdte van de TPD brengen/verbieden.
- Verder wordt de Europese richtlijn tabaksaccijns aangepast en het voorstel wordt eind 2022 verwacht.
- Op Europees niveau zet dit kabinet in op de verhoging van het minimumaccijnsniveau voor tabaksproducten en op een accijnsheffing op e-sigaretten. Verder dienen verhitte tabaksproducten net zoals sigaretten worden belast.
- De industrie zet hard in op 'harm reduction' door het gebruik van onder andere e-sigaretten, heated tobacco products, maar ook nicotinepouches. Nederland ziet hier geen ruimte voor en pleit voor strenge regulering/verbod van novel and emerging tobacco products en nicotine producten.

Spreekpunten:

- *Europa's Beating Cancer Plan* streeft naar een 'tabaksvrije generatie' in 2040 waar minder dan 5% van de bevolking tabak gebruikt, vergeleken met ongeveer 25% vandaag. Nederland ondersteunt dit van harte en heeft dit doel ook in 2018 gesteld.
- Het is belangrijk om van dit momentum gebruik te maken en een herziene EU-tabaksproductrichtlijn te realiseren die

sterk zal bijdragen aan het keren van de tabaks- en nicotinepandemie.

- Kinderen mogen niet worden blootgesteld aan roken en hetzelfde geldt voor elk alternatief voor roken. De industrie promoot alternatieve producten zoals verwarmde tabak als minder schadelijk, maar deze producten kunnen jongeren aantrekken en nicotineverslaving veroorzaken.
- De herziene TPD moet de aantrekkelijkheid van tabaksproducten verminderen en moet ook betrekking hebben op nieuwe nicotineproducten zonder tabak die tabaksbestrijdingsmaatregelen kunnen ondermijnen en zo kinderen helpen te beschermen tegen roken.
- Wetende dat accijnsverhoging het belangrijkste instrument is bij tabaksontmoediging, zal de herziene Tabaksbelastingrichtlijn (TTD), die eind 2022 wordt verwacht, een belangrijke kans zijn in ons streven naar harmonisatie van accijnzen op tabaksproducten tegen het hoogste tarief in om een opwaartse convergentie van de prijzen in de EU-lidstaten te bereiken.
- Om vervanging door sigarettenalternatieven te vermijden, zijn we er ook voorstander van om e-sigaretten, verhitte tabaksproducten en cigarillo's te belasten op een vergelijkbaar niveau als traditionele sigaretten.

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

Ministerie van Volksgezondheid
Welzijn en Sport

Datum document
1 februari 2022

Kenmerk
3316950-1024206-VGP

Bijlage(n)
1

Staatssecretaris van VWS

Deadline: 10-02-2022

nota

(ter voorbereiding van een overleg)

Betreft Kennismaking staatssecretarissen FIN 5.1.2e en VWS
Vergaderdatum en tijd Donderdag 10 februari 13:30 – 14:15
Vergaderplaats Ministerie van Financiën

Paraaf directeur

1 Aanleiding en doel overleg

In het coalitieakkoord staan verschillende prijsmaatregelen op thema's waar u verantwoordelijk voor bent (tabak, voeding). De instrumenten van deze maatregelen (accijnzen, btw, verbruiksbelasting) vallen onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Financiën, bij 5.1.2e.

Voor maatregelen uit het coalitieakkoord die per 2023 zijn aangekondigd, moet het voorstel voor wetsaanpassing begin maart klaar liggen (waarna een uitvoeringstoets volgt). Daarom is het gesprek op korte termijn gepland. U kunt kennismaken en uw doelstellingen bij de belastingmaatregelen duidelijk maken. Ook kunt u verkennen of er draagvlak is voor maatregelen rond alcohol die niet expliciet in het coalitieakkoord staan.

2 Deelnemers overleg

Ministerie van Financiën:

5.1.2e

... (nog niet bekend bij opstellen nota)

Ministerie van VWS:

Staatssecretaris

5.1.2e

, directeur Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie

5.1.2e

, politiek adviseur

3 Te bespreken punten

- a. Kennismaking
- b. Accijnsverhoging tabak
- c. Verhoging verbruiksbelasting niet alcoholische dranken ('suikerhoudende dranken') en uitzonderen mineraalwaters
- d. Suikerbelasting: bezien hoe op termijn..
- e. Btw groente fruit naar 0%: bezien hoe op termijn
- f. Accijns alcohol
- g. Conclusie & afspraken

Error! Unknown document property name.

Error! Unknown document property name.

Kenmerk

Error! Unknown document property name.

4 Advies en toelichting

De gezondheidsgerelateerde belastingmaatregelen uit het coalitieakkoord (CA) zijn elk als agendapunt opgenomen. Per punt staat achtergrond toelicht, voorafgegaan door de tekst uit het coalitieakkoord.

Ad b. Accijnsverhoging tabak

Advies:

- U kunt aangeven dat accijnsverhoging de meest effectieve maatregel is om tabaksgebruik terug te dringen.
- U kunt vragen of uw collega van Financiën openstaat voor aanvullende maatregelen op het gebied van accijns die u tzt met hem zal bespreken. Het gaat hierbij om structurele jaarlijkse verhoging en het verhogen van accijns op andere tabaksproducten om substitutie te voorkomen.
- U kunt uw collega op het hart drukken sigaren ook mee te nemen in de accijnsverhogingen voor 2023 en 2024.

Coalitieakkoord

In het coalitieakkoord is opgenomen dat de tabaksaccijns wordt verhoogd naar ca. 10 euro per pakje van 20 sigaretten. Dit gebeurt in 2 opvolgende stappen, zoals voorgesteld in het Nationaal Preventieakkoord. In de budgettaire bijlage bij het coalitieakkoord worden de baten als volgt geraamd:

	2022	2023	2024	2025	structureel
Baten in mln	0	145	388	484	484

- Effectiviteit accijnsverhoging
- Accijnsverhoging wordt internationaal gezien als de meest effectieve interventie om tabaksgebruik terug te dringen¹.
- Structurele jaarlijkse accijnsverhogingen
- Het RIVM berekende in 2018 dat in aanvulling op de in het preventieakkoord afgesproken verhoging van de accijns waardoor een pakje sigaretten €10 euro gaat kosten, de accijns jaarlijks significant verhoogd moet worden om het doel van een rookvrije generatie in 2040 te kunnen halen.²

¹ WHO technical manual on tobacco tax policy and administration, april 2021

² RIVM, 2018. Quickscan mogelijke impact Nationaal Preventieakkoord. Beschikbaar via: <https://www.rivm.nl/documenten/quickscan-mogelijke-impact-nationaal-preventieakkoord>

Error! Unknown document property name.

Error! Unknown document property name.

Kenmerk

Error! Unknown document property name.

- Het blijkt namelijk dat er onvoldoende vooruitgang is bij jongeren en zwangeren. Om de ambities voor deze groepen te kunnen halen adviseerde het RIVM om naast grotere jaarlijkse accijnsverhogingen ook uitgebreidere rookverboden, een forse inperking van aantal verkooppunten en verdergaande productregulering in te zetten. Er is wetenschappelijke consensus dat een structurele verhoging van de accijns met 10% per jaar een effectief middel is om roken terug te dringen. Het Trimbosinstituut concludeerde hierover in 2020: "In de ideale situatie wordt in Nederland ieder jaar de accijns op sigaretten verhoogd met minimaal 10%, wordt het prijsverschil tussen sigaretten en shag verkleind, wordt duidelijk over (het doel van) de verhogingen gecommuniceerd en is accijns onderdeel van een breder pakket aan tabaksontmoedigingsmaatregelen".³

Om zicht te houden op het behalen van een rookvrije generatie in 2040 moet de accijns ook na 2024 jaarlijks significant verhoogd worden.

- Substitutie
- In het preventieakkoord is opgenomen dat het kabinet in 2020 een eerste stap zal zetten en de accijns op een pakje sigaretten met 20 stuks zodanig verhogen dat de prijs van dat pakje met 1 euro stijgt. Alvorens de prijs verder verhoogd kan worden tot 10 euro in 2023, zal het kabinet in 2021 een evaluatie uitvoeren. Om substitutie te beperken zal ook voor andere producten zoals shag, volumetabak en heatsticks een in absolute zin gelijke accijnsverhoging plaatsvinden.
- Om overstappen op goedkopere rookwaren (substitutie) terug te dringen zouden voor deze producten *grotere accijnsverhogingen* kunnen worden overwogen. Een verhoging *in absolute zin* voor rooktabak zoals shag, volumetabak (gebruikt in combinatie met sigarettenhulzen om zelf sigaretten van te maken) en heatsticks (verhitte tabak, gebruikt samen met verhittingsapparaten zoals de IQOS) betekent dat de prijzen van sigaretten en rooktabak gelijk op gaan. Zoals Trimbos ook concludeerde is het wenselijk dat de prijzen voor rooktabak toegroeien naar de prijzen van sigaretten om zo te voorkomen dat rokers in reactie op een accijnsverhoging goedkoper gaan roken.
- Op dit moment is VWS ambtelijk in gesprek met FIN om ook sigaren mee te nemen in deze belastingverhogingen. VWS vindt dit belangrijk vanwege het feit van substitutie naar goedkope sigaren (cigarillo's en kleine sigaren). In de VS zijn sigaren onder highschoolstudenten populairder dan sigaretten. Naar mening van VWS is het daarom verstandig om sigaren en cigarillo's bij de verhoging mee te nemen. Sigaren zijn zeker zo schadelijk als sigaretten en het gebruik daarvan moet ontmoedigd worden. Vanuit het oogpunt van volksgezondheid is er daarom geen reden deze producten uit te zonderen. VWS heeft in aanvulling daarop ook andere maatregelen in voorbereiding (neutrale verpakkingen) of zal deze in de EU bepleiten (verbod op kenmerkende aroma's) om het gebruik van sigaren en cigarillo's te ontmoedigen.
-
-
-
- EU

³ Trimbos, 2020. Effecten van accijns en prijs op het gebruik tabaksproducten. Beschikbaar via: <https://www.trimbos.nl/aanbod/webwinkel/af1357-effecten-van-accijns-en-prijs-op-het-gebruik-tabaksproducten/>

- Europees worden voor 2022 de volgende zaken verwacht met betrekking tot tabaksaccijns. Min FIN is in de lead op deze trajecten maar zal VWS daarbij betrekken:

- Herziening EU tabaksaccijnsrichtlijn – 2022 (NL inzet op o.a. verhoging minimum accijnsniveau en het onder de richtlijn brengen van e-sigaretten en ruwe tabak, aanpassen accijns verhitte tabak in lijn met accijns op sigaretten)
- Herziening van de regels inzake grensoverschrijdende aankoop van tabaksproducten door privépersonen – 2022

◦

- Belastingplan 2023
- Ambtelijk FIN is op dit moment bezig de voornemens uit het CA, zowel die voor 2023 als die voor 2024 te verwerken in het Belastingplan 2023. De deadline voor dit concept wetsvoorstel is 7 maart 2022.
- Ambtelijk FIN heeft aangegeven dat dit betekent dat er voor 2023 en 2024 inderdaad tweemaal iets meer dan €1,- bij komt voor een pakje sigaretten. Voor rooktabak (onder deze categorie vallen: shag, volumetabak om zelf sigaretten te schieten en heatsticks) heeft FIN gerekend met 1 gram per shagje waardoor een pakje shag van 50 gram naar schatting met ruim €5,00 in prijs worden verhoogd.

In de bijlage enige achtergrondinformatie mbt tabak (nav deep dive sessie).

Error! Unknown document property name.

Error! Unknown document property name.

Kenmerk

Error! Unknown document property name.

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

**Error! Unknown document
property name.**

**Error! Unknown document
property name.**

Kenmerk

**Error! Unknown document
property name.**

Valpreventie, kinderen op gezond gewicht en leefstijlcoach wordt ingekocht en er is een vervolgaanbod in de buurt/ het sociaal domein

..en stoppen met alcohol

Huisarts bespreekt stoppen met roken en kan doorverwijzen naar concrete hulp en tools

Er zijn vast meer ideeën!

Concreet aan de slag en daarvan leren.
Om te beginnen in de kwetsbare wijken (SES).

En zullen we de schrijnende gevallen onder de loop nemen?

Ik durf niet te lachen, want ik heb geen geld voor de tandarts

Kan ik misschien samen met anderen iets leuks doen, dan ben ik niet zo alleen. Ben wel klaar met de psycholoog.

MT-Netwerk-Preventie
24 mei 2022

A photograph of three young children dressed as superheroes, standing on a red running track. They are wearing capes and masks. In the background, there are mountains and a fence. A blue speech bubble is overlaid on the image.

Het moet veranderen.
Nu

Nationale Preventie Aanpak

Naar een Gezonde Generatie in 2040

Bewindspersonen staf Preventie

Sheet:

2. Waarom blijven inzetten op preventie?
3. Wat doen we al en hoe versterken we dat
4. Wat komt er bij:
 - Mentaal Fit en Veerkracht
 - Sport en Bewegen
5. Wat komt er bij: Preventie in het Zorgstelsel

Gespreksleidraad t.b.v. BWP-overleg 21-2-2021 – Preventie
PG, VGP, Sport, DMO, Jeugd, Z en CZ

2. Waarom blijven inzetten op preventie?

Met Preventieakkoord is draagvlak gecreëerd. Inzet blijft nodig om ziektelast terug te dringen

		ZIEKTELAST (%)	STERFTE (x1000)	ZORGUITGAVEN € (x miljard)
	Roken	 9,4%	 20,0	 2,4
	Ongezonde voeding	 8,1%	 12,9	 6,0
	Weinig beweging	 2,3%	 5,8	 2,7
	Alcohol gebruik	 1,5%	 1,8	 0,9

3. Hoe versterken wat we al doen?

Algemeen -> meer doen wat werkt + extra aandacht voor verkleinen van gezondheids-verschillen, kwetsbare groepen en jeugd.

Roken -> Stoppen met roken + accijnsverhoging + verminderen verkooppunten

Buiten reikwijdte verzoek

4. Wat komt er bij:

Mentaal fit en veerkracht:

Jongeren & jongvolwassenen

75% van de psychische problemen ontstaat vóór het 25e levensjaar

Brede kabinetsaanpak/ meerjarig perspectief: OCW, SZW

En i.s.m. en jongeren zelf!

Vitaal aan het werk

Werkstress kost €3,1 miljard

uim 1,3 miljoen werknemers

Zorgpersoneel aandachtspunt!

Benutten arbeidspotentieel

I.s.m. MSZW, SER, werkgevers, werknemers.

Van kwetsbaar naar veerkrachtig

11,8% van de laag opgeleide volwassenen hebben een verhoogd risico op een angststoornis of depressie t.o.v. 4,1% van de hoog opgeleide volwassenen.

Relatie met: MSZW, MLZ, focus op achterstandsgebieden/ groepen

Sport en bewegen:

- Meer sportdeelname en stimuleren van bewegen in het dagelijks leven in een gezonde leefomgeving
- Meer inzet op achterblijvers in bewegen, zoals mensen met een lage SES, mensen met een beperking en ouderen (valpreventie)
- Bewegen onderdeel van aanpak van volksziekten (Alzheimer, kanker en obesitas).

5. Wat komt er bij: Preventie in de zorg

- Duurzame verankering in het zorgstelsel van **effectieve interventies** op grensvlak gemeente/zorgverzekeraars..
 - Gecombineerde Leefstijl Interventie (GLI),
 - Kind naar gezond gewicht,
 - Valpreventie (Opdracht regeerakkoord – vraagt samenwerking alle bewindspersonen)
 - Welzijn op recept. Bewegen is belangrijk onderdeel bij bijna al deze interventies!Bewegen is belangrijk onderdeel bij bijna al deze interventies!
- Impuls aan **regionale samenwerking** (preventie-infrastructuur) tussen gemeenten, zorgverzekeraars en betrokken hulp- en zorgverleners.
- **Leefstijlgeneeskunde** integraal onderdeel van de curatieve zorg voor mensen met gezondheidsklacht, aandoening of ziekte.

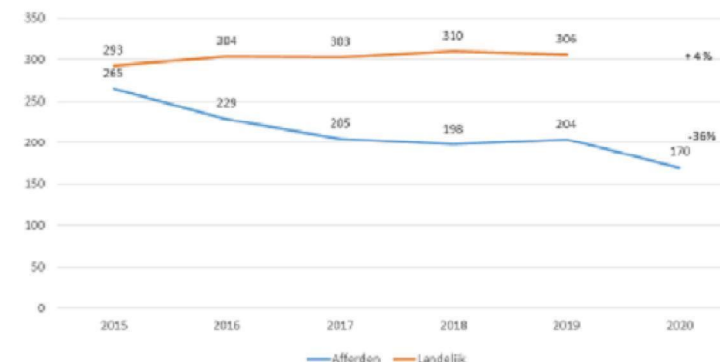

Een voorbeeld van leefstijlgeneeskunde

5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e, huisarts in Afferden

- Andere financiering VGZ: vast bedrag per patiënt per jaar (abonnement) -> géén vergoeding meer per verrichting
- Hierdoor tijd voor het goede gesprek ipv doorverwijzing/medicatie
- 2017: 36% minder doorverwijzingen & besparingen Praktijk €461.700,-
- Ziekenhuis dreigde om te vallen, weer vergoeding per verrichting
- Transitie kracht bij zetten?!
 - Onderzoek naar effecten leefstijlgeneeskunde & implementatie
 - "krimpafspraken": meerjarige contracten ziekenhuizen
 - Aandacht voor leefstijlgeneeskunde in opleidingen
 - Richtlijnen aanpassen

Aantal verwijzingen Afferden per 1000 patiënten

Publicatie in Huisarts en Wetenschap, jaargang 2018, nummer 3

Totaal	2017	€ 1.583
	-10%	€ 1.754
 Huisartsenzorg	2017	€ 271
	46%	€ 185
 Extramurale farmaceutische zorg	2017	€ 205
	-16%	€ 245
 Geestelijke gezondheidszorg (incl. POH-GGZ)	2017	€ 72
	-33%	€ 107
 Medisch-specialistische zorg	2017	€ 653
	-19%	€ 808

T
MMinisterie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport**Datum**
10 december 2021**Kenmerk**
3298599-1021856-VGP**Zaaknummer**
1021856**Bijlage(n)**
<vul hier het aantal bijlagen
in>

Deadline: Zsm

Afschrift aan

nota

Uw kenmerk
32011-90 en 32011-91

(ter beslissing)

Tabaks- en alcoholontmoediging

1 Aanleiding voor deze nota

Op 18 november jl. stond een AO preventie gepland, maar deze is mede door de drukte rond de coronadebatten uitgesteld. Dit AO zal naar verwachting dit voorjaar opnieuw worden gepland. In plaats van het AO in november is een Schriftelijk Overleg(SO) gehouden, naar aanleiding van een tweetal brieven die aan de Tweede Kamer(TK) zijn gestuurd:

- verzamelbrief alcohol en tabak(9 nov jl.)
- COP9 WHO-Kaderverdrag inzake tabaksontmoediging (FCTC) en MOP2 Protocol tot Uitbanning van de Illegale Handel in Tabaksproducten november 2021(5 nov jl.)

Deze beide brieven zijn bijgevoegd ter informatie. Bij de verzamelbrief alcohol en tabak zaten ook een groot aantal rapporten. Deze rapporten zijn in verband met de demissionaire status beleidsarm afgedaan door uw voorganger. De rapporten zullen binnenkort nog aan u worden voorgelegd als losse beslispunten. Om het lees- en printwerk te beperken zijn deze rapporten nu niet toegevoegd, maar mocht u een van deze rapporten toch al willen lezen, dan kunt u die via uw adviseur ontvangen.

2 Beslispunten, advies en mogelijk alternatief

We adviseren we u akkoord te gaan met de beantwoording op de schriftelijke vragen en deze te verzenden naar de TK.

Het SO is op 10 december 2021 ontvangen. In een reguliere situatie(zonder kerstreces en kabinetswissel) zou de deadline 7 januari zijn geweest.

3 Samenvatting en conclusies

Error! Unknown document property name.

Kenmerk
Error! Unknown document property name.

Het SO bevat een groot aantal inhoudelijke onderwerpen. Om te voorkomen dat we u binnen korte termijn een groot aantal verschillende beslispunten voor te leggen adviseren we u op een aantal punten toe te zeggen dat u de TK binnenkort zal informeren over de voortgang of de beleidskeuze die op sommige dossiers moeten worden gemaakt. Dit zijn dossiers die binnenkort inhoudelijk met u zullen worden besproken of worden voorgelegd zoals:

Buiten reikwijdte verzoek

4. Tabak
5.
 1. Uitbreiding rookverbod (oa. in horeca) met waterpijp/kruidenrookproducten naar aanleiding van een onderzoek van SEO.
 2. Uw inzet op tabaksontmoediging op Europees niveau, onder andere ten aanzien van de herziening van de Europese Tabaksproductenrichtlijn.
 3. Het wetsvoorstel nicotinezakjes en andere nicotinehoudende producten zonder tabak, mede naar aanleiding van een motie.
4.
 5. Voor de andere onderwerpen, waar voor nu geen grote beslispunten voorliggen is gekozen de lijn van uw voorganger voort te zetten, bijvoorbeeld op het punt over het smaakjesverbod over e-sigaretten, het contact met de e-sigarettenlobby, accijns op e-sigaretten, etikettering van alcoholische dranken.
 - 6.
 7. De vraag over het position paper 'Uitgeruste Verslavingsartsen' valt niet onder uw verantwoordelijkheid, maar onder die van 5.1.2e 5.1.2e specialisten) en 5.1.2e als onderdeel van de GGZ). Dit antwoord zal de ministers worden voorgelegd.
 - 8.
- 4 Draagvlak politiek**
In het SO is inbreng geleverd door de fracties van de VVD, D66, PVV, GroenLinks, ChristenUnie, Volt en BBB(waarschijnlijk per abuis door de griffie vermeld als BIJ1 bij de inbreng van de partijen).
- 5 Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie**
Voor tabaksproducten zijn we gebonden aan artikel 5.3 van het WHO-Kaderverdrag inzake tabaksontmoediging. Dit artikel stelt dat het tabaksontmoedigingsbeleid moet worden beschermd tegen de belangen van de tabaksindustrie. Er is met de tabaksindustrie, en ook met anderen belanghebbenden van de tabaksverkoop zoals verkopende partijen, alleen contact over uitvoeringstechnische kwesties.
- 6 Financiële en personele gevolgen**
Niet van toepassing
- 7 Juridische aspecten en haalbaarheid**
De, in de antwoorden genoemde, wet- en regelgeving wordt gezamenlijk met

Error! Unknown document
property name.

de directie Wetgeving en Juridische Zaken(WJZ) opgesteld.

Kenmerk
Error! Unknown document
property name.

8 Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Een aantal antwoorden zijn afgestemd met WJZ en de NVWA. Ook zijn andere beleidsdirecties betrokken bij de beantwoording zoals de directie Macro Economische Vraagstukken en Arbeidsmarkt(MEVA) en de directie Publieke Gezondheid(PG).

9 Gevolgen administratieve lasten

Niet van toepassing

10. Toezeggingen

In de antwoorden wordt op een aantal terreinen toegezegd dat de Kamer hier binnenkort over zal worden geïnformeerd.

11. Fraudetoets

Niet van toepassing

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

**Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie**

Bezoekadres:

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 5.1.2e
F 070 5.1.2e
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

5.1.2e 5.1.2e
5.1.2e
5.1.2e @minvws.nl

Datum

14 juni 2021

Aantal pagina's

2

verslag

Betreft	MT VGP
Vergaderdatum en -tijd	14 juni 2021, 13.15-15.00 uur
Vergaderplaats	Webex
Aanwezig	5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e en 5.1.2e (verslag)
Opmerking	5.1.2e schuift aan maar blijft wnd. DGV non-covidzaken.

1. Opening & mededelingen

2.

3. Verslag van MT VGP 7 juni 2021

4.

5. Actualiteiten vanuit de teams

5.1.2e :

- Afgelopen vrijdag is de Kamerbrief over grenseffecten accijnsverhoging van tabak gestuurd. De volgende voorgenomen verhoging volgend jaar wordt door Financiën voorbereid maar moet nog politieke steun vinden.
- Schriftelijke vragen gekregen over de AMvB smaakjesverbod van e-sigaretten van VVD en PVV.
- Morgen directeurenoverleg met het Voedingscentrum, daarbij ook aandacht voor de Nutri-Score.

•

5.1.2e :

- Buro van de NVWA heeft het conceptrapport over domein non-food voor consumenten uitgebracht. Daarnaast kijken we deze week met de NVWA naar prioriteren van beleidsinzet voor komend jaar. De inzet op lithium-ion-batterijen en gastoestellen zal hier ook bij betrokken worden'.
- Afgelopen week zijn de stakeholders geïnformeerd over uitstellen van de WAS. Er leven nog veel vragen of en op welke wijze bijvoorbeeld de klimbossen en de tokkelbanen onder de reikwijdte van het WAS moeten vallen.
- Kennis gemaakt met 5.1.2e, manager preventie van Jellinek, en gesproken over toekomst van NPA. Jellinek is kritisch of de afspraken wel genoeg zijn om de doelen te halen. Daarbij moet er aandacht zijn voor de 'kleine' partijen aan de tafels.

Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie

Datum
14 juni 2021

•
5.1.2e :

- Vorige week overleg met IVZ over LADIS, onder andere over de drugsmonitor en de financieringsconstructie.
- Rondom experiment gesloten coffeeshopketen is gesproken over het handelingsperspectief met een negatieve Bibob. Als bestuursorgaan moet je alsnog zelf een evenredigheidstoets uitvoeren. Daar kan dan uitkomen dat je alsnog tot aanwijzen met extra voorwaarden moet overgaan.
- Met NVWA (keuren) aandacht gevraagd voor goede aansluiting van VWS op import. Er zijn goede afspraken gemaakt. Waaronder dat tevens contact wordt gelegd met L&V. Met deze partijen willen we minimaal tweemaal per jaar kijken wat er op import speelt en nodig is.
- Met Trimbos-instituut is een brainstormsessie geweest over drugspreventie. Daarmee is een aanzet gegeven voor een nieuwe subsidieronde dit jaar.

5.1.2e :

- Zo dadelijk een sessie met wethouders over kansrijke start.
- Opdrachtgeversoverleg met de NVWA komt er aan.
- Morgen vindt het opdrachtgeversberaad met het RIVM plaats.

6. Mededelingen over de 1^e suppletoire Kamervragen

7. Er zijn geen vragen gesteld voor VGP.

8.

9. Laatste stand van zakenbrief moties en toezeggingen zomer 2021

10. MT-DGV

11. PO met 5.1.2e

12. Preventiestaf

13. Aandachtspunten Parlementaire Zaken, Openstaande Kamervragen

14.

15. Uitnodigingen en Representaties bewindslieden

Zie: <https://werkbezoek.minvws.nl/kalender/maand>

16. Sluiting

miljoen 1,000,000 1000

	niveau 2021	per eenheid
Tabaksaccijns		
Sigaretten (minimumaccijns per 1000 stuks)	€ 243.25	€ 1
Shag (specifieke accijns per kg)	€ 160.91	€ 1
<i>sleutel per pakje</i>		
Sigaretten (per pakje van 20 stuks)	€ 4.87	€ 0.05
Shag (per pakje van 50 gram)	€ 8.05	€ 0.05

Raming AFEP	2022
Opbrengsten tabaksaccijns	2,827
sleutels:	
aandeel sigaretten in totale opbrengst	73%
aandeel shag in totale opbrengst	26%

Raming	geraamde opbrengst 1 euro is in %
sigaretten	2,075 0.4%
shag	740 0.6%

	sleutel per pakje in %
aantal sigaretten per pakje	20 1.0%
gram shag per pakje	50 0.6%

Berekening pakje naar €10	
WAP 2020	357.92
WAP in periode april-december	372.43
Prijs per pakje sigaretten	7.45
Verhoging nodig om naar 10 euro te gaan	2.55
Verhoging excl. BTW 21 %	2.11
Verhoging per 1000 sigaretten	105.43
Verhoging per 1000 gram rooktabak	105.43
Verhoging excl. Btw per pakje shag van 50 gram	5.27
verhoging incl. Btw per pakje shag van 50 gram	6.38
Opbrengst sigaretten met sleutel	314.8
Opbrengst rooktabak met sleutel	169.6
Totale opbrengst	484.5

in € miljoen	2023	2024
Stap 1 per 1 april 2023 (verhoging met € 105,43 per 1000 stuks sigaretten en per 1000 gram rooktabak)	145	242
Stap 1 per 1 april 2024 (verhoging met € 105,43 per 1000 stuks sigaretten en per 1000 gram rooktabak)	0	145
Totaal	145	388

in € miljoen	2023	2024
Opbrengst sigaretten	94	252
Opbrengst rooktabak	51	136

Totaal	145	388
---------------	------------	------------

	Sigaretten per pakje van 20 stuks	Shag per pakje van 50 gram
WAP 2020 apr-okt per pakje	€ 7.45	€ 12.68
Verhoging incl. Btw	€ 2.55	€ 6.38
Verhoging excl. Btw	€ 2.11	€ 5.27

Opbrengst per eenheid (€ mln)	
	3.0
	1.6
	7
	2

Gedragseffect	
	65%
	65%

Opmerking: CPB zegt i

Opbrengst verhoging zonder gedragseffect		met gedragseffect	
	9		3
	5		2
	21		7
	5		2

Rooktabak	
WAP 2020	223.37
Prijs per pakje van 50 gram	11.17
Prijs per pakje van 20 gram	4.47
WAP in periode apr-dec 2020	253.54
Prijs per pakje van 50 gram	12.68
Prijs per pakje van 20 gram	5.07
Wap na verhoging	381.11
Prijs per pakje van 50 gram	19.06
Prijs per pakje van 20 gram	7.62
verhoging per pakje van 50 gram incl	6.38
verhoging per pakje van 50 gram	5.27

2.55147

2025= structureel

242

242

484

2025= structureel	
	315
	170

n 1e jaar 60% vanwege hamsteren. Omdat dit een kleine mutatie is heb ik aangenomen dat er niet gehamste

rd wordt

From: 5.1.2e
To: 5.1.2e
Cc: 5.1.2e
Subject: FW: Scenario's accijns tabak
Date: vrijdag 11 maart 2022 09:29:49

Hallo 5.1.2e en 5.1.2e

Wij kregen van VWS het verzoek om op een rij te zetten welke scenario's er zijn om tabaksaccijns te verhogen en hoe die het beste kunnen bijdragen aan het bereiken van de NPA doelstellingen. Trimbos-instituut gaat hier de aankomende weken aan werken. Zie hieronder voor meer details. Ik zou graag op korte termijn met jullie willen overleggen om samen met jullie te verkennen of en hoe jullie hier vanuit jullie expertise over doorrekenen van scenario's een bijdrage aan zouden kunnen leveren. Schikt het jullie om hier – liefst begin aankomende week - een uurtje voor in te ruimen?

Wij kunnen wel een overleg plannen via Teams.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e / Nationaal Expertisecentrum Tabaksontmoediging (NET)
 T 030 5.1.2e M 06 5.1.2e
 Kamernummer: 5.1.2e

Van: 5.1.2e @minvws.nl>

Verzonden: donderdag 10 maart 2022 14:56

Aan: 5.1.2e @trimbos.nl>; 5.1.2e @trimbos.nl>, 5.1.2e @trimbos.nl>

CC: 5.1.2e @minvws.nl>

Onderwerp: Scenario's accijns tabak

Beste 5.1.2e en 5.1.2e

Heel erg fijn dat jullie met ons wilde sparren over scenario's mbt verhogen tabaksaccijns. Zoals afgesproken zou ik op de mail zetten waar wij naar zoeken:

- Aantal concrete scenario's (2 of 3) voor ons land die aangeven hoe met verdere verhoging van tabaksaccijns in de komende jaren (vanaf 2025) het doel van de rookvrije generatie in 2040 dichterbij gebracht kan worden (max 5 % van de bevolking: 0% van de jongeren en zwangeren).
- Het gaat hierbij om scenario's s die veel opleveren voor de volksgezondheid (prevalentie rokers bijv) en ook de schatkist niet schaden.
- De scenario's moeten gedragen worden door verschillende experts.
- Per scenario willen we weten wat het oplevert voor de gezondheid (schatting prevalentie daling bijv.) en wat het financieel betekent voor de staatskas, voor en nadelen scenario, break even point, en andere consequenties mbt grenseffecten bijv. (kwantitatief of kwalitatief).
- Belangrijk dat ook het tegen gaan van substitutie ook wordt meegenomen in de scenario's. Maw concrete voorstellen voor accijnsverhoging mbt sigaretten, shag en volumetabak en ook cigarillos (sigaren).
- Het gaat niet om een officieel rapport met wetenschappelijke voetnoten maar om concrete scenario's op basis van de wetenschap. Ambtelijk VWS zal deze met de stas bespreken en vervolgens zal de stas er de boer mee op gaan om de politiek te

overtuigen. Het is denkbaar dat er dan nog om aanvullende informatie wordt gevraagd.

- Proces; het is belangrijk ook min fin vanaf het begin af aan te betrekken. We kunnen ons voorstellen dat jullie een werk/expertgroepje inrichten waarin 5.1.2e en VWS ook zitting in hebben).
- De termijn waarbinnen we dit nodig hebben is ongeveer een maand.

Mochten jullie aanvullende vragen hebben dan weet je ons te vinden.

Wij horen graag begin volgende week van jullie terug.

met vriendelijke groet,

5.1.2e

Drs. W. 5.1.2e

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)

5.1.2e | Parnassusplein 5 | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |

T 070 5.1.2e | M 06 5.1.2e | @minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

From: 5.1.2e
To: 5.1.2e
Subject: FW: accijns tabak
Date: maandag 21 maart 2022 18:10:22
Attachments: [rapport werkgroep accijnzen bijlage 2 8-6-2018.docx](#)

Ha 5.1.2e

Ik heb even door dit document gescrolld en nagedacht over een simpele berekening voor de accijnzen. Hier mijn gedachten voor wat stappen:

- Voor volwassenen:
 - Geen ingewikkelde modellen a la CZM of LCDM gebruiken met start/stopkansen, maar alleen naar de prevalenties in verschillende jaren kijken.
 - Referentiescenario: Voor de corona-VTV is volgens mij een update gemaakt van de toekomstverkenningen voor roken met als basisjaar 2018. Dat betekent dat we van daaruit voorspellingen van 2018-2040 zouden kunnen krijgen van rookprevalenties in verschillende leeftijdsgroepen.
 - Daar zouden we dan in verschillende jaren accijnsscenario's op kunnen toepassen, hoewel het wel echt nog puzzelen wordt om door te rekenen hoe de trend verder loopt met afnames van de prevalenties in verschillende leeftijdsgroepen in verschillende jaren.
- Voor jongeren:
 - Hier hebben we minder data, maar zouden we misschien heel simpel een trend kunnen schatten van bijv alleen de jongeren die starten met roken (zonder demografie, beleid etc) en dan kijken wat het effect van de accijnsscenario's hierop is.

Wat we nodig hebben van MinFin is:

- Wat voor bevolkingscijfers worden gebruikt?
- Wordt een trend in demografie meegenomen? Zoja; hoe?
- Wordt een trend in beleid meegenomen? Zoja;hoe?
- Wat is het basisjaar?
- Hoe worden verschillende accijnzen in verschillende jaren toegepast?
- Welke elasticiteiten worden gebruikt?
- In hoeverre wordt uitgesplitst naar verschillende leeftijdsgroepen?

Zou jij dit kunnen aanvullen en doorsturen naar 5.1.2e (gezien ik morgen hele dag cursus heb).

Hartelijke groet,

5.1.2e

Dr. Ir. 5.1.2e
 Onderzoeker gezondheidsmodellering & gezondheidseconomie
 Tel: 030- 5.1.2e /06- 5.1.2e

From: 5.1.2e@minvws.nl>
Sent: maandag 14 maart 2022 15:43
To: 5.1.2e@trimbos.nl>; 5.1.2e@rivm.nl>
Cc: 5.1.2e@trimbos.nl>; 5.1.2e@trimbos.nl
Subject: FW: accijns tabak

Hoi 5.1.2e en 5.1.2e

Hierbij document dat VWS met min fin vorige kabinetsperiode gemaakt heeft. Accijns tabak is er een onderdeel in. Je vindt ook het gedragseffect dat het CPB aanhoudt. Dat was zojuist een vraag toch?

Via onderstaande link vind je linkjes naar een aantal belangrijke achtergronddocumenten. En natuurlijk de Trimbos factsheet mbt accijns maar die kennen jullie al...

<https://www.smokefreepartnership.eu/our-policy-work/tobtaxy/useful-taxation-links>

met vriendelijke groet,

5.1.2e

Drs. W. 5.1.2e

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)

5.1.2e | Parnassusplein 5 | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |

T 070 5.1.2e | M 06 5.1.2e | 5.1.2e@minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

Van: 5.1.2e

Verzonden: donderdag 10 maart 2022 10:56

Aan: 5.1.2e [@trimbos.nl](mailto:5.1.2e@trimbos.nl)>; 5.1.2e [@trimbos.nl](mailto:5.1.2e@trimbos.nl)>

CC: 5.1.2e [@minvws.nl](mailto:5.1.2e@minvws.nl)>

Onderwerp: accijns tabak

Hallo 5.1.2e en 5.1.2e

Ivm ons gesprek later vandaag stuur ik jullie een rapport dat bij begin van NPA gemaakt is. Tabaksaccijns is een van de onderwerpen in het rapport .

met vriendelijke groet,

5.1.2e

Drs. W. 5.1.2e

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)

5.1.2e | Parnassusplein 5 | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |

T 070 5.1.2e | M 06 5.1.2e | 5.1.2e@minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

From: 5.1.2e
To: 5.1.2e 5.1.2e
Cc: 5.1.2e
Subject: RE: ACCIJNS TABAK MIN FIN
Date: woensdag 23 maart 2022 17:39:16
Attachments: [FW accijns tabak.msg](#)

Hi 5.1.2e

Dit zijn de onderwerpen waar we met MinFin over in gesprek zouden willen gaan / helderheid nodig hebben hoe zij een en ander aanpakken:

- Wat voor bevolkingscijfers worden gebruikt?
- Wordt een trend in demografie meegenomen? Zoja; hoe?
- Wordt een trend in beleid meegenomen? Zoja; hoe?
- Wat is het basisjaar?
- Hoe worden verschillende accijnzen in verschillende jaren toegepast?
- Welke elasticiteiten worden gebruikt?
- In hoeverre wordt uitgesplitst naar verschillende leeftijdsgroepen?
- Hoe gaan ze om met (verwachtingen over) inflatie?

Groet van 5.1.2e en 5.1.2e

From: 5.1.2e @minvws.nl>
Sent: dinsdag 22 maart 2022 17:11
To: 5.1.2e @trimbos.nl>; 5.1.2e @trimbos.nl>; 5.1.2e @trimbos.nl>; 5.1.2e @rivm.nl>; 5.1.2e @rivm.nl>
Cc: 5.1.2e @minvws.nl>
Subject: ACCIJNS TABAK MIN FIN

hoi allen,

Vandaag even met 5.1.2e gesproken en ik zal als ik jullie lijstje met benodigdheden heb ontvangen contact opnemen met min fin over het vrijmaken van een uurtje. Maw hoe eerder ik jullie lijstje heb hoe eerder we weer door kunnen.

Groet, 5.1.2e

Van: 5.1.2e
Verzonden: dinsdag 22 maart 2022 09:47
Aan: 5.1.2e @trimbos.nl>; 5.1.2e @trimbos.nl>; 5.1.2e @trimbos.nl>; 5.1.2e @rivm.nl>; 5.1.2e @rivm.nl>
CC: 5.1.2e @minvws.nl>
Onderwerp: FW: Commission report: Tobacco tax rules falling short

Hi 5.1.2e

Hierbij het evaluatie rapport over de tax richtlijn.

Groet, 5.1.2e

From: 5.1.2e
To: 5.1.2e
Subject: RE: accijns tabak
Date: woensdag 23 maart 2022 17:36:20

Eens met jouw overwegingen dat we het simpel bij schatten van prevalenties moeten houden.

Ik heb geen aanvullingen op jouw lijstje voor MinFin, dus zal het zo doorsturen.

From: 5.1.2e @rivm.nl>
Sent: maandag 21 maart 2022 18:10
To: 5.1.2e @rivm.nl>
Subject: FW: accijns tabak

Ha 5.1.2e

Ik heb even door dit document gescrolld en nagedacht over een simpele berekening voor de accijnzen. Hier mijn gedachten voor wat stappen:

- Voor volwassenen:
 - Geen ingewikkelde modellen a la CZM of LCDM gebruiken met start/stopkansen, maar alleen naar de prevalenties in verschillende jaren kijken.
 - Referentiescenario: Voor de corona-VTV is volgens mij een update gemaakt van de toekomstverkenningen voor roken met als basisjaar 2018. Dat betekent dat we van daaruit voorspellingen van 2018-2040 zouden kunnen krijgen van rookprevalenties in verschillende leeftijdsgroepen.
 - Daar zouden we dan in verschillende jaren accijnsscenario's op kunnen toepassen, hoewel het wel echt nog puzzelen wordt om door te rekenen hoe de trend verder loopt met afnames van de prevalenties in verschillende leeftijdsgroepen in verschillende jaren.
- Voor jongeren:
 - Hier hebben we minder data, maar zouden we misschien heel simpel een trend kunnen schatten van bijv alleen de jongeren die starten met roken (zonder demografie, beleid etc) en dan kijken wat het effect van de accijnsscenario's hierop is.

Wat we nodig hebben van MinFin is:

- Wat voor bevolkingscijfers worden gebruikt?
- Wordt een trend in demografie meegenomen? Zoja; hoe?
- Wordt een trend in beleid meegenomen? Zoja;hoe?
- Wat is het basisjaar?
- Hoe worden verschillende accijnzen in verschillende jaren toegepast?
- Welke elasticiteiten worden gebruikt?
- In hoeverre wordt uitgesplitst naar verschillende leeftijdsgroepen?

Zou jij dit kunnen aanvullen en doorsturen naar 5.1.2e (gezien ik morgen hele dag cursus heb).

Hartelijke groet,

5.1.2e

Dr. Ir. 5.1.2e

5.1.2e

Tel: 030- 5.1.2e /06- 5.1.2e

From: 5.1.2e @minvws.nl>

Sent: maandag 14 maart 2022 15:43

To: 5.1.2e @trimbos.nl>; 5.1.2e @rivm.nl>

Cc: 5.1.2e @trimbos.nl>; 5.1.2e @trimbos.nl

Subject: FW: accijns tabak

Hoi 5.1.2e en 5.1.2e

Hierbij document dat VWS met min fin vorige kabinetsperiode gemaakt heeft. Accijns tabak is er een onderdeel in. Je vindt ook het gedragseffect dat het CPB aanhoudt. Dat was zojuist een vraag toch?

Via onderstaande link vind je linkjes naar een aantal belangrijke achtergronddocumenten. En natuurlijk de Trimbos factsheet mbt accijns maar die kennen jullie al...

<https://www.smokefreepartnership.eu/our-policy-work/tobtaxy/useful-taxation-links>

met vriendelijke groet,

5.1.2e

Drs. W. 5.1.2e

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)

5.1.2e Parnassusplein 5 | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |

T 070 5.1.2e | M 06 5.1.2e @minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

Van: 5.1.2e

Verzonden: donderdag 10 maart 2022 10:56

Aan: 5.1.2e @trimbos.nl>; 5.1.2e @trimbos.nl>

CC: 5.1.2e @minvws.nl>

Onderwerp: accijns tabak

Hallo 5.1.2e en 5.1.2e

Ivm ons gesprek later vandaag stuur ik jullie een rapport dat bij begin van NPA gemaakt is. Tabaksaccijns is een van de onderwerpen in het rapport .

met vriendelijke groet,

5.1.2e

Drs. W. 5.1.2e

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)

5.1.2e | Parnassusplein 5 | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |

T 070 5.1.2e | M 06 5.1.2e @minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

From: 5.1.2e
To: 5.1.2e
Subject: FW: Scenario's accijns - eerste conceptversie
Date: vrijdag 1 april 2022 13:45:58
Attachments: [image001.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[20220325_Scenario accijns 2025-2035 v2.docx](#)
[image002.png](#)

En dit is info over de mogelijke scenario's, zoals voorbereid door 5.1.2e van Trimbos

From: 5.1.2e@trimbos.nl>
Sent: vrijdag 25 maart 2022 16:14
To: 5.1.2e@minvws.nl>; 5.1.2e
<5.1.2e@minvws.nl>; 5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e
<5.1.2e@rivm.nl>
Cc: 5.1.2e@trimbos.nl>; 5.1.2e@trimbos.nl>; 5.1.2e@trimbos.nl>
Subject: Scenario's accijns - eerste conceptversie

Beste allen,

Goed om te horen dat Financiën bereid is om een uurtje vrij te maken. Hopelijk kunnen zij de informatie leveren die 5.1.2e en 5.1.2e nodig hebben voor de modellen.

Zoals besproken zou ik de conceptversie van onze notitie met jullie delen. Bijgevoegd de meest recente versie. Ik wil daarbij benadrukken dat dit gaat om een werkdocument, te zien aan de teksthaken en opmerkingen. De komende weken zullen we de scenario's en tekst (verder) uitwerken en verfijnen. De opbouw van de notitie is geïnspireerd op de [scenario's tabaksaccijns van Nieuw-Zeeland](#) (2009) en de bijlage fiscale maatregelen ten behoeve van een gezonde leefstijl behorend bij de werkgroep accijnzen die 5.1.2e eerder heeft gedeeld.

Afgelopen week hebben we het kort gehad over een scenario waarin een inflatiecorrectie is opgenomen en in hoeverre dit nu haalbaar is. Ondanks de huidige inflatieniveaus zou ik er toch voorstander van zijn om dit als een van de mogelijke scenario's voor te leggen (zie opmerkingen bij scenario 1). Mocht er genoeg tijd voor zijn, kunnen we dit bij het vervolgoverleg maandag bespreken.

Prettig weekend alvast!

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

www.trimbos.nl
Da Costakade 45 - 3521 VS Utrecht
Postbus 725 - 3500 AS Utrecht

Bekijk onze (online) congressen, webinars, trainingen

From: 5.1.2e
To: 5.1.2e
Cc: 5.1.2e
Subject: FW: accijns tabak
Date: maandag 4 april 2022 11:24:58
Attachments: [rapport werkgroep accijnzen bijlage 2 8-6-2018.docx](#)

5.1.2e

Hier een rapportje van de werkgroep accijnzen die wij van VWS doorkregen. Hieruit krijg je mogelijk al enig idee hoe MinFin eea aanpakt qua berekeningen.

Hartelijke groet,

5.1.2e

Dr. Ir. 5.1.2e
 Onderzoeker gezondheidsmodellering & gezondheidseconomie
 Tel: 030- 5.1.2e /06- 5.1.2e

From: 5.1.2e
Sent: maandag 21 maart 2022 13:00
To: 5.1.2e @rivm.nl>
Subject: FW: accijns tabak

Ter info.

Hartelijke groet,

5.1.2e

Dr. Ir. 5.1.2e
 Onderzoeker gezondheidsmodellering & gezondheidseconomie
 Tel: 030- 5.1.2e /06- 5.1.2e

From: 5.1.2e @minvws.nl>
Sent: maandag 14 maart 2022 15:43
To: 5.1.2e @trimbos.nl>; 5.1.2e @rivm.nl>
Cc: 5.1.2e @trimbos.nl>; 5.1.2e @trimbos.nl
Subject: FW: accijns tabak

Hoi 5.1.2e en 5.1.2e

Hierbij document dat VWS met min fin vorige kabinetsperiode gemaakt heeft. Accijns tabak is er een onderdeel in. Je vindt ook het gedragseffect dat het CPB aanhoudt. Dat was zojuist een vraag toch?

Via onderstaande link vind je linkjes naar een aantal belangrijke achtergronddocumenten. En natuurlijk de Trimbos factsheet mbt accijns maar die kennen jullie al...

<https://www.smokefreepartnership.eu/our-policy-work/tobtaxy/useful-taxation-links>

met vriendelijke groet,

5.1.2e

Drs. W. 5.1.2e

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)

5.1.2e | Parnassusplein 5 | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |

T 070 5.1.2e | M 06 5.1.2e | 5.1.2e@minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

Van: 5.1.2e

Verzonden: donderdag 10 maart 2022 10:56

Aan: 5.1.2e [@trimbos.nl](mailto:5.1.2e@trimbos.nl)>; 5.1.2e [@trimbos.nl](mailto:5.1.2e@trimbos.nl)>

CC: 5.1.2e [@minvws.nl](mailto:5.1.2e@minvws.nl)>

Onderwerp: accijns tabak

Hallo 5.1.2e en 5.1.2e

Ivm ons gesprek later vandaag stuur ik jullie een rapport dat bij begin van NPA gemaakt is. Tabaksaccijns is een van de onderwerpen in het rapport .

met vriendelijke groet,

5.1.2e

Drs. W. 5.1.2e

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)

5.1.2e | Parnassusplein 5 | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |

T 070 5.1.2e | M 06 5.1.2e | 5.1.2e@minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Biilage 3: Fiscale maatregelen ten behoeve van een gezonde leefstijl

1. Aanleiding

In het Regeerakkoord is opgenomen dat het kabinet de doelstelling om te komen tot een rookvrije generatie ondersteunt en dat er een nationaal preventieakkoord gesloten wordt met patiëntenorganisaties, zorgaanbieders, zorgverzekeraars, gemeenten, sportverenigingen en -bonden, bedrijven en maatschappelijke organisaties. De focus van het akkoord moet liggen op de aanpak van roken en overgewicht. Na de eerste gesprekken rond dit akkoord is besloten het akkoord uit te breiden met het onderwerp problematisch alcoholgebruik. Het beleid om een gezonde leefstijl te bevorderen zal via verschillende samenhangende beleidsinstrumenten blijven verlopen en worden versterkt, vanuit de verschillende akkoordpartners, met activiteiten en maatregelen die voortvloeien uit het preventieakkoord. Maatregelen die genomen zullen worden op het gebied van preventie moeten bewezen effectief zijn.

Het interdepartementale beleidsonderzoek (IBO) Gezonde leefstijl uit 2016¹ geeft aan dat in algemene zin regulering en accijnzen/verbruiksbelastingen de meest effectieve instrumenten voor het bevorderen van de volksgezondheid zijn. Hogere prijzen door accijnsheffing blijken effectiever voor gedragsverandering en het verbeteren van de gezondheid van jeugd en groepen met een lage sociaal-economische status (SES), dan voor andere groepen binnen de samenleving, omdat deze groepen prijsgevoeliger zijn. Recente studies gepubliceerd in The Lancet (medio april 2018²) bevestigen dit effect. In de gesprekken over het te vormen preventieakkoord is de inzet van belastingmaatregelen voor een gezonde leefstijl genoemd door meerdere gesprekspartners.

Ambtenaren van de ministeries van VWS en Financiën hebben daarom in deze rapportage concrete scenario's uitgewerkt voor het inzetten van accijns en verbruiksbelasting op de onderwerpen tabak, alcohol en suikerhoudende dranken. In de scenario's wordt op basis van aannames uit de wetenschappelijke literatuur beschreven welke voorstellen kansrijk zijn voor de volksgezondheid en wordt tevens een inschatting gemaakt van de gezondheidseffecten, grenseffecten, uitvoeringsconsequenties, budgettaire effecten en schaalbaarheid die de accijnsmaatregel of wijziging in de verbruiksbelasting met zich meebrengen.

De ramingen van de budgettaire maatregelen zijn slechts indicatief. De definitieve budgettaire raming komt tot stand gedurende het wetgevingstraject. Daar zijn twee redenen voor. De budgettaire ramingen van fiscale maatregelen worden uitgerekend op een bepaalde 'stand' van de macro-economische ramingen en waarnemingen van de consumptie van de accijnsgoederen en de accijnsontvangsten. Nieuwe informatie, bijvoorbeeld nieuwe macro-economische ramingen van het CPB, kan leiden tot bijstellingen. De 'eindstand' van de raming komt in de budgettaire paragraaf van de Memorie van Toelichting bij een wetsvoorstel. Voorts worden de budgettaire ramingen van fiscale maatregelen in dit proces gecertificeerd door het CPB. Daarbij kunnen bedragen nog veranderen, als het CPB andere inzichten heeft over de berekening. De

¹ IBO Gezonde leefstijl, april 2016, <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2016/04/01/ibo-gezonde-leefstijl>.

² Wood, A.M. et al. Risk thresholds for alcohol consumption: combined analysis of individual-participant data for 599 912 current drinkers in 83 prospective studies. The Lancet 31 (april 2018), Issue 10129.

bedragen zijn dus voorlopig. In de berekening van de alcohol- en tabaksaccijnzen is uitgegaan van standaard gedragseffecten van het CPB. Omdat we in deze varianten relatief grote aanpassingen voorstellen, zou het kunnen dat het CPB aangeeft dat er in dit geval met grotere gedragseffecten gerekend moet worden. Ook de omschrijving van de uitvoeringsconsequenties is indicatief. Pas als er een concreet voornemen van het kabinet is zal de Belastingdienst een formele uitvoeringstoets uitvoeren.

Inhoudsopgave

1.	Aanleiding.....	1
2.	Voorstel accijnsverhoging tabaksproducten	4
3.	Voorstel Accijnsverhoging alcohol	14
4.	Voorstel belastingmaatregel suikerhoudende dranken.....	19

2. Voorstel accijnsverhoging tabaksproducten

2.1. Redenen voor een verhoging van de tabaksaccijns

Het regeerakkoord (RA) stelt: 'we steunen de doelstelling om te komen tot een rookvrije generatie (RVG) en verhogen de tabaksaccijns'. De RVG is sinds 2014 uitgegroeid tot een begrip dat stelt dat er sprake is van een rookvrije generatie als vanaf 2017 alle kinderen <18 jaar rookvrij opgroeien en er vanaf 2035 sprake is van een generatie die niet meer gaat roken.

Roken is een verslaving met ernstige gevolgen voor de gezondheid. Jaarlijks overlijden 20.000 mensen aan de gevolgen van roken en enkele duizenden aan de gevolgen van meerroken. Drie op de tien gevallen van kankersterfte en één op de zes sterfgevallen door hart- en vaatziekten zijn toe te schrijven aan (mee)roken. Dit betreft 13% van de ziektelast. Ter vergelijking: in het verkeer komen jaarlijks rond de 630 mensen om.

Ondanks alle maatregelen en inspanningen rookte in 2017 nog steeds bijna een kwart (23,1%) van de volwassenen. Van de 12-16 jarigen gaf in 2015 10,6% aan gerookt te hebben in de afgelopen maand. Overheidsingrijpen om beginnen met roken te voorkomen wordt steeds meer als legitiem gezien omdat jongeren minder goed de verslavende gevolgen van roken kunnen overzien. Omdat 'zien roken, doet roken', kan dit ook betekenen dat er overheidsinzet plaatsvindt om stoppen met roken onder volwassenen te bevorderen.

De maatschappelijke kosten en baten van roken zijn ook in kaart gebracht met behulp van maatschappelijke kosten-baten analyses (MKBA). Daaruit blijkt dat roken de samenleving € 33 miljard per jaar meer kost dan het oplevert³. Voor het grootste deel betreft dit de geldelijke waardering van immateriële zaken zoals gezondheidsverlies en genot. In harde euro's zoals zorgkosten en arbeidsproductiviteit ontlopen de kosten en baten elkaar niet veel.

Vanwege aansluiting bij de Rookvrije Generatie en gezien het feit dat de bevolkingsgroep met een lage SES een hogere rookprevalentie⁴ heeft dan hoger opgeleiden is een accijnsmaatregel, gezien de hogere prijsgevoeligheid onder jongeren en de lage SES bevolkingsgroep, een aangewezen middel om de prevalentie terug te dringen.

In de wetenschappelijke literatuur wordt een stapsgewijze maar telkens duidelijk voelbare verhoging van de prijs van tabaksproducten beschouwd als de meest effectieve beleidsmaatregel om het aantal rokers te verlagen. Bij rokers die doorgaan met roken kan een accijnsverhoging bijdragen aan het roken van minder sigaretten. De accijnsverhoging moet dan wel leiden tot een verhoging van de verkoopprijs en meer zijn dan de inflatie⁵.

Naast accijnsverhogingen en communicatie raadt de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) aan in te zetten op rookverboden, stoppen met roken hulp, en reclameverboden. Het is bekend dat combinaties van maatregelen elkaar versterken in de gedragseffecten die ze teweeg brengen.

De handelingsopties bij dit type maatregelen worden ook besproken in de totstandkoming van de preventieakkoorden, maar zijn geen onderdeel van dit rapport.

³ Johan Polder et al., 'De rekening van roken', *Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde*, 2017

⁴ 27.3% van mensen boven de 25 met alleen basisonderwijs rookt dagelijks tov 10.1% bij mensen met Hbo of WO. Dit verschil zal naar verwachting groter worden (RIVM VTV 2018), waardoor de algemene gezondheidsverschillen ook groter worden in absolute termen. Momenteel leven mensen met een hoog onderwijsniveau gemiddeld 16 jaar langer in als goed ervaren gezondheid, dan mensen met een laag opleidingsniveau (www.volksgezondheidenzorg.info).

⁵ Factsheet over effecten van accijns op gebruik tabaksproducten, Trimbos instituut, 2015.

2.2. Huidige situatie in Nederland en buitenland

In onderstaande tabel is te zien hoe de accijnstarieven en de gemiddelde prijs per pakje sigaretten in Nederland zich verhouden tot die in diverse andere EU-lidstaten. De accijnzen en prijs per pakje zijn in België en Duitsland (flink) lager. In Frankrijk zijn overigens zowel de accijns als de prijs per pakje flink hoger. In Luxemburg daarentegen zijn deze fors lager dan die in Nederland.

Tabel 2.1: Gemiddelde prijzen en belastingdruk op sigaretten in 15 lidstaten van de Europese Unie. Publicatiedatum januari 2017; peiljaar 2016, gesorteerd op prijs

Land	Gemiddelde prijs per 20 sigaretten	Accijns	BTW	Accijns+ BTW	Belasting-druk (%)	Minimum accijns per 1.000 sigaretten
Ierland	9,68	6,68	1,81	8,49	87,70%	307,61
Verenigd Koninkrijk	8,86	5,96	1,48	7,44	83,97%	n/a
Frankrijk	6,76	4,33	1,13	5,46	80,77%	210
Nederland	6,05	3,63	1,05	4,68	77,35%	181,59
Zweden	5,89	3,23	1,18	4,41	74,87%	n/a
België	5,73	3,48	0,99	4,47	78,01%	168,46
Finland	5,68	3,86	1,10	4,96	87,32%	211,50
Denemarken	5,41	3,23	1,08	4,31	79,67%	n/a
Duitsland	5,34	3,12	0,85	3,97	74,34%	156,11
Italië	4,66	2,74	0,84	3,58	76,82%	n/a
Luxemburg	4,52	2,47	0,66	3,13	69,25%	113,95
Oostenrijk	4,48	2,75	0,75	3,50	78,12%	134,69
Spanje	4,44	2,76	0,77	3,53	79,50%	131,50
Portugal	4,13	2,47	0,65	3,12	75,54%	127,97
Griekenland	3,75	2,63	0,73	3,36	89,60%	117,50

Gemiddelde prijs, accijns en BTW in euro per pakje van 20 sigaretten (op basis van gewogen gemiddelde kleinhandelsprijzen over de periode 1 januari 2016 - 31 december 2016). N/a=niet beschikbaar. Bron: European Commission, 2017.

Bij de afweging of het wenselijk is de Nederlandse accijnzen te verhogen is niet alleen de huidige situatie van belang maar ook de (verwachte) ontwikkelingen in de toekomst.

In het regeerakkoord is al een taakstellende verhoging van de tabaksaccijns opgenomen die vanaf 2021 structureel € 200 miljoen extra opbrengst moet genereren. De verhoging is ingevoerd in vier stappen voor de jaren 2018 tot en met 2021 en is voor deze vier jaren opgenomen in het Belastingplan 2018.

Tabel 2.2: Accijnsverhogingen sigaretten en rooktabak, zoals opgenomen in het Belastingplan 2018

Met ingang van	Sigaretten: verhoging accijns per 1000 stuks	Sigaretten: verhoging accijns in procenten	Rooktabak: verhoging accijns per 1000 gram	Rooktabak: verhoging accijns in procenten
1 april 2018 *	€7,40	4,08%	€7,40	7,46%
1 januari 2019	€2,29	1,21%	€2,29	2,15%
1 januari 2020	€5,71	2,99%	€5,71	5,24%
1 januari 2021	€4,94	2,51%	€4,94	4,31%

* Verhogingen van de tabaksaccijns mogen (i.v.m. nieuwe accijnszegels etc.) niet eerder ingaan dan op de eerste dag van de vierde maand na de maand van publicatie van de betreffende wet. (De verhoging in het jaar 2018 in het in december 2017 gepubliceerde Belastingplan 2018 gaat dus in per 1 april 2018).

Tabel 2.3 geeft weer wat voor effect de in het Belastingplan 2018 opgenomen accijnsverhogingen hebben op de consumentenprijs van een pakje sigaretten, ervan uitgaande dat de accijns (plus de btw over de accijns) volledig wordt doorberekend aan de consument. Hierbij wordt uitgegaan van de verwachte gewogen gemiddelde kleinhandelsprijs (WAP, weighted average price) van een pakje sigaretten na de accijnsverhogingen.

Tabel 2.3: WAP per 20 sigaretten en procentuele prijsstijgingen

	2017	2018	2019	2020	2021
WAP per 20 sigaretten	€6,19				
WAP per 20 sigaretten, bij aanname dat accijnsverhoging volledig wordt doorberekend in kleinhandelsprijs		€6,37	€6,42	€6,56	€6,68
Geschatte absolute prijsverhoging tov voorgaande jaar	0,49%	2,91%	0,78%	2,18%	1,83%

Via deze al voorziene accijnsverhogingen wordt de accijns van sigaretten in vier stappen in totaal verhoogd met 11,2% en de accijns van rooktabak met 20,49%.

Van de nieuwe coalitie in Duitsland is het nog niet bekend of zij accijnsverhogingen zullen aankondigen. In België volgt per 1 januari 2019 mogelijk een kleine accijnsverhoging (met een grotere verhoging voor shag dan voor sigaretten). In Frankrijk is het voornemen de accijnzen fors verder te verhogen. Frankrijk werkt toe naar een prijs per pakje sigaretten van €10,- in 2020.

2.3. Concrete varianten

2.3.1. Onderbouwing keuze van variant(en)

Als zou worden gekozen voor verhoging van de accijns, als één van de maatregelen die impact hebben op de gezondheid, moet rekening worden gehouden met twee aspecten: de grootte van de accijnsverhoging en de wijze waarop deze verhoging wordt gecommuniceerd zodat deze het beste 'binnendringt' bij de doelgroep.

Wat betreft de grootte van de accijnsverhoging geeft de internationale literatuur aan dat prijsstijgingen die niet erg voelbaar zijn voor consumenten slechts een beperkt gedragseffect bewerkstelligen vanwege het verslavende karakter van roken. In het IBO Gezonde leefstijl (2016) wordt geconcludeerd dat juist voor tabak geldt dat "vooral grote accijnsverhogingen effectiever zijn in het tegengaan van rookgedrag dan een stapeling van opeenvolgende kleine verhogingen"⁶. In dit rapport wordt een accijnsverhoging van minimaal 10% als effectieve maatregel gezien. De prijsstijgingen die volgen uit het regeerakkoord (zie tabel 2.3) zijn naar verwachting te laag om een betekenisvol gedragseffect te genereren. Om die reden is er in dit voorstel gekozen voor varianten waarin de verwachte prijsverhoging *inclusief de in het RA opgenomen verhoging* boven of nabij de 10% ligt.

In de communicatie is van belang dat belastingen die een gedragsverandering beogen, zo zichtbaar mogelijk moeten zijn⁷. Uit een studie blijkt⁸ dat bepaalde ronde getallen een positief effect hebben op het stopgedrag.

Voorts moet duidelijk zijn dat een verhoging ook niet eenmalig is. Dit is motiverend voor rokers om te stoppen en weerhoudt jongeren ervan te starten met roken⁹. Vanuit communicatieperspectief werkt het daarom goed om als overheid aan te kondigen dat over een aantal jaren de prijs van een pakje sigaretten €10 zal bedragen (duidelijke boodschap, rond getal, meerjarige verhoging). Hierbij geldt wel dat een gemiddelde prijs per pakje van €10 nooit gegarandeerd kan worden omdat tabaksproducenten de accijnsverhoging kunnen mitigeren door hun kosten of (winst)marges te verlagen. Ook zal er rondom de *gemiddelde* prijs uiteraard een spreiding zijn (sommige pakjes zijn duurder, andere goedkoper).

Hieronder staan varianten waarbij de prijs van €10 in 2020, 2021, 2022, 2023 of 2024 of 2025 wordt bereikt. In al die gevallen is de jaarlijkse verhoging van de accijns naar verwachting hoog genoeg om een disruptief gedragseffect te bewerkstelligen (boven of nabij de 10%). De werkgroep heeft geen variant opgenomen waarin in 2019 al een prijs van €10 wordt bereikt om te voorkomen dat de accijnzen in 2019 twee keer moeten worden verhoogd. Accijnsverhogingen die in het Belastingplan 2019 worden opgenomen kunnen naar verwachting pas ingaan per 1 april 2019. Omdat er al voorzien is in een verhoging per 1 januari 2019 (o.g.v. het Belastingplan 2018), zou er dan twee keer in één jaar een accijnsverhoging plaatsvinden. Overigens betekent dit ook dat als het kabinet een extra accijnsverhoging zou willen invoeren per 1 januari 2020, deze al zou moeten worden opgenomen in het Belastingplan 2019. De hier opgenomen variant 2025 gaat in per 2021 maar is in het aantal stappen (5 stappen) gelijk aan de variant 2024 (die in 2020 start).

⁶ IBO Gezonde leefstijl, april 2016.

⁷ Brilman JD.&Nijboer H., (2010) Het fiscale stelsel vanuit gedragseconomisch perspectief. Tijdschrift voor openbare financiën, 42(10)

⁸ Scollo M. et al (2013) What price quitting? The price of cigarettes at which smokers say they would seriously consider trying to quit.

⁹ Marquez P.V.& Moreno-Dodson B.(2017) Tobacco tax reform at the crossroads of health and development: a multisectoral perspective. Washington, World Bank.

In de in tabel 2.4 genoemde prijs per 1000 stuks is al rekening gehouden met de in het Belastingplan 2018 opgenomen accijnsverhogingen en de btw over die accijnsverhogingen.

Tabel 2.4: Te verwachten WAP, extra accijnsverhogingen en procentuele prijsstijging bij diverse scenario's

		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
€10 in 2020	Prijs per 1000 stuks	318,4	321,17	500					
	mutatie verhoging minimum accijns per 1000 stuks			142,08					
	Prijs per pakje	6,37	6,42	10					
	prijsverhoging t.o.v. vorige jaar in %		0,87%	55,68%					
€10 in 2021	Prijs per 1000 stuks	318,4	321,17	411,8	500				
	mutatie verhoging minimum accijns per 1000 stuks			69,17	67,97				
	Prijs per pakje	6,37	6,42	8,24	10				
	prijsverhoging t.o.v. vorige jaar in %		0,87%	28,22%	21,42%				
€10 in 2022	Prijs per 1000 stuks	318,4	321,17	373,90	427,50	500			
	mutatie verhoging minimum accijns per 1000 stuks			37,84	39,38	59,92			
	Prijs per pakje	6,37	6,42	7,48	8,55	10			
	prijsverhoging t.o.v. vorige jaar in %		0,87%	16,42%	14,34%	16,96%			
€10 in 2023	Prijs per 1000 stuks	318,4	321,17	363,5	409	454,5	500		
	mutatie verhoging minimum accijns per 1000 stuks			29,27	32,66	38,02	37,19		
	Prijs per pakje	6,37	6,42	7,27	8,18	9,09	10		
	prijsverhoging t.o.v. vorige jaar in %		0,87%	13,18%	12,52%	11,12%	10,01%		
€10 in 2024	Prijs per 1000 stuks	318,4	321,17	354,5	391	427	464	500	
	mutatie verhoging minimum accijns per 1000 stuks			21,83	25,23	29,75	30,58	29,75	
	Prijs per pakje	6,37	6,42	7,09	7,82	8,54	9,28	10	
	prijsverhoging t.o.v. vorige jaar in %		0,87%	10,38%	10,30%	9,21%	8,67%	7,76%	
€10 in 2025 Start 2021	Prijs per 1000 stuks	318,4	321,17	328	362,5	397	431	465,5	500
	mutatie verhoging minimum accijns per 1000 stuks				20,44	36,50	36,00	37,00	36,00
	Prijs per pakje	6,37	6,42	6,56	7,25	7,94	8,62	9,31	10
	prijsverhoging t.o.v. vorige jaar in %		0,78%	2,18%	10,52%	9,52%	8,56%	8,00%	7,41%

Om substitutie te beperken zal ook voor andere producten zoals shag, volumetabak en heatsticks een accijnsverhoging moeten plaatsvinden, waardoor dezelfde absolute prijsverhoging per 1.000 stuks respectievelijk 1.000 gram bereikt wordt.

2.3.2 Gezondheidseffecten

Tabel 2.5 geeft de te verwachte gezondheidseffecten onder volwassenen weer van de voorstellen om in 2020, 2021, 2022, 2023 of 2024 via verhoging van de accijns op een

WAP van €10 aan te sturen. Daarbij is uitgegaan van een prijselasticiteit van 0,4 en enkele andere aannames (zie bijlage 1). Het Trimbos instituut heeft deze methode en de gebruikte aannames gevalideerd en acht deze plausibel.

Tabel 2.5: Gezondheidseffecten onder volwassenen bij accijnsvoorstellen die leiden tot een WAP van €10 in 2020, 2021, 2022, 2023 of 2024

		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
2025€10 in 2020	gemiddeld aantal sigaretten per volwassen roker	10,7	10,7*	10,68	10,46					
	rookprevalentie onder volwassenen	23,1 %	23,1% *	23,06 %	20,49 %					
€10 in 2021	gemiddeld aantal sigaretten per volwassen roker	10,7	10,7*	10,68	10,57	10,48				
	rookprevalentie onder volwassenen	23,1 %	23,1% *	23,06 %	21,76 %	20,87 %				
€10 in 2022	gemiddeld aantal sigaretten per volwassen roker	10,7	10,7*	10,68	10,62	10,56	10,49			
	rookprevalentie onder volwassenen	23,1 %	23,1% *	23,06 %	22,30 %	21,68 %	20,99 %			
€10 in 2023	gemiddeld aantal sigaretten per volwassen roker	10,7	10,7*	10,68	10,63	10,58	10,54	10,50		
	rookprevalentie onder volwassenen	23,1 %	23,1% *	23,06 %	22,45 %	21,90 %	21,44 %	21,03 %		
€10 in 2024	gemiddeld aantal sigaretten per volwassen roker	10,7	10,7*	10,68	10,64	10,60	10,56	10,53	10,50	
	rookprevalentie onder volwassenen	23,1 %	23,1% *	23,06 %	22,58 %	22,13 %	21,73 %	21,37 %	21,06 %	
€10 in 2025	gemiddeld aantal sigaretten per volwassen roker	10,7	10,7*	10,7*	10,68	10,64	10,60	10,56	10,53	10,50
	rookprevalentie onder volwassenen	23,1 %	23,1% *	23,1% *	23,06 %	22,58 %	22,13 %	21,73 %	21,37 %	21,06 %

* data is nog niet aanwezig over dit jaar, gegevens uit voorgaande jaar is gebruikt

2.3.3. Neveneffecten en uitvoeringsconsequenties

Verhoging van accijnzen zal er naar verwachting toe leiden dat meer mensen stoppen met roken, minder gaan roken, of niet beginnen met roken. Accijnsverhogingen kennen daarnaast ook andere, vaak onwenselijke, neveneffecten. Meer mensen zullen overstappen op andere goedkopere producten wat ten koste zal gaan van de inkomsten van de Staat, overigens net als de eerder genoemde gedragseffecten. Ook moet rekening worden gehouden met grenseffecten (het overgaan tot kopen van tabaksproducten in buurlanden), het toenemen van illegale productie van tabaksproducten in eigen land en de toename van de verkoop van illegale en namaaksigaretten. Naast het feit dat deze onwenselijk zijn (zowel economische gezien door daling van de omzet van Nederlandse bedrijven als wellicht vanuit gezondheidsperspectief bij gebruik van illegaal geproduceerde sigaretten) zal ook dit ten koste gaan van de inkomsten van de Staat. In extreme gevallen zelfs zozeer dat een accijnsverhoging per saldo een daling van de inkomsten met zich kan meebrengen. Het is echter lastig deze effecten precies in te schatten.

Het CPB heeft op basis van in het verleden doorgevoerde accijnswijzigingen een schatting gemaakt van eerste orde gedragseffecten. Dit bevat dus alle factoren die eventueel relevant zijn voor een lagere budgettaire opbrengst ten gevolge van een accijnsverhoging. Uit de cijfers van het CPB wordt echter niet duidelijk welk deel toe te schrijven valt aan grenseffecten en welk deel aan minder roken of andere oorzaken. Uit het onderzoek "grensverkeer tabak" uit 2014 volgt dat ongeveer 30% van de rokers tabaksproducten in het buitenland koopt. 76% van deze rokers geeft aan dat de prijs de belangrijkste reden is om in het buitenland tabaksproducten te kopen.

Accijnsverhogingen zijn in beginsel goed uit te voeren door de Belastingdienst. Om de neveneffecten te beperken zal dit voor Belastingdienst/Douane en FIOD wel extra uitvoeringskosten met zich meebrengen. Deze zijn echter op voorhand lastig in te schatten. Zeker voor wat betreft de grenseffecten zal de ontwikkeling van de accijnzen in onze buurlanden ook relevant zijn (zie paragraaf 2.2.).

2.3.4 Voorlopige inschatting budgettaire effecten (onder voorbehoud)

Hieronder staan de verwachte budgettaire effecten van de beschreven varianten. Hierbij is uitgegaan van een weglek van opbrengsten door gedragseffecten (hamsteren, minder roken, kopen over de grens) van -60% in het eerste jaar van de verhoging en -40% in de jaren daarna¹⁰. Dit is conform de huidige CPB methodiek.

¹⁰ In het eerste jaar is het effect groter omdat mensen bij het aankondigen van de verhoging nog zullen kunnen hamsteren.

Tabel 2.6: verwacht budgettair effect accijnsverhoging per variantBedrag (in € mln. '+' is saldoverbeterend)¹¹

Omschrijving/jaar	2020	2021	2022	2023	2024	struct.
Sigaretten WAP naar € 10 in 2020	557	806	806	806	806	806
Sigaretten WAP naar € 10 in 2021	271	673	806	806	806	806
Sigaretten WAP naar € 10 in 2022	148	377	688	806	806	806
Sigaretten WAP naar € 10 in 2023	115	300	511	732	806	806
Sigaretten WAP naar € 10 in 2024	86	227	393	571	747	806
Sigaretten WAP naar € 10 in 2025	0	66	217	393	571	806

De raming van de budgettaire maatregelen is slechts indicatief. De definitieve budgettaire raming komt tot stand gedurende het wetgevingstraject. Verwezen wordt hiertoe naar hoofdstuk 1.

¹¹ De gedragseffecten zijn op basis van standaard gedragseffecten van het CPB. Er moet nog uitgezocht worden of er met een groter gedragseffect moet worden gerekend, omdat het om een forse aanpassing gaat.

Bijlage Tabak: aannames bij berekening in tabel 2.5

Deze tabel geeft de aannames weer die zijn gebruikt om te schatten welke effecten de diverse accijnsscenario's kunnen hebben op rookgedrag (rookprevalentie en mate van roken). Hierbij is uitgegaan van aannames uit de wetenschappelijke literatuur. Deze methode is gevalideerd door het Trimbos Instituut.

0.2-0.6 wordt in internationale literatuur als de prijselasticiteit van tabak in welvarende landen gezien, met 0.4 als meest genoemde cijfer (https://assets.trimbos.nl/docs/ef3e24a1-d9c8-48c8-a82f-402c1f6a94c9.pdf). Vandaar dat we in dit scenario van 0.4 uitgaan.	
Ten aanzien van de rookprevalentie hanteren we de aanname dat de helft van de prijselasticiteit zich uit in stoppen met roken, de andere helft in minder roken. Dit is een valide aanname, blijkt uit meta-analyses naar gedragseffecten van belastingverhoging.	
Bij shag en heatsticks wordt via verhoging van de accijns dezelfde absolute prijsverhoging beoogd als bij sigaretten.	
We nemen aan dat fabrikanten hun marges niet aanpassen en dat de accijnsverhoging volledig wordt doorberekend in de consumentenprijs	
redenen voor overschattin g	Deze prijselasticiteit is berekend aan de hand van studies uitgevoerd in verschillende welvarende landen. Aangezien Nederland een dichtbevolkt land is met nabijgelegen grenzen, zal het effect op tabaksconsumptie kleiner zijn doordat grenseffecten vaker aan de orde zijn dan in landen met een grotere afstand tot de grens. Het is niet goed bekend hoe groot dit effect precies is, en of de mensen die zonder de mogelijkheid om in het buurland tabak te kopen, anders zouden stoppen. Binnenkort komt een studie van Ecorys uit over de grootte van grenseffecten.
	Studies naar prijselasticiteit houden beperkt rekening met toename van illegale productie. Het is niet goed bekend hoe groot dit effect precies is, en of mensen zonder de mogelijkheid van aankopen van illegale productie anders zouden stoppen.
redenen voor onderschatti ng	Deze schattingen zijn gedaan onder ceteris paribus clause, en kijken enkel naar de effecten bij mensen die al roken. Dit leidt tot onderschatting, omdat de rookprevalentie al jaren afneemt en deze trend zich normaliter zal voortzetten (RIVM VTV 2018).
	We kijken enkel naar de effecten op volwassenen. Het is bekend dat jongeren prijsgevoeliger zijn, met prijselasticiteitswaardes die liggen tussen 0.5-0.9 met 0.7 als meest valide cijfer in hoog-inkomenslanden. (https://assets.trimbos.nl/docs/ef3e24a1-d9c8-48c8-a82f-402c1f6a94c9.pdf)

Bijlage Tabak: aannames bij berekening in tabel 2.5

Deze tabel geeft de aannames weer die zijn gebruikt om te schatten welke effecten de diverse accijnsscenario's kunnen hebben op rookgedrag (rookprevalentie en mate van roken). Hierbij is uitgegaan van aannames uit de wetenschappelijke literatuur. Deze methode is gevalideerd door het Trimbos Instituut.

0.2-0.6 wordt in internationale literatuur als de prijselasticiteit van tabak in welvarende landen gezien, met 0.4 als meest genoemde cijfer (https://assets.trimbos.nl/docs/ef3e24a1-d9c8-48c8-a82f-402c1f6a94c9.pdf). Vandaar dat we in dit scenario van 0.4 uitgaan.	
Ten aanzien van de rookprevalentie hanteren we de aanname dat de helft van de prijselasticiteit zich uit in stoppen met roken, de andere helft in minder roken. Dit is een valide aanname, blijkt uit meta-analyses naar gedragseffecten van belastingverhoging.	
Bij shag en heatsticks wordt via verhoging van de accijns dezelfde absolute prijsverhoging beoogd als bij sigaretten.	
We nemen aan dat fabrikanten hun marges niet aanpassen en dat de accijnsverhoging volledig wordt doorberekend in de consumentenprijs	
redenen voor overschattig	Deze prijselasticiteit is berekend aan de hand van studies uitgevoerd in verschillende welvarende landen. Aangezien Nederland een dichtbevolkt land is met nabijgelegen grenzen, zal het effect op tabaksconsumptie kleiner zijn doordat grenseffecten vaker aan de orde zijn dan in landen met een grotere afstand tot de grens. Het is niet goed bekend hoe groot dit effect precies is, en of de mensen die zonder de mogelijkheid om in het buurland tabak te kopen, anders zouden stoppen. Binnenkort komt een studie van Ecorys uit over de grootte van grenseffecten.
	Studies naar prijselasticiteit houden beperkt rekening met toename van illegale productie. Het is niet goed bekend hoe groot dit effect precies is, en of mensen zonder de mogelijkheid van aankopen van illegale productie anders zouden stoppen.
redenen voor onderschattig	Deze schattingen zijn gedaan onder ceteris paribus clause, en kijken enkel naar de effecten bij mensen die al roken. Dit leidt tot onderschatting, omdat de rookprevalentie al jaren afneemt en deze trend zich normaliter zal voortzetten (RIVM VTV 2018).
	We kijken enkel naar de effecten op volwassenen. Het is bekend dat jongeren prijsgevoeliger zijn, met prijselasticiteitswaarden die liggen tussen 0.5-0.9 met 0.7 als meest valide cijfer in hoog-inkomenslanden. (https://assets.trimbos.nl/docs/ef3e24a1-d9c8-48c8-a82f-402c1f6a94c9.pdf)

3. Voorstel Accijnsverhoging alcohol

3.1. Redenen voor verhoging van de alcoholaccijns

In het regeerakkoord heeft het kabinet zich ten doel gesteld om het problematisch alcoholgebruik terug te dringen. Een van de maatregelen hiervoor kan zijn het verhogen van de accijnzen op alcohol en alcoholhoudende dranken.

Naast het IBO Gezonde leefstijl uit 2016 en recent gepubliceerde studies in The Lancet (medio april 2018) komt ook uit diverse andere nationale en internationale onderzoeken (o.a. WHO en Wereld Economisch Forum) naar voren dat het verhogen van de prijs de meest bewezen effectieve maatregel is. De meest effectieve alcoholstrategie is een beleidsmix van bewezen effectieve interventies, zoals het beperken van de beschikbaarheid van alcohol en alcoholreclame gecombineerd met prijsmaatregelen¹². Een verhoging van de accijns en een daarop volgende verhoging van de verkoopprijs van alcoholhoudende dranken leidt tot significante verbeteringen in de gezondheid. De MKBA Alcohol (2016)¹³ van o.a. het RIVM geeft aan dat een accijnsverhoging van 50 procent in hun berekening gemiddeld tot een daling van 6 procent van de consumptie over 50 jaar leidt en een verhoging van 200 procent tot een daling van 26 procent.

Minder alcoholconsumptie past ook binnen de actuele richtlijnen Goede Voeding van de Gezondheidsraad uit 2015. Deze richtlijn luidt 'drink helemaal geen alcohol of in ieder geval niet meer dan één glas per dag'. Meer dan één alcoholische versnapering per dag brengt volgens de raad verhoogde risico's op beroertes, darmkanker, longkanker en borstkanker met zich mee. Matig alcoholgebruik kan ook gunstig zijn voor de gezondheid, maar die voordelen zijn volgens de Gezondheidsraad kleiner dan de nadelen¹⁴. Uit recent wetenschappelijk onderzoek in The Lancet¹⁵ komt ook naar voren dat minder dan één glas drinken of helemaal niet drinken het beste is voor de gezondheid. Staatssecretaris Blokhuis blijft achter het advies van de Gezondheidsraad staan. "Aan één glas per dag hebben wij volgens mij in Nederland onze handen al vol".

Tussen 2009 en 2014 zijn er in Nederland geringe accijnsverhogingen op alcohol en alcoholhoudende dranken (5-10%) doorgevoerd. Na de verhoging per 1 januari 2014 zijn de accijnzen op alcoholhoudende dranken niet meer verhoogd, met uitzondering van de laagste categorie bieren (minder dan 7 procent Plato): deze zijn meegestegen met de verhoging van de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken naar € 8,83 per hl.

De afgelopen jaren is de betaalbaarheid van alcohol over het algemeen toegenomen door een hoger beschikbaar inkomen. Opvallend daarbij is dat de prijs voor frisdranken de afgelopen jaren in relatieve zin meer is gestegen dan van alcoholische dranken. Voor alcoholische dranken betaalden consumenten in 2016 bijna 10 procent meer dan in 2011. De winkelprijs voor mineraalwater, frisdrank en vruchten- en groentesappen is tussen 2011 en 2016 gemiddeld met ruim 17 procent gestegen¹⁶. Wat betreft alcoholische dranken is bier in de periode van 2011 tot 2016 het meest in prijs gestegen, te weten met ruim 12 procent. Gedistilleerde dranken stegen met 10 procent in prijs en wijn werd 8 procent duurder. Indien er wordt gekozen om de belasting op frisdrank in de toekomst te verhogen (zie ook hoofdstuk 4) zal alcohol zonder verhoging van de accijns relatief nog goedkoper worden.

¹² WHO Alcohol strategy, 2010.

¹³ De Wit, dr. G.A. e.a., Maatschappelijke kosten-baten analyse van beleidsmaatregelen om alcoholgebruik te verminderen, RIVM 2016.

¹⁴ Advies Gezondheidsraad Richtlijnen Goede Voeding, 4 november 2015.

¹⁵ Wood, A.M. e.a., "Risk thresholds for alcohol consumption: combined analysis of individual-participant data for 599.912 current drinkers in 83 prospective studies", The Lancet, vol. 391, no. 10129, 14 april 2018.

¹⁶ CBS consumentenprijzen; prijsindex 2015.

Cijfers problematiek¹⁷

De laatste jaren zien we een positieve trend wat betreft het drinkgedrag van jongeren. Jongeren starten op latere leeftijd met drinken, er zijn minder jongeren die alcohol drinken en ze zijn minder vaak dronken. Het is waarschijnlijk dat de leeftijdsgrens daar een bijdrage aan heeft geleverd.

Er is nog steeds een grote groep jongeren die start met drinken voor hun 18e. Van alle leerlingen van 12 tot en met 16 jaar in het voortgezet onderwijs heeft 45% ooit alcohol gedronken. In groep 7 en 8 van de basisschool heeft één op de 8 leerlingen (13%) al eens gedronken. Wat ook opvalt, is dat wanneer jongeren eenmaal gaan drinken, ze vaak grote hoeveelheden alcohol nuttigen. Het aantal bingedrinkers onder jongeren blijft onverminderd hoog. Als we kijken naar de scholieren die de afgelopen maand alcohol hebben gedronken, zien we dat bij deze groep bingedrinken¹⁸ veel voorkomt (72% van de jongens en 67% van de meisjes).

Bij de volwassenen is over de afgelopen tientallen jaren te zien dat we in Nederland langzaam maar zeker steeds minder drinken. Momenteel drinken 8 op de 10 Nederlanders alcohol. Het wordt door volwassenen van alle leeftijden gebruikt. Vanaf 75 jaar neemt het aantal drinkers af. Het gemiddeld aantal glazen alcohol dat een alcoholconsument van 18 jaar of ouder drinkt was in 2015 1,3 per dag.

Een op de tien volwassenen viel in 2015 in de categorie zware drinker. Vooral binnen de leeftijdsgroep 18 tot 30 jaar wordt erg veel gedronken. Bij bijna de helft (45%) van alle mensen in de verslavingszorg is alcohol de primaire oorzaak van de zorgvraag. Het aantal jongvolwassenen dat op de afdeling Spoed Eisende Hulp van een ziekenhuis belandt en wordt behandeld als gevolg van alcoholgebruik is de afgelopen jaren toegenomen.

3.2. Huidige situatie in Nederland en het buitenland

In onderstaande tabel is een aantal Nederlandse accijnstarieven afgezet tegen die van België en Duitsland. Ook zijn de btw-tarieven opgenomen.

Tabel 3.1: accijnstarieven alcohol in Nederland, België en Duitsland

	Bier, 12° Plato¹⁹ per hl.	Wijn (niet mousserend), 12% alcohol per hl.	Gedestilleerd, per hl. 100% alcohol	BTW tarief
Nederland	37,96*	88,30*	1686,00*	21%
België	24,05	74,91	2992,79	21%
Duitsland	9,44	0,00	1303,00	19%

*: Ter illustratie, dit betekent accijns per eenheid in Nederland:

Een glas bier (0,25L, 5% alcohol): 9,49 cent

Een glas wijn (0,1L, 12% alcohol): 8,83 cent

Een glas sterk (0,035L, 35% alcohol): 20,65 cent

Alle accijnzen op alcoholische dranken zijn in Nederland op dit moment hoger dan in onze buurlanden, behalve de accijns op gedestilleerd. Deze is in België hoger. Naar

¹⁷ Tweede Kamer, vergaderjaar 2016-2017, 27 565, nr. 149.

¹⁸ Het drinken van vijf of meer glazen alcohol bij één gelegenheid.

¹⁹ Graad Plato betreft een maat voor de verhouding tussen het gewicht van het extract en het gewicht van de hele oplossing, toegepast op de concentratie van het wortextract. Graad Plato verwijst naar het massapercentage droge stof in het wort. Een standaard pils, valt in categorie 3, zijnde 11 tot 15 graden Plato.

verwachting zullen de Duitse tarieven niet binnen afzienbare tijd worden aangepast. Het is nog niet bekend of België tariefwijzigingen zal doorvoeren.

3.3 Varianten bij de keuze voor verhoging van de alcoholaccijnzen

3.3.1 Onderbouwing keuze van variant(en)

Anders dan bij tabak (zie vorig hoofdstuk) gaat de wetenschappelijke literatuur over het effect van alcoholaccijnzen uit van een lineaire vraagcurve. Dit wil zeggen dat kleine prijsverhogingen *naar rato* een even groot effect hebben als grote prijsverhogingen. Ter illustratie als voorbeeld de MKBA Alcohol (2016) van o.a. het RIVM. Deze geeft aan dat een accijnsverhoging van 50 procent in hun berekening gemiddeld tot een daling van 6 procent van de consumptie over 50 jaar leidt en een vier keer zo grote verhoging van 200 procent leidt tot een daling van vrijwel vier keer zoveel: 26 procent²⁰. Daarnaast is van belang dat er bij alcohol minder makkelijk een iconisch voorbeeld te vinden is om tot een heldere communicatie te komen dan bij tabak (€10 voor een pakje sigaretten werkt, maar een soortgelijk voorbeeld bij bijvoorbeeld wijn is lastig te vinden). Om die redenen is het minder goed mogelijk dan bij tabak om een richtsnoer te geven voor een vanuit gezondheidsperspectief optimale aanpassing van de alcoholaccijns. Het MKBA Alcohol stelt ook dat het veronderstellen van een lineaire vraagcurve een vereenvoudiging van de werkelijkheid is. Maar gezien de kennis over alcoholgebruik is het de best mogelijke inschatting m.b.t. het consumentensurplus. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat, gezien de grote hoeveelheid alcohol die wordt geconsumeerd door niet verslaafde gebruikers, de meerderheid van de bevolking uit vrije wil alcohol consumeert.

In dit hoofdstuk wordt daarom een eerste variant (variant 1) geschetst met een verhoging van de alcoholaccijns van 100 procent. Daarbij kan er grofweg van worden uitgegaan dat een variant die een twee keer zo hoge stijging kent ook twee keer zulke hoge effecten heeft. Of dat een variant met 50 procent stijging de helft van de verwachte gezondheidswinst oplevert. Uit onderzoek blijkt dat een gedragsverandering bij de consument het grootst is, als de accijnzen niet geleidelijk, maar in één keer flink worden verhoogd²¹. Daar wordt in deze variant dan ook van uitgegaan.

Een andere denkbare variant (variant 2) is om een jaarlijkse inflatiecorrectie in te voeren, gezien het feit dat deze tot op heden niet wordt toegepast op de alcoholaccijns. In deze variant zal in het eerste jaar (2020) een verhoging van 40 procent plaatsvinden als een correctie op de niet toegepaste inflatiecorrectie over voorgaande jaren. Vanaf het tweede jaar vindt dan jaarlijks een reguliere inflatiecorrectie plaats op basis van de jaarlijkse tabelcorrectiefactor.

In een derde variant wordt de accijns op alcohol per 2020 met 10 procent verhoogd en wordt vanaf 2021 jaarlijks een reguliere inflatiecorrectie toegepast.

Samenhang accijnsverhoging alcohol met de verhoging van de belasting op suikerhoudende dranken

Het is belangrijk te realiseren dat er een samenhang bestaat tussen de verhoging van de belasting op frisdrank en de verhoging van de accijns op alcohol. Als de zogenoemde frisdrankbelasting toeneemt betekent dit dat alcohol relatief goedkoper wordt ten opzichte van frisdrank en aldus voor consumenten aantrekkelijker wordt om aan te schaffen.

²⁰ Onder deze gemiddelde effecten is er uiteraard wel een verschil tussen (typen) individuen. Bij jongeren en mensen met minder inkomen zal het effect van een prijsverhoging groter zijn (meer prijsverhoging heeft dan relatief meer effect), maar bij mensen die reeds een alcoholverslaving hebben zal het effect minder groot zijn dan gemiddeld.

²¹ IBO Gezonde leefstijl, april 2016.

3.3.2. Gezondheidseffecten

In wetenschappelijke studies wereldwijd wordt bevestigd dat een prijs- of accijnsverhoging leidt tot verlaagde alcoholconsumptie en minder alcoholgerelateerde schade, vooral bij probleemdrinkers en jongeren. Onder andere het RIVM geeft in het MKBA (2016) aan dat een accijnsverhoging van 50 procent in hun berekening gemiddeld tot een daling van 6 procent van de consumptie over 50 jaar leidt en een verhoging van 200 procent tot een daling van 26 procent. Een accijnsverhoging van 100 procent zal dus leiden tot een daling van circa 13 procent. Een algemene accijnsverhoging zal de alcoholconsumptie van alle categorieën drinkers beïnvloeden. De doelgroepen waarbij het meeste effect te verwachten is van een substantiële prijsverhoging zijn jongeren, jonge bingedrinkers en zware drinkers, omdat zij de grootste hoeveelheid alcohol nuttigen.

Daarnaast noemt de MKBA 2016 maatschappelijke baten als een verbeterde kwaliteit van leven gedurende meerdere jaren, een verbeterde productiviteit en minder verkeersongevallen. Een lager alcoholgebruik betekent ook een besparing op de zorgkosten, ondanks dat er in de loop van de jaren meer hart- en vaatziekten zullen voorkomen als 'vervanging' voor ziekten die hadden opgetreden bij meer alcoholgebruik. De besparingen zijn het gevolg van minder gevallen van alcoholgerelateerde kanker en andere ziekten die verband houden met alcohol, zoals Foetaal alcoholsyndroom (FAS)²². De kosten in gewonnen levensjaren zijn echter niet consistent meegenomen in het model van de MKBA 2016.

3.3.3. Grenseffecten en uitvoeringsconsequenties

De Nederlandse accijnstarieven voor alcohol en alcoholhoudende producten zijn vrijwel allemaal fors hoger dan die in Duitsland, België en Luxemburg. Alleen het accijnstarief voor gedestilleerde dranken is in België hoger dan in Nederland. Een grote verhoging van de Nederlandse accijnstarieven, bijvoorbeeld met 100 procent, zal daarom naar verwachting leiden tot grenseffecten, maar het is niet goed te kwantificeren hoe groot die precies zullen zijn. Die grenseffecten zullen zich naar verwachting in mindere mate voordoen dan bij tabak, omdat alcohol ook op plekken (zoals cafés, restaurants etc.) wordt geconsumeerd waar grenseffecten geen rol spelen. Ook speelt mee dat tabak eenvoudiger te vervoeren is dan alcohol (gewicht, omvang). Het gevolg van mogelijke grenseffecten kan zijn dat de inkomsten van de Staat minder zullen toenemen dan verwacht op basis van de verhoogde tarieven. Een (te) grote accijnsverhoging ineens c.q. op korte termijn kan bovendien negatieve gevolgen hebben voor onder meer slijterijen met name in de grensstreek. Dat effect zal mogelijk kleiner zijn als de tariefwijziging geleidelijker is c.q. als deze verder vooruit in de tijd ligt. Ondernemers kunnen dan immers anticiperen. Een groot gedragseffect op de consumptie is echter wenselijk vanuit volksgezondheidsperspectief; economisch en voor de schatkist is de beperking van grenseffecten juist belangrijk.

De voorgestelde extra verhoging van de alcoholaccijnzen kan mogelijk leiden tot illegale productie en verkoop van alcoholhoudende producten, wat zowel ten nadele zou kunnen zijn van de volksgezondheid (illegaal geproduceerde alcohol kan methanol bevatten) als ten koste gaat van de inkomsten van de Staat. Naar verwachting zal dit probleem zich op het terrein van alcohol in mindere mate voordoen dan bij tabak. Het opsporen van illegale producenten kan voor de Belastingdienst/Douane en FIOD – indien zich dit op grote schaal voordoet – extra uitvoeringskosten met zich meebrengen.

²² Het foetaal alcoholsyndroom is een aangeboren aandoening bij mensen met als oorzaak een te grote of regelmatige opname van alcohol tijdens de zwangerschap, wanneer de baby zich in de foetale fase bevindt. Er is geen genezing van deze aandoening mogelijk.

Variant 2 is een meer gematigd alternatief waarbij sprake is van een jaarlijkse inflatiecorrectie. Voor het eerste jaar (2020) geldt bij variant 2 echter dat door een accijnsverhoging van 40% sprake zal zijn van grenseffecten, maar waarschijnlijk in mindere mate dan bij een accijnsverhoging van 100 procent. Ook bij deze variant gaat Nederland meer uit de pas lopen met de tarieven in de omringende landen. Wel zullen relatief kleine jaarlijkse accijnsverhogingen naar verwachting slechts beperkte gedragseffecten met zich meebrengen en dus ook minder grenseffecten opleveren.

Variant 3 gaat ook uit van een jaarlijkse inflatiecorrectie. In deze variant wordt de accijns op alcohol met 10% verhoogd in 2020 en wordt vanaf 2021 een jaarlijkse inflatiecorrectie toegepast. Bij een verhoging van 10% en daarna een jaarlijkse inflatiecorrectie zullen de grenseffecten naar verwachting minder zijn. Als onze buurlanden hun accijnstarieven de komende jaren ook behoorlijk zouden verhogen, kan worden beslist de Nederlandse tarieven verder te verhogen.

Accijnsverhogingen zijn in beginsel goed uitvoerbaar voor de Belastingdienst.

3.3.4. Budgettaire effecten

In onderstaande tabel zijn de budgettaire effecten van de varianten opgenomen. Hierbij is uitgegaan van een verminderde opbrengst door gedragseffecten (minder consumptie, kopen over de grens) van -20% (bier en wijnaccijns) en -30% (accijns gedestilleerd).

Tabel 3.2: verwachte budgettaire effect per variant

Bedrag (in € mln. '+' is saldoverbeterend)

Omschrijving	2019	2020	2021	2022	Struct
Alcohol accijnsverhoging met 100%		841	841	841	841
Alcohol accijnsverhoging met 40% in jaar 1 en vanaf jaar 2 jaarlijkse inflatiecorrectie		340	345	355	PM
Alcohol accijnsverhoging met 10% en daarna inflatiecorrectie		85	104	120	PM

De raming van de budgettaire maatregelen is slechts indicatief. De definitieve budgettaire raming komt tot stand gedurende het wetgevingstraject. Verwezen wordt hiertoe naar hoofdstuk 1.

4. Voorstel belastingmaatregel suikerhoudende dranken

(aanpassing Wet op de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken)

4.1. Waarom dit voorstel

De helft van de Nederlanders boven de 18 jaar heeft overgewicht en ruim 14% hiervan heeft obesitas. Daarnaast heeft bijna 14% van de jeugd (4-18 jaar) overgewicht²³. Overgewicht ontstaat doordat iemand meer energie (calorieën) consumeert dan verbruikt. Het lichaam heeft brandstof nodig; deze calorieën kunnen komen uit koolhydraten (waaronder suikers), eiwitten of vetten. De kunst is om met deze calorieën ook de nodige voedingsstoffen te consumeren. Bepaalde producten bevatten met name of uitsluitend calorieën en weinig andere voedingsstoffen. Dat zijn producten die je niet nodig hebt en die je kan missen in je (dagelijkse) voeding. Deze producten zijn dan ook geen onderdeel van de Schijf van Vijf van het Voedingscentrum. Suikerhoudende dranken zijn een voorbeeld van onnodige en 'lege' calorieën, in tegenstelling tot bijvoorbeeld fruit waarin naast suikers ook voedingsvezels en vitaminen zitten. Daarnaast krijg je bij consumptie van 'vloeibare calorieën' (drinken) minder snel een verzadigd gevoel dan bij vast voedsel.

In Nederland consumeren we zo'n 20 (volwassenen) tot 27 (kinderen) procent van de totale energie-inname via suikers. De WHO adviseert om de bijdrage van suikers aan de energie-inname te beperken tot een maximum van 10% en nog liever 5%. Niet-alcoholische dranken vormen bij volwassenen 5% en bij kinderen 9% van de totale energie-inname en bijna één derde van de suikerconsumptie²⁴. In de OECD publicatie 'Fit not fat' komt een belasting op suikerhoudende dranken als meest kosteneffectieve maatregel naar voren ter preventie van obesitas²⁵.

Tabel 4.1: Huidig suikergehalte in producten (voorbeelden ter illustratie)

Product	Suikergehalte (g/100ml)
Cola	10,6
Citroenfrisdrank	6,6
Multivitamine drank	8,6
Cafeïnehoudende energiedrank	11

4.2. Huidige situatie Nederland en buitenland

Op alcoholvrije dranken zoals limonade, vruchten- en groentesap en mineraalwater wordt in Nederland een *verbruiksbelasting* geheven (Wet op de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken). De belasting bedraagt op dit moment € 8,83 per hectoliter, ofwel minder dan 9 cent per liter. De heffing is dus ook van toepassing op dranken zonder suiker (mineraalwater, light cola). Bepaalde zuiveldranken en sojadranken zijn van de belasting uitgezonderd. Eerder bestond er een differentiatie waarbij het tarief voor limonade hoger was dan het tarief voor vruchten- en groentesappen en mineraalwater maar sinds 1 januari 2016 geldt voor alle alcoholvrije dranken hetzelfde tarief. Het kiezen voor slechts één tarief voor alle dranken was onderdeel van een vereenvoudiging van de structuur en tarifiering van de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken via de Fiscale verzamelwet 2014 en het Belastingplan 2016.

²³ <https://www.volksgezondheidenzorg.info/onderwerp/overgewicht/cijfers-context/huidige-situatie#node-overgewicht-volwassenen>

²⁴ RIVM: Bijdrage van voedingsmiddelengroepen aan de inneming van mono- en disachariden en energie Resultaten van VCP 2007-2010

²⁵ OECD (2010), *Obesity and the Economics of Prevention: Fit not Fat*, OECD Publishing, Paris.

Op al deze dranken wordt naast de verbruiksbelasting 6% btw geheven. Bij doorvoering van de kabinetsplannen (Regeerakkoord) stijgt dit tarief op 1 januari 2019 naar 9%.

Op dit moment wordt in de volgende landen of regio's een belasting op suikerhoudende dranken geheven of ingevoerd die dermate hoog is, dat verondersteld kan worden dat het consumptievermindering bewerkstelligt: Barbados, Brunei, Catalonië, Chili, Dominica, Estland, Finland, Frankrijk, Hongarije, India, Ierland, Mexico, verschillende eilanden in de Pacific, Filippijnen, Portugal, Saoedi Arabië, Zuid Afrika, Sri Lanka, Thailand, VK, en de Verenigde Arabische Emiraten. In de VS hebben de volgende steden een belastingverhoging op suikerhoudende dranken ingevoerd: Berkeley, San Francisco, Oakland, Albany, Philadelphia, Seattle en Boulder.

Opvallend aan de Europese voorbeelden (in de opsomming hierboven onderstreept) is dat de ingevoerde tarieven en drempelwaardes erg op elkaar lijken. Veel landen lijken de opzet uit het VK te volgen. Het VK heeft drempelwaardes van 5 en 8 gram suiker per 100 ml. Dranken met minder dan 5 gr/100 ml worden niet extra belast, bij 5-8 gr/100 ml geldt 18 pence/l en boven de 8 gram 24 pence/l.

Catalonië, Ierland en Portugal hebben in 2017 een soortgelijk voorstel aangenomen. Estland ook, maar daar worden dranken met minder dan 5 gr/100 ml ook belast, echter tegen een lager tarief. Hongarije heft extra belasting op dranken met meer dan 8 gr/100 ml. Finland vraagt €0,11/l voor dranken met minder dan 5 gr/100 ml suiker, hierboven wordt het dubbele geheven.

Frankrijk heeft sinds 2012 een belasting die erg op de huidige verbruiksbelasting in Nederland lijkt van €7,16/100l voor alle gezoete dranken, dus ook voor 'light' varianten met niet caloriehoudende zoetstoffen. In Frankrijk is in de begroting van 2018 een nieuwe opzet aangekondigd: dranken met minder dan 5 gr/100 ml worden niet belast, tussen 5-8 gr/100 ml hetzelfde als voorheen, dranken met meer dan 8 gr/100 ml het dubbele, en het drievoudige bij meer dan 10 gr/100 ml.

Tabel 4.2: Schematisch overzicht Nederland, VK en Frankrijk

Suikergehaltes/ heffing per hl		0gr/100ml	>0- 5gr/100ml	5- 8gr/100ml	8- 10gr/100ml	>10gr/100ml
Nederland huidig		€8.83				
VK vanaf april 2018			£0=€0	£18=€20.66	£24=€27.54	
Frankrijk	Sinds 2012	€7.16				
	nieuwe opzet	€0		€7.16	€14.23	€21.48

4.3. Varianten indien zou worden gekozen voor verhoging of aanpassing van de 'frisdrankbelasting'

4.3.1. Onderbouwing keuze van variant(en)

De prijselasticiteit van suikerhoudende dranken ligt volgens Amerikaanse studies tussen de -0,9 en -1,3. Andere studies komen op lagere getallen uit zoals -0,5 in het VK. In ieder geval is de prijselasticiteit niet heel hoog, waardoor een grote prijsverhoging nodig is om gedragseffect te bewerkstelligen. De WHO heeft na een wereldwijde consultatie

met gezondheidseconomen geconstateerd dat 20% voldoende betekenisvol is²⁶. In de uitwerking hieronder is gekozen voor tarieven die in lijn liggen met de nieuwe tarieven in Frankrijk en het VK.

Er zijn twee varianten denkbaar bij verhoging van de belasting:

1. Eenvoudig, maar minder fijnmazig: vrijstelling voor dranken zonder suiker, hoge heffing voor de rest.
2. Gericht op suikergehalte en stimulerend dit te verlagen (zowel voor consument als producent): getrapte heffing, vergelijkbaar met VK en Frankrijk;

Beide varianten leiden tot aanpassingen van de huidige Wet op de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken en in beide varianten worden (in elk geval) alcoholvrije dranken zonder suiker (inclusief dranken met alternatieve zoetstoffen) vrijgesteld.

In variant 2 is die vrijstelling verbreed naar dranken met een suikergehalte tot 5 gram per 100 ml. Vooralsnog zijn wij ervan uitgegaan dat – net als nu het geval is – bepaalde melkproducten niet onder de heffing vallen.

Tabel 4.3: Schematisch overzicht huidige heffing en 2 genoemde varianten:

Suikergehaltes/heffing per hl	0gr/100ml	>0-5gr/100ml	5-8gr/100ml	8-10gr/100ml	>10gr/100ml
huidig	€8,83				
1.Eenvoudig, minder fijnmazig	€0	€26,49			
2.Gericht op suikergehalte	€0		€17,66	€26,49	

²⁶ <http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/250131/9789241511247-eng.pdf;jsessionid=87FE6AB62B40E7BC8C9656EBDFB686A8?sequence=1>

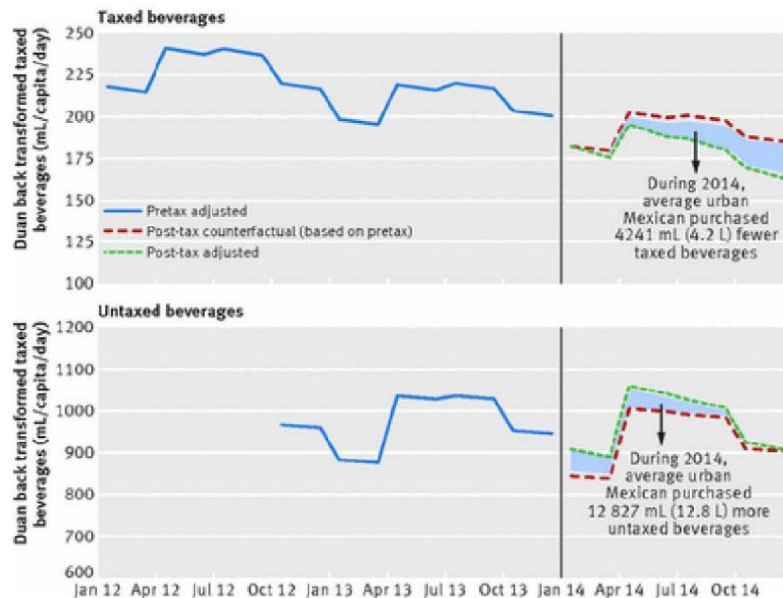
4.3.2. Gezondheidseffecten

Gezondheidseffecten van beide varianten

De verwachting is dat beide varianten een positief effect hebben op de gezondheid van de Nederlandse bevolking.

Studies naar de belasting in Berkeley komen uit op consumptieafname van 20%, maar het is niet duidelijk welk deel daarvan is toe te schrijven aan de prijsverhoging en welk deel door de aandacht die het plaatselijke referendum voor de belasting daar had.

De casus van Mexico is ook onderzocht en komt op een aanzienlijke consumptievermindering uit:

Source: Colchero et al., BMJ, 2016

In Hongarije is uitvoerig onderzocht wat de effecten waren van de aldaar ingevoerde 'Public Health Product tax'. Uit de eerste impactassessment bleek dat 26% van de mensen aangeeft minder suikerhoudende dranken te drinken²⁷. Dit effect lijkt te beklijven, want in een vervolgonderzoek van twee jaar later gaf 59-73% van de mensen aan dat ze minder van deze producten zijn blijven consumeren. 20% van de mensen gaf toen aan minder suikerhoudende dranken te consumeren. Deze effecten waren sterker bij mensen met een lager inkomen. Daarbij valt op dat ongeveer evenveel mensen aangeven dat ze hun consumptie verminderen omdat de prijs stijgt (51%), als dat er aangeven te minderen omdat ze met de belasting leerden dat deze producten ongezond zijn (54%)²⁸. In Hongarije bleek twee jaar na invoering van de belasting een substitutie-effect van producten die onder de Public Health Product Tax vallen, naar water. Andere studies geven geen inzicht in substitutie-effecten, buiten gemodelleerde studies. Daarnaast suggereert de economische theorie dat producten met een relatief lage prijsinelasticiteit, een beperkt substitutie-effect kennen.

²⁷ National Institute for Health Development, Impact Assessment of the PHPT, 2013

²⁸ WHO & National Institute for Food and Nutrition Science Director General. Assessment of the Impact of a Public Health Product Tax. Budapest, 2015.

Additionele voordelen variant 2.

Het idee van een getrapte belasting is dat het producenten aanzet tot verlaging van het suikergehalte van de producten. De aankondiging van de heffing in het VK op suikerhoudende dranken laat duidelijk dat effect zien, omdat producenten kennelijk hun product onder een lager belastingtarief willen laten vallen²⁹. Op die manier kan de belasting zowel aan de aanbodkant (frisdranken worden gezonder), als bij de keuze door de consument effect hebben.

Op dit moment zijn alle frisdranken belast, ook als deze geen of heel weinig suiker bevatten. In variant 2 worden dranken zonder of met weinig suiker vrijgesteld van de verbruiksbelasting³⁰. Daardoor wordt het voor producenten en consumenten aantrekkelijker om deze gezondere producten te (ver)kopen.

4.3.3. Grenseffecten en uitvoeringsconsequenties

Naar verwachting spelen grenseffecten bij suikerhoudende dranken minder sterk dan bij tabak en alcohol, omdat de absolute prijsverhoging minder groot is en het dus minder snel loont om over de grens te kopen in relatie tot de extra reiskosten die daarbij gemaakt worden. Bijvoorbeeld: een literfles cola kost €1,62 in de supermarkt; deze bevat 10,6 gr suiker/100 ml. Wanneer de voorgestelde belastingverhoging wordt doorberekend in de prijs wordt deze €1,83, een verschil van €0,21. In de Bay Area van de VS is onderzocht wat de impact was van de belasting van \$0,01/ounce (€27,76 per hectoliter) in de stad Berkeley, vergeleken met de consumptieontwikkeling in het aangrenzende San Francisco: respectievelijk 21% consumptieafname tegenover 4% consumptietoename³¹.

Naar verwachting is er geen belangrijk verschil tussen de grenseffecten van variant 1 en 2. Wel zijn er vanuit uitvoeringsperspectief belangrijke verschillen tussen de twee varianten.

Uitvoeringsconsequenties variant 1

Variant 1 kent één tarief, zoals ook nu het geval is, voor alle alcoholvrije dranken, behalve die zonder suiker. Die laatste categorie wordt vrijgesteld. Ten opzichte van de huidige regeling verandert er dus het volgende:

- Alcoholvrije dranken zonder suiker worden vrijgesteld (nu: belast).
- Voor overige dranken wordt het huidige tarief (circa 9 cent per liter) verdrievoudigd (+200%).

Daarmee is deze variant in principe goed uitvoerbaar voor de Belastingdienst. Wel gelden bij deze variant, zij het in mindere mate, ook de onder variant 2 beschreven consequenties voor siropen, poeders en concentraten alsmede ten aanzien van zelfpersers.

Uitvoeringsconsequenties variant 2

Getrapt tarief: In deze variant wordt geheven via een getrapt systeem van twee tarieven. Dit zal leiden tot hogere uitvoeringskosten voor de Belastingdienst/Douane en hogere administratieve lasten voor het bedrijfsleven, terwijl de eerder doorgevoerde tariefvereenvoudiging deels ongedaan wordt gemaakt. Bij een differentiëring van het tarief moet niet alleen worden gedacht aan producten die in Nederland worden geproduceerd. Het gaat ook om producten die worden ingevoerd of vanuit andere EU lidstaten naar Nederland worden gebracht om hier te worden geconsumeerd. Voor alle zendingen moeten aangiften worden gedaan. Meerdere tarieven maken de foutmarge en

²⁹ <https://nos.nl/artikel/2227582-frisdranken-in-groot-brittannie-minder-zoet-vanwege-suikertaks.html>

³⁰ Op deze producten is overigens wel btw verschuldigd.

³¹ <http://ajph.aphapublications.org/doi/abs/10.2105/AJPH.2016.303362>

het risico op onjuiste aangiften groter. Dit brengt forse extra controle-inspanningen met zich mee voor de Belastingdienst/Douane, en mogelijk de NVWA. Overigens staat op producten uit de EU en op ingevoerde producten het suikergehalte verplicht vermeld bij de voedingswaarde-informatie op het etiket.

Siropen, poeders en concentraten: voor suikerhoudende dranken die worden verkocht als – met water – aan te lengen siropen, poeders of concentraten geldt nu een forfaitaire regeling waardoor voor het bepalen van de heffing wordt uitgegaan van een hoeveelheid die vier keer hoger is dan het geconcentreerde product. Wanneer echter het belasten van de hoeveelheid suiker in het uiteindelijke product relevant is, werkt deze methode niet exact genoeg. Dat geldt voor beide varianten, maar is sterker in variant 2, omdat de vermenigvuldigingsfactor immers niet alleen relevant is voor het bepalen van de hoeveelheid, maar ook voor de hoeveelheid suiker en het toepasselijke tarief. De hoeveelheid suiker per liter voor consumptie gereed product kan aanmerkelijk verschillen per soort siroop, poeder of concentraat. In de uitwerking moet hier dus aandacht aan worden besteed, waarbij mogelijk nog steeds een forfaitaire benadering denkbaar is, namelijk een vaste vermenigvuldiging en een vaste indeling in een bepaalde categorie. Een dergelijke benadering zal naar verwachting weerstand oproepen door de grote verschillen tussen de producten. Daarbij zullen sommige ondernemers op de etiketten misschien een zodanige mengverhouding gaan vermelden dat het product daardoor kan worden ingedeeld in een lagere (en waarschijnlijk te lage) tariefcategorie. Om een en ander te controleren zal waarschijnlijk de controlecapaciteit van Belastingdienst/Douane en mogelijk van de NVWA moeten worden uitgebreid.

Zelfpersers: voor zogenaamde 'zelfpersers' (of verspersers) geldt nu een vrijstelling tot een bepaalde maximum jaarhoeveelheid. Een verhoging van de huidige tarieven kan ertoe leiden dat producenten van voorverpakte sappen zich tegen de maatregel zullen keren, omdat het financiële verschil aanmerkelijk groter wordt. Dit geldt voor beide voorgestelde varianten. Zelfpersers die wel aangifte moeten doen (zoals veel supermarkten, winkels die smoothies verkopen, horecagelegenheden, kantines e.d.), kunnen dat in variant 2 nauwelijks meer juist doen. Per soort fruit zouden ze dan moeten weten hoeveel vruchtensuiker er in een liter geperst sap zit. Dit kan bovendien variëren per soort sinaasappel e.d. Ook hier zou dan met forfaits moeten worden gewerkt. Deze forfaits zouden voor de rechtsgelijkheid ook moeten worden toegepast bij ondernemingen die vers sap persen en dat leveren aan onder meer supermarkten. Maar ondernemingen die niet vers sinaasappelsap e.d. in pakken verkopen, zouden belasting moeten betalen naar de hoeveelheid suiker die op het etiket staat. Dit zal veel vragen oproepen.

Conclusie variant 2: Deze variant zal het belastingstelsel compliceren. De eerder doorgevoerde vereenvoudiging wordt hiermee ongedaan gemaakt. De administratieve lasten voor het bedrijfsleven zullen naar verwachting stijgen evenals de uitvoeringskosten van de Belastingdienst/Douane.

4.3.4. Budgettaire effecten

De twee varianten zijn verschillend van opzet. De tarieven kunnen binnen die opzetten anders gekozen worden dan in dit voorbeeld uitgewerkt.

De budgettaire effecten zijn het eenvoudigst te benaderen voor variant 1, omdat dit in feite een variatie is op de bestaande regeling en er cijfers beschikbaar zijn over de consumptie van dranken zonder suiker. De opbrengst in variant 2 zal lager zijn dan die van variant 1, omdat de vrijstelling breder is en omdat sprake is van een middentarief. De budgettaire effecten hiervan zijn op dit moment niet te berekenen omdat de consumptievolumes van dranken boven/onder de drempelwaardes van 5 en 8 gram suiker per 100 ml niet bekend zijn.

De budgettaire effecten worden indicatief als volgt ingeschat:

Tabel 4.4: verwachte budgettaire effect per variant

Bedrag (in € mln. '+' is saldoverbeterend)

Omschrijving	2019	2020	2021	2022	Struct
Variant 1		425	425	425	425
Variant 2		PM	PM	PM	PM

From: 5.1.2e
To: 5.1.2e (APP/ANALYSE)
Subject: RE: Vervolgoverleg over scenario's tabaksaccijns
Date: maandag 11 april 2022 16:51:26
Attachments: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[20220408_Scenario_accijns_2025-2035_v5.docx](#)

Beste allen,

Fijn dat we vanmiddag een aantal knopen hebben kunnen doorhakken.

Hieronder vinden jullie een korte samenvatting van het overleg vanmiddag. We horen graag of iedereen het eens is met de besluiten omtrent de scenario's (in rood) zodat **5.12e** kunnen starten met het modelleren. Het gaat met name om de besluiten over:

1. Het tijdspad (2025-2035);
2. Het beperken van scenario 3 tot één variant, en;
3. Het modelleren van alle drie de scenario's.

Samenvatting overleg:

- 5.1.2e zullen in de memo meer informatie (kanttekening) toegevoegen over grenseffecten. Ook wordt enige nuance aangebracht bij sommige bronnen (m.n. de Nederlandse purchase task studie)
- 5.1.2e hebben afgelopen week overlegd en hebben consensus bereikt over de modellen/parameters
- 5.1.2e mailt reeks naar 1.2
- 1.2 bespreekt intern over hoe om te gaan met de tijdsplanning (meerdere kabinetten) en de grenseffecten.
- 5.1.2e gaf aan dat de thematafel inzet op 10% accijnsverhoging, wat overeenkomstig is met scenario 1.
- Half mei worden de plannen getoetst bij de coalitie.
- **Besluiten rondom scenario's, zodat deze gemodelleerd kunnen worden:**
 - Tijdsplan voor modellen: 2025-2035
 - Scenario 1: 10% + inflatie. Akkoord voor modellering door aanwezigen 5.1.2e
 - Scenario 2: 1 euro per jaar. Akkoord voor modellering door aanwezigen 5.1.2e
 - Scenario 3: 2 euro verhoging per keer. Voorstel om hier één variant van te maken: 2 euro verhoging PER JAAR (in plaats van per twee jaar). Akkoord voor modellering door aanwezigen 5.1.2e

Bijgevoegd nogmaals de memo. Let op: hierin zijn nog geen wijzigingen doorgevoerd n.a.v. het overleg vanmiddag.

Alvast bedankt!

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

www.trimbos.nl
Da Costakade 45 - 3521 VS Utrecht
Postbus 725 - 3500 AS Utrecht

Bekijk onze (online) congressen, webinars, trainingen

Deze e-mail (en eventuele bijlagen) kan vertrouwelijke informatie bevatten. Indien u niet de beoogde ontvanger van deze e-mail bent, verzoeken wij u het bericht direct te verwijderen en contact op te nemen met de verzender. Elk gebruik van de inhoud van dit bericht en/of door een andere dan de beoogde ontvanger is onrechtmatig. Het Timbos-instituut staat niet in voor de juiste en volledige overbrenging van de inhoud, noch voor tijdige ontvangst daarvan. Het Timbos-instituut is aangesloten bij de Utricht en is ingeschreven in het handelsregister onder het nummer 41265454.

Van: 5.1.2e@minvws.nl>

Verzonden: maandag 11 april 2022 13:34

Aan: [REDACTED]@trimbos.nl>; [REDACTED]@trimbos.nl>; [REDACTED]@trimbos.nl>; [REDACTED]
<[REDACTED]@trimbos.nl>; [REDACTED]@minvws.nl>; [REDACTED]@rivm.nl>; [REDACTED]@rivm.nl>; [REDACTED]
(AFP/ANALYSE) [REDACTED]@minfin.nl>

Onderwerp: RE: Vervolgoverleg over scenario's tabaksaccijns

Excuus, ik kon net niet inloggen voor d e meeting, werd er iedere keer uitgegooid. Het zou nu opgelost moeten zijn.
Mocht er nog iets zijn dan weten jullie me te vinden.

Groet, 5.1.2e

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: [REDACTED] 5.1.2e [REDACTED]@trimbos.nl>

Verzonden: dinsdag 5 april 2022 08:57

Aan: [REDACTED] 5.1.2e [REDACTED] @rivm.nl; [REDACTED] 5.1.2e
(AFP/ANALYSE)

Onderwerp: Vervolgoverleg over scenario's tabaksaccijs

Tijd: maandag 11 april 2022 13:00-13:30 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Locatie: Microsoft Teams-vergadering

Buiten reikwijdte verzoek

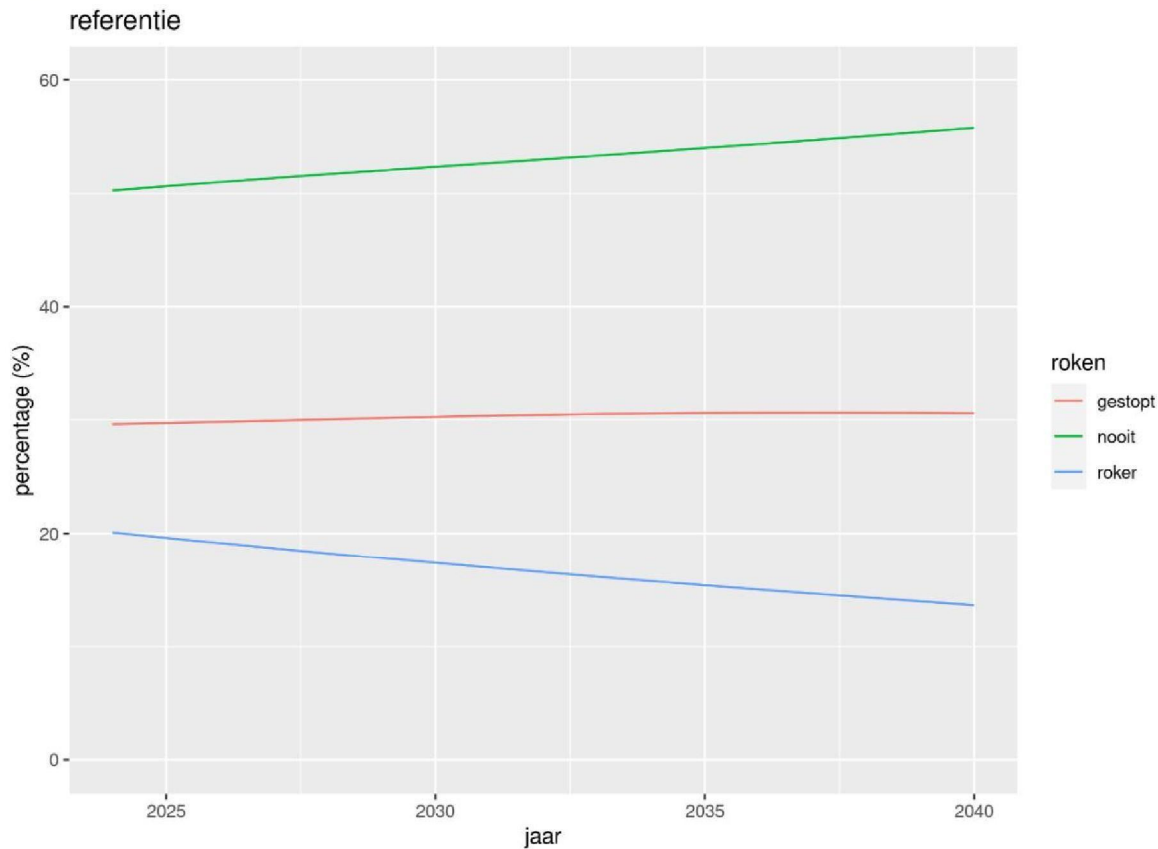
Scenario's

- 1- Referentiescenario, volgens de projecties van de VTV 2018. Hierin daalt de rookprevalentie licht richting 2040.
- 2- Een zodanige accijnsverhoging dat vanaf 2024 elk jaar de verkoopprijzen met 10% omhoog gaan.
- 3- Een zodanige accijnsverhoging dat vanaf 2024 elk jaar de verkoopprijzen met 1 euro omhoog gaan.
- 4- Een zodanige accijnsverhoging dat vanaf 2024 elk jaar de verkoopprijzen met 2 euro omhoog gaan.

Aannames

- 1- Een pakje sigaretten kost in 2024 10 euro.
- 2- Een roker is iemand die tenminste soms rookt, conform de definities gehanteerd in de Gezondheidsenquête en de VTV.
- 3- Effecten van accijnsverhogingen berekend als volgt:
 - a. Een accijnsverhoging resulteert in een verhoging van de verkoopprijs
 - b. De totale prijsverhoging wordt via de prijselasticiteit voor aankoop van tabak omgerekend naar een consumptiedaling.
 - c. De helft van de consumptiedaling leidt tot stoppen met roken, de andere helft tot minder roken.
 - d. "Stoppen met roken" zoals hierboven vermeld heeft effect op zowel de startkansen (worden kleiner), de stopkansen (worden groter), als de herstartkansen (worden kleiner).
- 4- Grenseffecten zitten indirect verwerkt in de helft van de rokers die niet stopt als gevolg van de beleidsmaatregelen omdat grenseffecten niet kwantitatief kunnen worden geschat.
- 5- Substitutie is niet meegenomen in de berekeningen.
- 6- De prijselasticiteit is constant, dus zelfs bij (erg) hoge verkoopprijzen. Het is aannemelijk dat bij hogere verkoopprijzen de prijselasticiteit sterker wordt, maar ook dit effect kan niet kwantitatief worden geschat.
- 7- Inflatie is impliciet in de simulaties opgenomen met de aanname dat de loonontwikkelingen gelijke tred houden met de consumentenprijsindex. Prijzen in de toekomst zijn uitgedrukt in 2024 euro's, dus om de absolute prijs in de toekomstig jaar te kennen moet die nog worden gecorrigeerd voor de totale inflatie van 2024 tot dat jaar.
- 8- Het referentiescenario is conform de projecties van de VTV 2018. De scenario's voor accijnsverhogingen zijn berekend ten opzichte van deze projecties.

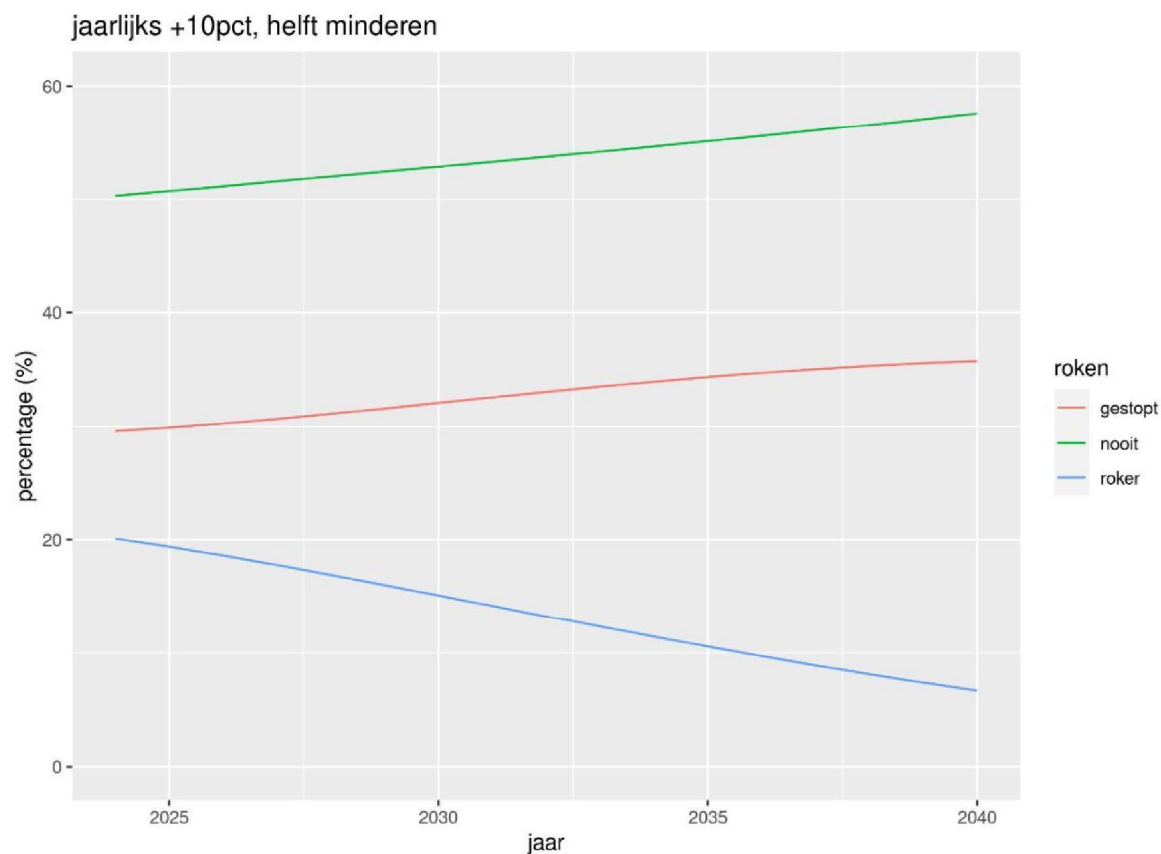
Resultaten

Figuur 1. Projecties van de percentages roken (nooit gerookt, roker, en gestopt) tot en met 2040 voor het referentiescenario waarin geen extra accijnsverhogingen worden ingevoerd.

Tabel 1. Proportie rokers, gestopt en nooit gerookt en de prijs per pakje sigaretten voor het referentiescenario

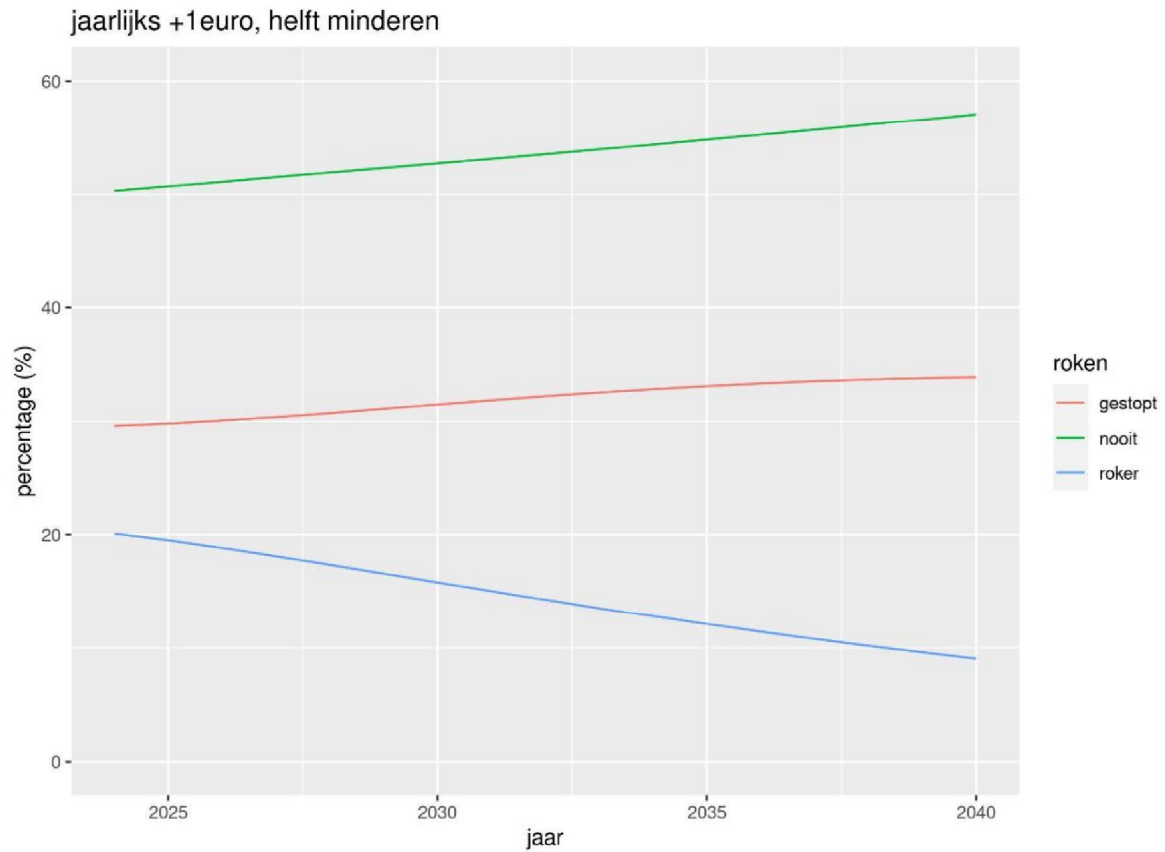
	2024	2026	2028	2030	2035	2040
Prijs per pakje	10	10	10	10	10	10
Roker	0,200902	0,19155	0,182489	0,173835	0,153998	0,136592
Gestopt	0,296191	0,298197	0,300319	0,302516	0,305881	0,305651
Nooit gerookt	0,502908	0,510253	0,517191	0,523649	0,540121	0,557757

Figuur 2. Projecties van de percentages roken (nooit gerookt, roker, en gestopt) tot en met 2040 voor het scenario waarin accijnsverhogingen worden ingevoerd zodat de verkoopprijzen elk jaar met 10% stijgen.

Tabel 2. Proportie rokers, gestopt en nooit gerookt en de prijs per pakje sigaretten voor het scenario waarin accijnsverhogingen worden ingevoerd zodat de verkoopprijzen elk jaar met 10% stijgen

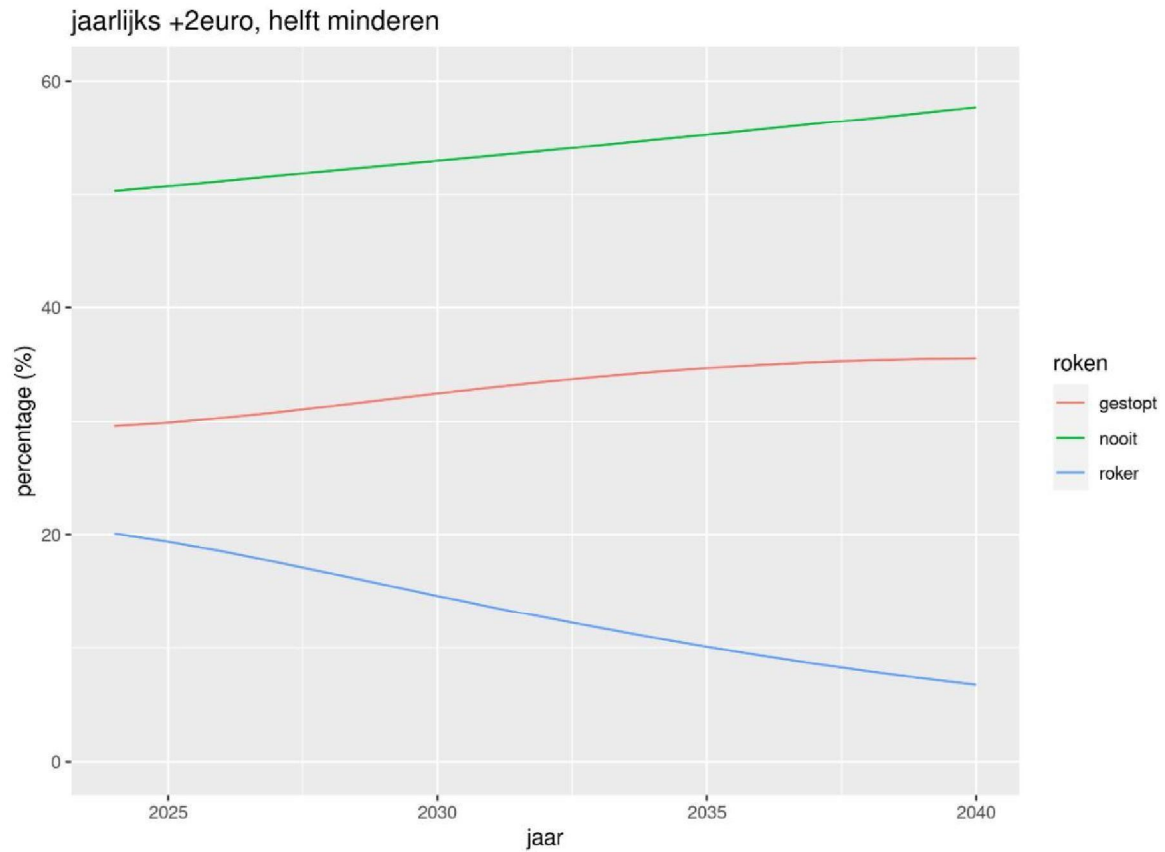
	2024	2026	2028	2030	2035	2040
Prijs per pakje	10	12,10	14,64	17,72	28,53	45,95
Roker	0,200902	0,18606	0,168998	0,150835	0,105617	0,066848
Gestopt	0,296191	0,302557	0,310971	0,320598	0,343295	0,35727
Nooit gerookt	0,502908	0,511383	0,520031	0,528567	0,551088	0,575881

Figuur 3. Projecties van de percentages roken (nooit gerookt, roker, en gestopt) tot en met 2040 voor het scenario waarin accijnsverhogingen worden ingevoerd zodat de verkoopprijzen elk jaar met 1 euro stijgen.

Tabel 3. Proportie rokers, gestopt en nooit gerookt en de prijs per pakje sigaretten voor het scenario waarin accijnsverhogingen worden ingevoerd zodat de verkoopprijzen elk jaar met 1 euro stijgen

	2024	2026	2028	2030	2035	2040
Prijs per pakje	10	12	14	16	21	26
Roker	0,200902	0,188331	0,173533	0,158011	0,12102	0,090493
Gestopt	0,296191	0,300739	0,307352	0,314864	0,330968	0,338911
Nooit gerookt	0,502908	0,51093	0,519115	0,527125	0,548012	0,570595

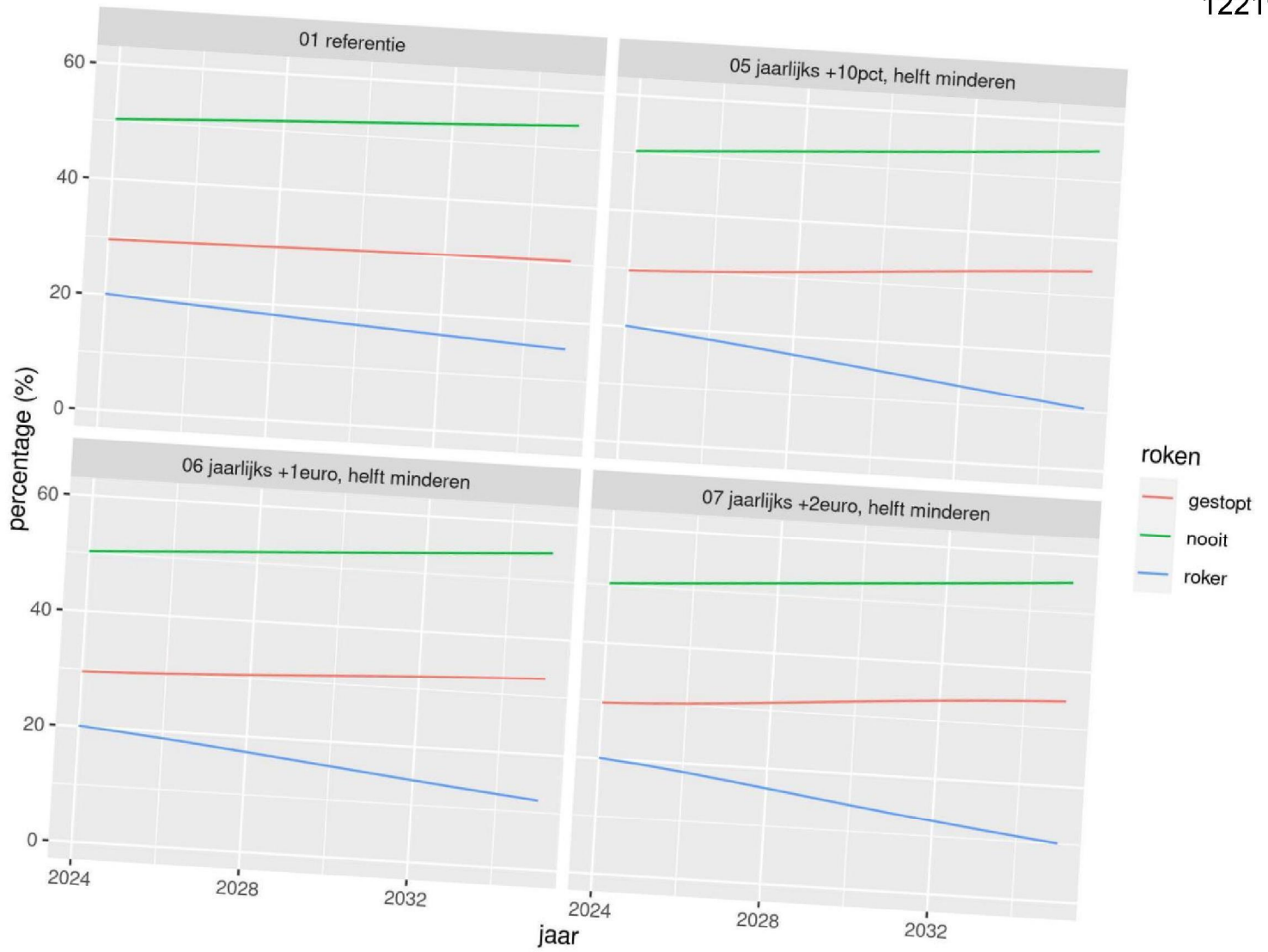
Figuur 4. Projecties van de percentages roken (nooit gerookt, roker, en gestopt) tot en met 2040 voor het scenario waarin accijnsverhogingen worden ingevoerd zodat de verkoopprijzen elk jaar met 2 euro stijgen.

Tabel 4. Proportie rokers, gestopt en nooit gerookt en de prijs per pakje sigaretten voor het scenario waarin accijnsverhogingen worden ingevoerd zodat de verkoopprijzen elk jaar met 2 euro stijgen

	2024	2026	2028	2030	2035	2040
Prijs per pakje	10	14	18	22	32	42
Roker	0,200902	0,18542	0,166175	0,146101	0,100865	0,067664
Gestopt	0,296191	0,303085	0,313305	0,3245	0,346827	0,355316
Nooit gerookt	0,502908	0,511495	0,52052	0,529399	0,552308	0,57702

Opmerkingen

Voor erg hoge verkoopprijzen zijn de modelsimulaties minder betrouwbaar omdat voor extreme situaties (zoals grote verschillen met prijzen in de buurlanden of verkoopprijzen die nog nooit eerder zijn voorgekomen) de kwantitatieve inputdata niet zeker zijn. De prijselasticiteit wordt bij erg hoge verkoopprijzen waarschijnlijk sterker, waardoor meer rokers kunnen stoppen met roken (de huidige simulaties geven dan dus een onderschatting van de resultaten van de beleidsmaatregelen). De grenseffecten worden echter ook groter, waardoor minder mensen kunnen stoppen met roken. Omdat we beide effecten bij (erg) hoge verkoopprijzen niet kunnen kwantificeren betekent het dat we een impliciete aanname hebben gedaan dat deze twee effecten elkaar opheffen. Voor de berekening van accijnsopbrengsten zijn de effecten bij (erg) hoge verkoopprijzen wel van belang omdat beide effecten leiden tot minder accijnsopbrengsten en dus niet elkaar kunnen opheffen.

	y2024	y2025	y2026	y2027	y2028	y2029	y2030	y2031
Rokers M	0,231302	0,228561	0,226043	0,223694	0,221459	0,2193	0,217194	0,215124
Rokers V	0,184407	0,183293	0,182186	0,181087	0,179966	0,178795	0,177554	0,17622
Rokers tot	0,207617	0,205712	0,203918	0,202212	0,200549	0,198898	0,197236	0,195545
Ex rokers N	0,29245	0,292176	0,291752	0,29128	0,290871	0,290516	0,29013	0,289667
Ex rokers V	0,293208	0,292696	0,292269	0,291927	0,291701	0,291576	0,291492	0,291405
Ex rokers tr	0,292833	0,292439	0,292013	0,291606	0,29129	0,29105	0,290816	0,290541
Nooit rokei	0,476248	0,479263	0,482205	0,485026	0,48767	0,490184	0,492676	0,49521
Nooit rokei	0,522384	0,52401	0,525545	0,526986	0,528332	0,529629	0,530954	0,532375
Nooit rokei	0,49955	0,50185	0,504069	0,506182	0,508161	0,510052	0,511948	0,513913

y2032	y2033	y2034	y2035	y2036	y2037	y2038	y2039	y2040
0,213092	0,21109	0,209143	0,207252	0,205433	0,203664	0,201948	0,200279	0,198659
0,174808	0,173312	0,171758	0,170167	0,16858	0,166984	0,165399	0,163824	0,162264
0,193833	0,192093	0,190349	0,188615	0,186918	0,18524	0,183595	0,181976	0,180389
0,28909	0,288391	0,287564	0,286617	0,285539	0,28435	0,283056	0,28166	0,280168
0,291276	0,291092	0,290839	0,290508	0,290074	0,289546	0,288913	0,288169	0,287308
0,29019	0,28975	0,28921	0,288572	0,287817	0,28696	0,285997	0,284928	0,283752
0,497818	0,500518	0,503294	0,506131	0,509028	0,511986	0,514996	0,518061	0,521172
0,533916	0,535595	0,537403	0,539325	0,541346	0,54347	0,545688	0,548007	0,550428
0,515977	0,518157	0,520441	0,522812	0,525265	0,5278	0,530408	0,533096	0,535858

y2041	y2042	y2043
0,197098	0,195604	0,194186
0,160733	0,159239	0,15779
0,178846	0,177354	0,175922
0,278583	0,27691	0,275152
0,286326	0,285221	0,283989
0,28247	0,281081	0,279586
0,524318	0,527486	0,530662
0,552941	0,55554	0,558221
0,538684	0,541565	0,544491

From: 5.1.2e
To: 5.1.2e
Subject: FW: Scenario's tabaksaccijns!
Date: dinsdag 26 april 2022 09:36:50
Attachments: [resultaten rookprevalentie van scenario's accijnsverhogingen.docx](#)

From: 5.1.2e
Sent: Monday, 25 April 2022 17:56
To: 5.1.2e @minvws.nl>
Subject: RE: Scenario's tabaksaccijns!

Alle tabellen zouden nu wel met de figuren moeten overeenkomen.
Goed dat je die fout gevonden had!
Groeten, 5.1.2e

From: 5.1.2e @minvws.nl>
Sent: Monday, 25 April 2022 17:46
To: 5.1.2e @rivm.nl>
Subject: RE: Scenario's tabaksaccijns!

Dat zou echt heel fijn zijn 5.1.2e
Kun je me misschien een appje sturen als je zo ver bent, dan kijk ik ook gelijk of ik het aan kan passen.

Dank vast!

Groet, 5.1.2e

Van: 5.1.2e @rivm.nl>
Verzonden: maandag 25 april 2022 17:32
Aan: 5.1.2e @minvws.nl>
Onderwerp: RE: Scenario's tabaksaccijns!

Ik heb het liever vandaag nog in orde
Morgen dus zeker klaar ja!
Groeten, 5.1.2e

From: 5.1.2e @minvws.nl>
Sent: Monday, 25 April 2022 17:28
To: 5.1.2e @rivm.nl>
Subject: RE: Scenario's tabaksaccijns!

Oh jee,

Kan ik het morgen rond half 10 verwachten denk je?
Dan stuur laat ik m nu door het systeem gaan maar haal ik m morgenochtend terug voordat ie naar de directeur gaat en pas ik m dan snel even aan.

Groet, 5.1.2e

Van: [5.1.2e] <[redacted]@rivm.nl>
Verzonden: maandag 25 april 2022 17:21
Aan: [5.1.2e] <[redacted]@minvws.nl>
Onderwerp: RE: Scenario's tabaksaccijns!

Helaas, alle tabellen, en ook niet alleen 2040 maar ook de eerdere jaren...

From: [5.1.2e] <[redacted]@minvws.nl>
Sent: Monday, 25 April 2022 17:19
To: [5.1.2e] <[redacted]@rivm.nl>
Subject: RE: Scenario's tabaksaccijns!

Of bedoel je dat alle tabellen niet kloppen of alleen dit percentage?

Van: [5.1.2e]
Verzonden: maandag 25 april 2022 17:18
Aan: [5.1.2e] <[redacted]@rivm.nl>
Onderwerp: RE: Scenario's tabaksaccijns!

Dank [5.1.2e] Ik heb het net ook besproken met [5.1.2e] omdat ik niet zeker wist of je nog in de lucht was en je telnr niet heb . ik begreep van [5.1.2e] dat je vanmiddag eigenlijk niet werkt. Ik heb het percentage aangepast in mijn nota.
 Prima als de stukken morgen worden aangepast!

Groet, [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] <[redacted]@rivm.nl>
Verzonden: maandag 25 april 2022 17:10
Aan: [5.1.2e] <[redacted]@minvws.nl>
CC: [5.1.2e] <[redacted]@minvws.nl>
Onderwerp: RE: Scenario's tabaksaccijns!

Hallo [5.1.2e]
 Sorry, de tabellen kloppen niet, de figuren wel.
 Het duurt wel even om dat aan te passen, ga ik nu zo snel mogelijk doen!
 Groeten, [5.1.2e]

From: [5.1.2e] <[redacted]@minvws.nl>
Sent: Monday, 25 April 2022 16:45
To: [5.1.2e] <[redacted]@rivm.nl>
Cc: [5.1.2e] <[redacted]@minvws.nl>
Subject: Scenario's tabaksaccijns!
Importance: High

Hoi [5.1.2e]

We vonden nog een vreemd ding: De referentietabel geeft 18% rokers in 2040t en de figuur komt op 14% of zou uit.
 De figuur matcht niet met de getalllen dus en wij willen weten of het nu 14 of 18 procent moet zijn?

Kun je dat nog even snel laten weten ajb en aanpassen daar waar het moet, figuur of tabel?

Ik moet de stukken zo versturen.

Dank weer!

met vriendelijke groet,

5.1.2e

Drs. W. 5.1.2e

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)

5.1.2e Parnassusplein 5 | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |

T 070 5.1.2e | M 06 5.1.2e @minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

Van: 5.1.2e @rivm.nl>

Verzonden: maandag 25 april 2022 15:45

Aan: 5.1.2e @minvws.nl>

CC: 5.1.2e @minvws.nl>

Onderwerp: RE: Scenario's tabaksaccijns

Hallo 5.1.2e

Ik heb steeds van 5.1.2e begrepen dat 10 euro in 2024 het uitgangspunt is. Voor die tijd liggen de accijnsverhogingen al vast, en 2024 was volgens mij het eerste jaar waarin nog iets in de accijns/verkoopprijs kan worden veranderd.

Met 10 euro in 2024 heb ik dus ook gerekend, we moesten een startpunt kiezen. Maar, 10 euro in 2024 is toch ook niet heel vreemd?

Het referentiescenario is onze best mogelijke schatting voor toekomstige percentages zonder extra beleid. Die schattingen zijn inderdaad gebaseerd op data die we in 2018 hadden over roken (dus waarschijnlijk percentages van 2016 of 2017). De *exacte* effecten van accijnsverhogingen in de afgelopen 3 jaar zitten daar niet in, maar er is wel een trend ingebouwd die voorsorteert op accijnsverhogingen en daardoor afnemende rookpercentages. Dus de percentages voor 2021 zijn ook niet de feitelijke percentages van 2021 maar de voorspellingen die we in 2018 gemaakt hebben voor 2021.

Het is trouwens sowieso geen goed idee om absolute percentages uit mijn berekeningen te gebruiken, en al helemaal niet in zoveel cijfers achter de komma, omdat dit snelle berekeningen zijn op basis van oude data...

Groeten,

5.1.2e

From: 5.1.2e @minvws.nl>

Sent: Monday, 25 April 2022 14:05

To: 5.1.2e @rivm.nl>

Cc: 5.1.2e @minvws.nl>

Subject: RE: Scenario's tabaksaccijns

Hallo 5.1.2e

Heel erg bedankt hiervoor!

Ik wilde je nog even bellen met ene vraag maar je telnr wordt niet vermeld dus ik doe het maar

even zo:

Ik heb alleen nog een vraag over het referentiescenario, daar staat nu dat de prijs van een pakje in 2024 €10,- is. Ik heb altijd begrepen dat dat scenario uit gaat van situatie in 2018 en de afgelopen accijnsverhogingen en maatregelen niet me gerekend is in het model. Maar nu er dus 10 euro voor een pakje staat lijkt dat dan toch anders, kun je aangeven hoe ik dat moet zien?

Hoor graag even van je.

met vriendelijke groet,

5.1.2e

Drs. W.

5.1.2e

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)

5.1.2e | Parnassusplein 5 | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |

T 070 5.1.2e | M 06 5.1.2e | 5.1.2e@minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

Van: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

Verzonden: maandag 25 april 2022 12:41

Aan: 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>

Onderwerp: RE: Scenario's tabaksaccijns

Goedemorgen 5.1.2e

Hierbij een document met de gevraagde teksten.

Met vriendelijke groeten,

5.1.2e

From: 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>

Sent: Friday, 22 April 2022 09:13

To: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

Subject: RE: Scenario's tabaksaccijns

Prima 5.1.2e fijn dat je er even op reageert!

Groet, 5.1.2e

Van: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

Verzonden: vrijdag 22 april 2022 09:06

Aan: 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>

CC: 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

Onderwerp: RE: Scenario's tabaksaccijns

Ik ga mijn best doen, kan het niet garanderen helaas...

From: 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>

Sent: Friday, 22 April 2022 09:00

To: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

Cc: 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

Subject: RE: Scenario's tabaksaccijns

Hoi [5.1.2e]

Dank hiervoor!

Ik vind het vervelend het te moeten vragen maar kun je aangeven of je vandaag nog kan reageren op de andere verzoeken alsjeblieft?

Groet, [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] <[redacted]@rivm.nl>

Verzonden: vrijdag 22 april 2022 08:48

Aan: [5.1.2e] <[redacted]@minvws.nl>

CC: [5.1.2e] <[redacted]@minvws.nl>; [5.1.2e] <[redacted]@rivm.nl>

Onderwerp: RE: Scenario's tabaksaccijns

Dag [5.1.2e]

Natuurlijk, bij deze.

Groeten, [5.1.2e]

From: [5.1.2e] <[redacted]@minvws.nl>

Sent: Thursday, 21 April 2022 20:04

To: [5.1.2e] <[redacted]@rivm.nl>

Cc: [5.1.2e] <[redacted]@minvws.nl>; [5.1.2e] <[redacted]@rivm.nl>

Subject: RE: Scenario's tabaksaccijns

Hallo [5.1.2e]

Nog een nabrander; is het ook mogelijk de grafieken per scenario aan te leveren ipv met zn 4-en op 1 pagina alsjeblieft?

met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

Drs. W. [5.1.2e]

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)

[5.1.2e] | Parnassusplein 5 | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |

T 070 [5.1.2e] | M 06 [5.1.2e] <[redacted]@minvws.nl> | www.rijksoverheid.nl |

Van: [5.1.2e]

Verzonden: donderdag 21 april 2022 17:42

Aan: [5.1.2e] <[redacted]@rivm.nl>; [5.1.2e] <[redacted]@trimbos.nl>; [5.1.2e]

[5.1.2e] <[redacted]@trimbos.nl>; [5.1.2e] <[redacted]@trimbos.nl>; [5.1.2e]

[5.1.2e] <[redacted]@trimbos.nl>; [5.1.2e] <[redacted]@minvws.nl>; [5.1.2e]

[5.1.2e] <[redacted]@rivm.nl>; [5.1.2e] (AFP/ANALYSE) <[redacted]@minfin.nl>

Onderwerp: RE: Scenario's tabaksaccijns

Urgentie: Hoog

Hallo [5.1.2e] en [5.1.2e]

Wat ik nu niet expliciet vermeld heb maar in eerdere mailwisseling wel is dat ook substitutie wordt meegenomen in de scenario's en de berekening van de opbrengst. Het prijsverschil met

sigaretten en alternatieve tabaksproducten als shag, volumetabak , sigaren en heatsticks dient te worden verkleind.

met vriendelijke groet,

5.1.2e

Drs. W.

5.1.2e

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)

5.1.2e | Parnassusplein 5 | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |

T 070 5.1.2e | M 06 21160393 | 5.1.2e @minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

Van: 5.1.2e

Verzonden: donderdag 21 april 2022 16:55

Aan: 5.1.2e @rivm.nl>; 5.1.2e @trimbos.nl>; 5.1.2e

5.1.2e @trimbos.nl>; 5.1.2e @trimbos.nl>; 5.1.2e

< 5.1.2e @trimbos.nl>; 5.1.2e @minvws.nl>; 5.1.2e

< 5.1.2e @rivm.nl>; 5.1.2e (AFP/ANALYSE) < 5.1.2e @minfin.nl>

Onderwerp: Scenario's tabaksaccijns

Urgentie: Hoog

Beste allemaal,

Nalv ons overleg van zojuist zet ik nog eee aantal dingen op een rij:

- Ik wil RIVM vragen om in de excelsheets ook de prijzen van pakjes sigaretten toe te voegen, dat is voor een bewindspersoon belangrijke informatie, graag deze week alsjeblieft, lukt dat?
- Ik wil RIVM ook vragen om een tekst te leveren bij de verschillende tabellen en grafieken zodat het zelfstandig leesbare figuren worden.
- Met Trimbos is afgesproken dat uiterlijk maandag de definitieve omschrijving van de scenario's wordt geleverd met voor en nadelen en advies aansluitend bij de cijfers van het RIVM.
- Min fin levert uiterlijk 3 mei de doorrekening van de scenario's op basis van de rivm cijfers aan. mocht hier toch een probleem ontstaan dan wordt dat op tijd aangegeven.
- Voor alle rapportages/analyses geldt dat het geen officiële rapporten hoeven te worden maar dat de inhoud er van wel gebruikt moet kunnen worden in het overleg met de coalitiepartijen.

Wanneer jullie aanvullingen hebben op deze punten dan hoor ik dat graag per ommegaande even.

met vriendelijke groet,

5.1.2e

Drs. W.

5.1.2e

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)

5.1.2e | Parnassusplein 5 | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |

5.1.2e

Subject: Vervolgoverleg over scenario's tabaksaccijns

When: Thursday, 21 April 2022 13:00-13:30 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Where: Microsoft Teams-vergadering

Microsoft Teams-vergadering

Deelnemen op uw computer of via de mobiele app

[Klik hier om deel te nemen aan de vergadering](#)

Of deelnemen via telefoon (alleen audio)

[+31 20 258 8508,575752939#](#) Netherlands, Amsterdam

Id voor telefonische vergadering: 575 752 939#

[Een lokaal nummer zoeken](#) | [Pincode opnieuw instellen](#)

[Meer informatie](#) | [Opties voor vergadering](#)

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

www.rivm.nl De zorg voor morgen begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

www.rivm.nl/en Committed to *health and sustainability*

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

www.rivm.nl De zorg voor morgen begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

www.rivm.nl/en Committed to *health and sustainability*

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

www.rivm.nl De zorg voor morgen begint vandaag

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

From: [redacted]
To: [redacted]
Cc: [redacted]
Subject: Kamervragen accijns taba
Date: woensdag 18 mei 2022 14:04:55
Attachments: [SV - Ministerie van Financiën - 10-05-2022 - 2022Z08971.pdf](#)
Importance: High

Hallo [redacted] en [redacted]

min fin heeft Kamervragen ontvangen mbt accijnsverhoging (van Houwelingen FvD) met daarbij Vragen over het Rivm rapport prijsgevoeligheid van rokers en vraagt vws de beantwoording me et helpen (zie mai8l hieronder).

Ik doe daarvoor een voorzet maar ik wil het graag bij jullie voorleggen.

Ik ben nog niet zo ver maar dan weet je dat het er aan komt, de deadline is krap en kunnen jullie vast meekijken en denken.

Misschien is het ene idee om iets over Frankrijk te zeggen mbt de afgelopen jaren?

Ik hoop vandaag of morgenochtend iets aan jullie t e kunnne sturen.

Dank alvast!

met vriendelijke groet,

[redacted]

Drs. [redacted]

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)

[redacted] | Parnassusplein 5 | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |

T 070 [redacted] | M 06 [redacted] | [\[redacted\]@minvws.nl](mailto:[redacted]@minvws.nl) | www.rijksoverheid.nl |

Van: [redacted] (AFP/ANALYSE) <[redacted]@minfin.nl>

Verzonden: dinsdag 17 mei 2022 14:06

Aan: [redacted] [redacted]@minvws.nl>; [redacted]
 [redacted]@minvws.nl>

CC: [redacted] (VDI/M&A) <[redacted]@minfin.nl>; [redacted]
 (VDI/M&A) [redacted]@minfin.nl>; [redacted] (VDI/M&A) <[redacted]@minfin.nl>

Onderwerp: FW: PRISMA | PRISMA: er is een schriftelijk Kamerverzoek aan jou toegewezen (2022Z08971)

Ha [redacted] en [redacted]

Zie bijgevoegd een heel aantal kamervragen die wij hebben gekregen rondom het tabaksaccijnsbeleid (tweede deel van het bestand). Zouden jullie kunnen helpen met vraag 6 t/m 13?

Lukt het om deze vragen uiterlijk 25 mei te beantwoorden?

Op de vraag over de grenseffecten in de raming kom ik terug.

Alvast bedankt!

Groet,

p. 1.2c

From: 5.1.2e
To: 5.1.2e
Subject: vertrouwelijk accijns tabak coalitie
Date: woensdag 18 mei 2022 15:43:47

1. ACCIJNSVERHOGINGEN

i) Jaarlijkse significante verhogingen

In aanvulling op de accijnsverhogingen in 2023 en 2024 zijn verdere stappen noodzakelijk voor een rookvrije generatie in 2040. Trimbos en RIVM hebben drie scenario's uitgewerkt:

1. verkoopprijs + 10% per jaar => 7% rokers in 2040
2. verkoopprijs + 1€ per jaar => 9% rokers in 2040
3. verkoopprijs + 2€ per jaar => 7% rokers in 2040

PM raming Ministerie van Financiën

From: 5.1.2e
To: 5.1.2e
Subject: kamervragen grenseffecten tabak
Date: woensdag 18 mei 2022 16:48:21
Attachments: [kamervragen fvd accijns aan fin.docx](#)
Importance: High

Dag allen,

Het Ministerie van min fin heeft kamervragen ontvangen van dhr Van Houwelingen (FvD) en VWS verzocht vanaf vraag 6 te helpen beantwoorden. De vragen gaan veelal over het onderzoek van het RIVM.

Bijgaand mijn eerste ruwe concept en ik wil met name Rivm , maar ook het Trimbos, vragen aanvullende informatie toe te voegen. Soms heb ik een specifieke opm gevraagd maar fijn als jullie breder mee kunnen denken en aanvullen.

Mochten jullie iets willen aanvullen bij de vragen 1 tm 5 voel je vrij om dat te doen.

De deadline is krap en ik hoop dat jullie mij uiterlijk maandag 1500 uur van jullie aanvullingen kunnen voorzien.

Heel erg bedankt alvast!

met vriendelijke groet,

5.1.2e

Drs. W. 5.1.2e

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)

5.1.2e | Parnassusplein 5 | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |

T 070 340 5185 | M 06 5.1.2e 5.1.2e [@minvws.nl](#) | [www.rijksoverheid.nl](#) |

From: 5.1.2e
To: 5.1.2e
Subject: RE: afstemming positie rekenwerk tabaksaccijns
Date: donderdag 19 mei 2022 08:35:01

Dank voor de info,

Lijkt me belangrijk dat wat je ingeleverd hebt 'presentabel' is en ook de notie bevat dat, omdat het geen rapport is, een uitgebreide toelichting ontbreekt maar dat wij het gestelde wel kunnen verantwoorden.

Dit met het oog op evt vragen, stuk moet dan ook gewoon aan vragers gegeven worden.

Ik krijg graag wel een cc-tje

Groet,

5.1.2e

Dr.ir. 5.1.2e

5.1.2e

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

Postbus 1, 3720 BA BILTHOVEN

Mobiel: +31 6 5.1.2e

Secretariaat: vpz-secretariaat@rivm.nl | 088 5.1.2e

From: 5.1.2e @rivm.nl>

Sent: woensdag 18 mei 2022 15:55

To: 5.1.2e @rivm.nl>; 5.1.2e @rivm.nl>

Subject: afstemming positie rekenwerk tabaksaccijns

Hi beiden,

Graag wil ik even met jullie afstemmen over rekenwerk dat 5.1.2e en ik hebben gedaan voor VWS. VWS heeft aan Trimbos en RIVM gezamenlijk gevraagd of we scenario's wilden uitwerken voor de verdere verhoging van tabaksaccijns, na de reeds voorgenomen verhoging tot 10 euro per pakje per 2023. Op basis van het rekenwerk dat we hebben liggen uit de MKBA tabak van vijf jaar geleden hebben we uitgerekend wat met een bepaald scenario (bijvoorbeeld jaarlijks 10% verhoging of jaarlijks 2 euro per pakje er bij) de rookprevalentie in 2040 wordt (horizon NPA).

De stas heeft gevraagd om deze scenario's en de resulterende rookprevalentie. MinFin is ook aangehaakt, omdat zij moeten aangeven wat een scenario betekent voor de belastinginkomsten. De stas heeft een A4 over deze drie rookscenario's ingebracht in coalitieoverleg, om te peilen hoe dit valt. Daar staat het volgende in, heel summier dus: Trimbos en RIVM hebben drie scenario's uitgewerkt:

1. verkoopprijs + 10% per jaar => 7% rokers in 2040
2. verkoopprijs + 1€ per jaar => 9% rokers in 2040
3. verkoopprijs + 2€ per jaar => 7% rokers in 2040

VWS houdt er rekening mee dat dit beleidsvoorbereidende werk gelekt kan worden uit het coalitieoverleg. Dan zouden er vragen kunnen komen bij Trimbos en RIVM. We hebben geen formeel stuk opgeleverd aan VWS (dat paste ook niet bij de vraag) maar wel een tabel met de rookprevalenties bij diverse scenario's. Wat we hebben gedaan kunnen we bij vragen prima uitleggen.

Wat is jullie advies? Is dit RIVM aandeel voldoende afgedekt zo?

5.1.2e

FYI: de uren hiervoor zijn geschreven op evaluatie NPA project van

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

RIVM

5.1.2e

RIVM Centrum voor Voeding, Preventie & Zorg (PB 101)

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven

Antonie van Leeuwenhoeklaan 9 | 3721 MA Bilthoven

T: +31 (0) 5.1.2e | **M: +31(0)6** 5.1.2e | www.rivm.nl

**Vrije Universiteit Department of Health Sciences, Faculty of Science
& Amsterdam Public Health research institute**

De Boelelaan 1105, 1081 HV Amsterdam | www.vu.nl

Budgettaire raming scenario's VWS

Scenario: 10% verhogen per jaar t/m 2040

Bandbreedte in €mln	2024	2026	2028	2030	2035	2040
Budgettaire		tussen 0,4	tussen 0,5	tussen 0,4	tussen -0,4 en	tussen -1,0
opbrengst hoog		en 0,7 mld	en 1,3 mld	en 1,6 mld	1,9 mld	en 1,6 mld

Scenario: 1 euro verhogen per jaar t/m 2040

Bandbreedte in €mln	2024	2026	2028	2030	2035	2040
Budgettaire		tussen 0,4	tussen 0,5	tussen 0,2	tussen -0,5 en	tussen -0,9
opbrengst hoog		en 0,7 mld	en 1,1 mld	en 1,2 mld	1,2 mld	en 0,7 mld

Scenario: 2 euro verhogen per jaar t/m 2040

Bandbreedte in €mln	2024	2026	2028	2030	2035	2040
Budgettaire		tussen 1 en	tussen 1,1	tussen 0,7	tussen -0,6 en	tussen -1,0
opbrengst hoog		1,4 mld	en 2,1 mld	en 2,4 mld	2,0 mld	en 1,2 mld

Kanttekeningen bij budgettaire raming

De maatvoering van de 3 scenario's is extreem en ook afhankelijk van andere (niet fiscale) ontwikkelingen. Hierdoor is de onzekerheid rondom de budgettaire opbrengst groot. De budgettaire opbrengst wordt daarom gepresenteerd als bandbreedte. Op het moment dat deze maatregelen daadwerkelijk in wetgeving worden opgenomen, zal de raming nog gecertificeerd worden door het CPB en volgt nadere concretisering.

Bij de raming is het uitgangspunt dat rooktabak net zoveel verhoogd wordt als sigaretten per sigaret. Hierbij is aangenomen dat 1 gram rooktabak ongeveer gelijk staat aan 1 sigaret. Hieronder wordt kort aangegeven welke aannames gedaan zijn in de raming.

Percentage rokers:

- Bij de bovengrens is uitgegaan van het percentage rokers berekend door het RIVM met de standaardelasticiteit van -0,4.
- Bij de ondergrens is uitgegaan van ongeveer een dubbele elasticiteit. Omdat het om zeer grote prijsstijgingen gaat is de kans namelijk groot dat de elasticiteit een stuk hoger ligt dan -0,4.

Aantal sigaretten gerookt per dag:

- Er is uitgegaan van het gemiddelde aantal sigaretten gerookt door het CBS. Vervolgens is uitgegaan van een daling van 5% per jaar. Deze daling is geprikt en besproken met VWS, het RIVM en Trimbos.

Percentage gekocht in het buitenland:

- Bij de bovengrens is uitgegaan van een stijging van het percentage gekocht in het buitenland van 2%punt per jaar. In 2040 is het percentage dan 50%. Dit percentage is geprikt op basis van de huidige ontwikkeling in combinatie met de verwachting dat het percentage sterker stijgt dan de huidige ontwikkeling.
- Bij de ondergrens is uitgegaan van een stijging van het percentage gekocht in het buitenland van 5%punt per jaar. In 2040 is het percentage dan 95%. Dit percentage is geprikt op basis van de huidige ontwikkeling in combinatie met de verwachting dat het percentage sterker stijgt dan de huidige ontwikkeling.

From: 5.1.2e
To: 5.1.2e
Cc: 5.1.2e
Subject: RE: vertrouwelijk accijns tabak coalitie
Date: vrijdag 20 mei 2022 19:04:46

Hi 5.1.2e

Ik heb even met mijn leidinggevenden hierover overlegd. Zij vinden het vooral belangrijk dat we het in geval van vragen kunnen verantwoorden en ook dat het prima is dat dit niet een openbaar stuk is maar dat we dit dus in het kader van dienstverlening aan VWS op verzoek hebben opgesteld.

Gr 5.1.2e

From: 5.1.2e @minvws.nl>
Sent: donderdag 19 mei 2022 10:41
To: 5.1.2e @rivm.nl>
Subject: RE: vertrouwelijk accijns tabak coalitie

hoi 5.1.2e

nog even voor de goede orde, op 24 mei vindt het gesprek met de coalitie plaats en dan zou het dus hard kunnen gaan met de informatie en het verzoek om meer informatie.

Ik hoor daarom graag uiterlijk maandag even van je terug.

met vriendelijke groet,

5.1.2e

Drs. W. 5.1.2e
 Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)
 5.1.2e | Parnassusplein 5 | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |
 T 070 5.1.2e | M 06 5.1.2e | @minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

Van: 5.1.2e
Verzonden: woensdag 18 mei 2022 15:43
Aan: 5.1.2e @rivm.nl>
Onderwerp: vertrouwelijk accijns tabak coalitie

1. ACCIJNSVERHOGINGEN

i) Jaarlijkse significante verhogingen

In aanvulling op de accijnsverhogingen in 2023 en 2024 zijn verdere stappen noodzakelijk voor een rookvrije generatie in 2040. Trimbos en RIVM hebben drie scenario's uitgewerkt:

1. verkoopprijs + 10% per jaar => 7% rokers in 2040
2. verkoopprijs + 1€ per jaar => 9% rokers in 2040
3. verkoopprijs + 2€ per jaar => 7% rokers in 2040

PM raming Ministerie van Financiën

From: 5.1.2e
To: 5.1.2e
Subject: RE: kamervragen grenseffecten tabak
Date: maandag 23 mei 2022 13:56:58
Attachments: [kamervragen fvd accijns aan fin_KV adw.docx](#)

Beste 5.1.2e

Hierbij nog suggesties voor de beantwoording van de kamervragen van de hand van 5.1.2e en mijzelf.

Groet van 5.1.2e

From: 5.1.2e @minvws.nl>
Sent: woensdag 18 mei 2022 16:48
To: 5.1.2e @rivm.nl>; 5.1.2e @rivm.nl>; 5.1.2e @trimbos.nl>
Subject: kamervragen grenseffecten tabak
Importance: High

Dag allen,

Het Ministerie van min fin heeft kamervragen ontvangen van dhr 5.1.2e (FvD) en VWS verzocht vanaf vraag 6 te helpen beantwoorden. De vragen gaan veelal over het onderzoek van het RIVM. Bijgaand mijn eerste ruwe concept en ik wil met name Rivm , maar ook het Trimbos, vragen aanvullende informatie toe te voegen. Soms heb ik een specifieke opm gevraagd maar fijn als jullie breder mee kunnen denken en aanvullen.

Mochten jullie iets willen aanvullen bij de vragen 1 tm 5 voel je vrij om dat te doen.

De deadline is krap en ik hoop dat jullie mij uiterlijk maandag 1500 uur van jullie aanvullingen kunnen voorzien.

Heel erg bedankt alvast!

met vriendelijke groet,

5.1.2e

Drs. W. 5.1.2e
 Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)
 5.1.2e | Parnassusplein 5 | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |
 T 070 340 5185 | M 06 5.1.2e @minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

From: 5.1.2e
 To: 5.1.2e
 Subject: Re: vraag mbt referentie
 Date: woensdag 25 mei 2022 15:53:23
 Attachments: [image001.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)

Hoi 5.1.2e

De tekst en bronnen zijn terug te vinden in de scenario's die zijn opgesteld door het Trimbos. De onderstaande bronnen zijn daarbij gebruikt. Let wel: deze bronnen zijn allen Franstalig.

26. Santé MdSedl. LUTTE CONTRE LE TABAGISME POINT D'ETAPE LUNDI 28 MAI 2018. 2018. [180528 - dossier de presse - tabac .pdf \(solidarites-sante.gouv.fr\)](#) (p.5)
27. Ministère des Solidarités et de la Santé. Lutte contre le tabagisme 2021. <https://solidarites-sante.gouv.fr/prevention-en-sante/addictions/article/lutte-contre-le-tabagisme>.
28. Solveig Godeluck. Tabac : les ventes de cigarettes ont encore chuté de 6,5 % en 2021. Les Echos. 2022. [Tabac : les ventes de cigarettes ont encore chuté de 6,5 % en 2021 | Les Echos](#)
29. le secrétaire général de la commission des comptes de la sécurité sociale. LES COMPTES DE LA SÉCURITÉ SOCIALE - RÉSULTATS 2020. PRÉVISIONS 2021 et 2022. 2021. [Les Comptes de la Sécurité Sociale - septembre 2021 \(securite-sociale.fr\)](#) (p.57)

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

www.trimbos.nl
 Da Costakade 45 - 3521 VS Utrecht
 Postbus 725 - 3500 AS Utrecht

Bekijk onze (online) congressen, webinars, trainingen

Deze e-mail (en eventuele bijlagen) kan vertrouwelijke informatie bevatten. Indien u niet de beoogde ontvanger van deze e-mail bent, verzoeken wij u het bericht direct te verwijderen en contact op te nemen met de verzender. Elk gebruik van de inhoud van dit bericht en/of door een andere dan de beoogde ontvanger is onrechtmatig. Het Trimbos-instituut staat niet in voor de juiste en volledige overbrenging van de inhoud, noch voor tijdige ontvangst daarvan. Het Trimbos-instituut is gevestigd te Utrecht en is ingeschreven in het handelsregister onder het nummer 41265454.

Van: 5.1.2e @minvws.nl>

Verzonden: woensdag 25 mei 2022 15:12

Aan: 5.1.2e @trimbos.nl>; 5.1.2e @trimbos.nl>; 5.1.2e @rivm.nl>; 5.1.2e @rivm.nl>

Onderwerp: vraag mbt referentie

Hallo allen,

Ik heb ene vraag om eene referentie. Vws heeft onderstaande tekst eerder intern op twee plekken gebruikt maar nu hebben we de referentie hiervan echt nodig en kunnen we de bron niet meer achterhalen. Heel vervelend maar we hopen dat ene van jullie deze info kennen en de bron hopelijk ook?

Frankrijk heeft de prijs bereikt van 10 euro voor een pakje sigaretten in 2021. Tussen 2017 en 2020 vonden twee accijnsverhogingen van €0.50 per jaar plaats. Het Franse ministerie van gezondheid rapporteerde de volgende effecten:

- *De tabaksconsumptie was 9.1% lager in het eerste trimester van 2018 dan in 2017 (pre-accijnsverhogingen).*
- *Het percentage dagelijkse rokers daalde met 4 procentpunten ten opzichte van 2017, naar 25.4% in 2018.*
- *Tussen 2017 en 2022 is de verkoop van sigaretten met 24.5% gedaald, de verkoop van shag met 17.5% en de verkoop van sigaren en cigarillos met 20%.*
- *Als gevolg van de accijnsverhoging, stegen ook de belastinginkomsten uit tabaksaccijns: van 11.87 miljard euro over 2017 naar 14.4 miljard euro over 2020. Circa 0.5 miljard euro extra inkomsten wordt geweten aan de effecten van de coronacrisis (c.q. het sluiten van de grenzen waardoor minder in het buitenland werd gekocht).*

Mocht het je niets zeggen dan hoor ik dat graag ook.

Dank vast voor je reactie!

met vriendelijke groet,

5.1.2e

Drs. W. 5.1.2e
 Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)
 5.1.2e Parnassusplein 5 | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |
 T 070 340 5185 | M 06 5.1.2e @minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

Agendapunt 3

Thematafel roken doel en insteek

April 2022

De thematafel roken is ontstaan met de totstandkoming van het Nationaal Preventieakkoord (NPA). Aan deze tafel hebben verschillende partijen zich gecommitteerd aan de ambitie van een Rookvrije Generatie in 2040. Aan deze tafel zijn destijds maatregelen en activiteiten geformuleerd om deze ambitie te behalen. Onder dit kabinet zal gewerkt blijven worden om deze doelstelling te behalen en de voorzitter is daarom gevraagd het werk voort te blijven zetten. Een nieuw akkoord zal niet worden gesloten. Dit lijkt een goed moment om stil te staan bij het doel en de aard van deze tafel. Het voorliggende document is uitdrukkelijk niet bedoeld als formele procesbeschrijving. Het doel is vooral om te kijken of de partijen dezelfde kijk hebben op hoe we de komende jaren als thematafel verder kunnen samenwerken om de Rookvrije Generatie dichterbij te brengen.

De insteek is om voort te bouwen op de aanpak van de afgelopen jaren. Een wijziging is wel dat er bij de thematafels en dus ook bij deze tafel, niet meer zoals in 2018 afspraken gemaakt kunnen worden over wettelijke maatregelen. De Raad van State heeft namelijk in het jaarverslag over 2018 zijn bezorgdheid geuit over het sluiten van akkoorden zoals het NPA waarmee gedetailleerde afspraken één-op-één worden neergelegd in wetgeving¹. Dergelijke maatregelen zullen daarom slechts aan de Tweede Kamer worden voorgelegd ter besluitvorming. Dit neemt niet weg dat de thematafel roken een adviserende rol heeft bij de beleidsontwikkeling die voorafgaat aan het nemen van dergelijke maatregelen. De thematafel roken zal onafhankelijk van de ontwikkelingen van de andere thema's uit het Preventieakkoord in haar eigen tempo door gaan en duldt op geen enkele wijze, ook niet vanuit de overkoepelende initiatiefgroep, invloed van de industrie.

Doel tafel

- Gezamenlijk volgen en bewaken van de voortgang op de ambitie en doelstellingen en acties onder het NPA.
- Met elkaar de prioriteiten voor deze kabinetsperiode in beeld te brengen en bezien welke aanvullende acties partijen kunnen ondernemen om de doelstelling van een rookvrije generatie te behalen.
- Elkaar ondersteunen in het behalen van een rookvrije generatie.
- Onderzoeken waar en hoe partijen elkaar kunnen ondersteunen en kunnen samenwerken.
- Informeren en uitwisselen van informatie over nieuwe en bestaande maatregelen en acties vanuit de deelnemende partijen aan de tafel.
- Betrekken van elkaars kennis bij het ontwikkelen maatregelen en activiteiten.
- Versterken van elkaars activiteiten.
- Verkrijgen van maatschappelijke en politieke steun.
- Het vormen van een community die een moreel appèl kan doen op andere partijen in de maatschappij om ook stappen te zetten richting een rookvrije generatie.
- Afstemmen van planning en communicatie van activiteiten door partijen.

Structuur rond de tafel

De tafel is van alle partijen die die hebben aangegeven een concrete bijdrage te willen leveren aan het deelakkoord en het NPA hebben ondertekend of later deelnemer zijn geworden. De tafel wordt voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter. 5.1.2a vervult deze rol sinds de totstandkoming van het NPA in 2018. Het secretariaat is belegd bij het ministerie van VWS. In het NPA worden onder de ambitie van een rookvrije generatie verschillende thema's met doelstellingen en activiteiten genoemd waaraan partijen van de tafel een bijdrage leveren. Veelal wordt in werkgroepen op de thema's samen gewerkt en afgestemd. Iedere partij ontwikkelt zijn eigen doelstellingen en activiteiten en zorgt ervoor dat deze kunnen worden gemonitord (bij voorkeur SMART). Iedere partij is zelf verantwoordelijk voor het realiseren van eigen doelstellingen en activiteiten. De deelnemers van de tafel blijven met elkaar in gesprek over de doelen en het proces om met elkaar succes te boeken.

Naast dat het ministerie van VWS het secretariaat van de tafel voert, is de tafel voor VWS een klankbord en adviseur ten behoeve van beleids- en besluitvorming. Tevens kan VWS door middel van het verstrekken van subsidies activiteiten van partijen aan de tafel ondersteunen.

¹ <https://jaarverslag.raadvanstade.nl/2018/>

Het RIVM monitort de voortgang van het akkoord en ook de activiteiten en doelstellingen van de deelnemende partijen.

Nieuwe deelnemers

Nieuwe partners kunnen aansluiten bij een thematafel van het Nationaal Preventieakkoord als zij de ambities onderschrijven en bereid zijn bij te dragen aan de verwezenlijking daarvan. De partijen aan de thematafel roken hebben afgesproken dat het voor toetreding van belang is dat de partij een landelijke opererende partij is die eigen inzet pleegt. Nieuwe partners moeten daarom een concrete bijdrage leveren en zich committeren aan eigen doelstellingen en activiteiten. Naar aanleiding van een verzoek tot deelname aan de thematafel worden de volgende stappen gevolgd. De voorzitter en de secretaris van de thematafel doen een eerste beoordeling. De voorzitter en de secretaris informeren vervolgens de partijen over het verzoek en de daarin opgenomen acties met daarbij een conceptbesluit. Desgewenst kan het verzoek tot deelname plenair besproken worden tijdens de thematafel. Als er geen aanleiding is om het verzoek plenair te bespreken kan de nieuwe partner deelnemen aan de thematafel.

Vaststellen document

Naar aanleiding van bespreking van het document tijdens de thematafel van 11 april 2022 is dit document aangepast.

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding, Gezondheids-
bescherming en Preventie

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34

www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij
5.1.2e

Datum
27 mei 2022

Aantal pagina's

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

agenda

Betreft	Thematafel Roken
Vergaderdatum en -tijd	9 juni 2022 13:00-15:00
Vergaderplaats	Muzenzaal, Ministerie VWS, Den Haag

Agenda

1. **Korte opening en welkom door de voorzitter**
2. **Plannen en ontwikkelingen, staatssecretaris van Ooijen**
 - Toelichting plannen tabaksonthouding door de staatssecretaris
 - Toelichting plannen door partijen
3. **Mededelingen, voorzitter**
 - vaststellen van de agenda
 - vaststellen van het verslag thematafel 11 april
4. **Korte pauze**
5. **Presentatie voortgang NPA roken, RIVM ,** 5.1.2e
 - Het RIVM geeft inzicht in de voortgang van de doelen en activiteiten uit het Preventieakkoord op het thema roken.
6. **Presentatie rookvrije omgevingen, ervaringen uit buitenland, spreker volgt**
7. **Rondvraag en afsluiting**

Bijlagen

- Verslag 11 april 2022 – thematafel roken
- Aangepast document *Doel en werkwijze Thematafel roken*
- Document *Doe mee met de campagne Puur rookvrij*

From: 5.1.2e
To: 5.1.2e @ggdghor.nl; 5.1.2e @vng.nl; 5.1.2e @rivm.nl; 5.1.2e @rivm.nl;
 5.1.2e @wvz-ziekenhuizen.nl; 5.1.2e @kwf.nl; 5.1.2e @planet.nl;
 5.1.2e @iolandesap.nl; 5.1.2e @umc.nl; 5.1.2e @trimbos.nl; 5.1.2e
 5.1.2e @vng.nl; 5.1.2e @nocnsf.nl; 5.1.2e @pulmonariagroningen.nl;
 5.1.2e @boink.info; 5.1.2e @vnn.nl; 5.1.2e @nvab-online.nl; 5.1.2e
 5.1.2e @lhv.nl; 5.1.2e @kinderboerderijenactief.nl; 5.1.2e @umcg.nl;
 5.1.2e @nhg.org; 5.1.2e @laurens.nl; 5.1.2e @gmail.com; 5.1.2e @ggd.groningen.nl;
 5.1.2e @nhg.org; 5.1.2e @venvn.nl; 5.1.2e @umcg.nl;
 5.1.2e @health-holland.com; 5.1.2e @mboraad.nl; 5.1.2e @zn.nl;
 5.1.2e @pharos.nl; 5.1.2e @jantjebeton.nl; 5.1.2e @vnn.nl;
 5.1.2e @nl.abnamro.com; 5.1.2e @longalliantie.nl; 5.1.2e @ggd.amsterdam.nl; 5.1.2e
 5.1.2e @kpn.com; 5.1.2e
 5.1.2e

Subject: Thematafel roken 9 juni
Date: vrijdag 27 mei 2022 12:34:38
Attachments: [concept agenda thematafel roken 9 juni.2.docx](#)
[220411 Verslag thematafel.def.docx](#)
[220527 Thematafel doel en insteek.def.docx](#)
[Doe mee campagne PUUR rookvrij.docx](#)

Beste partijen,

Bij deze mail vindt u de stukken voor de Thematafel roken die op donderdag 9 juni wordt gehouden op het ministerie van VWS.
 De bijeenkomst vindt plaats van 13.00 tot 15.00 uur en vanaf 12.00 uur kunt u binnenlopen voor een broodje in de hal voor de Muzenzaal.
 Zoals u weet ontvangen we in deze bijeenkomst de staatssecretaris en we verzoeken u daarom 5 minuten voor aanvang in de zaal plaats te nemen.

Deze bijeenkomst vindt enkel fysiek plaats en het is dus niet mogelijk digitaal deel te nemen.

De volgende stukken zijn meegestuurd:

- Concept Agenda
- Verslag vergadering 11 april 2022
- Aangepast document doel en insteek thematafel
- Doe mee campagne PUUR rookvrij

Als het verslag van de vorige vergadering nog reacties oproept dan vragen wij u die vooraf naar de secretaris van de thematafel te mailen zodat het vaststellen van het verslag zo min mogelijk tijd neemt gedurende de vergadering.

Graag vernemen wij nog wie namens uw organisatie aanwezig zal zijn zodat u van te voren kan worden geregistreerd.

Zoals u wellicht weet kost aanmelden bij de receptie de nodige tijd en kunt u zonder aanmelding vooraf niet naar binnen. Daarnaast dient u een ID te kunnen laten zien bij de receptie.

Wij kijken uit naar uw komst!

Hartelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

(5.1.2e)

PUUR rookvrij gericht op ouders met jonge kinderen

Sinds **19 mei** is de landelijke stoppen met roken campagne PUUR rookvrij gericht op ouders met jonge kinderen van start gegaan. Het is algemeen bekend dat roken in de buurt van het kind schadelijk is voor de gezondheid. Maar wist u dat het ook schadelijk is als er alleen buiten wordt rookt? Voor lang niet iedereen is dat bekend. Via onderstaande link is een korte docu over derdehands rook te zien.

<https://youtu.be/2lypDx5JGpE>

PUUR rookvrij zich dit keer specifiek op **ouders met jonge kinderen**. Want stoppen met roken is de enige manier om de gezondheid van henzelf én van het kind te beschermen. Meer informatie kunnen jullie vinden op www.puurrookvrij.nl en www.puurvoorprofs.nl (voor zorgprofessionals).

Wat kan u doen?

Informeer en enthousiasmeer uw leden of samenwerkingspartners om samen PUUR rookvrij bekend te maken onder ouders, om hen zo aan te zetten tot het doen van een succesvolle stoppoging. Er is een gratis materialenpakket PUUR rookvrije ouders beschikbaar. [Bestellen kan hier](#).

Het pakket bestaat uit posters en flyers van PUUR rookvrij, folders Rookvrij Opgroeien, en een informatiekaart en verwijskaartjes van de telefonische coaching Rookvrije Ouders. Deze materialen kunt u plaatsen in de wachtkamer en spreekkamer, of ter informatie meegeven aan ouders.

5.1.2e

publiek

niet publiek

binnen

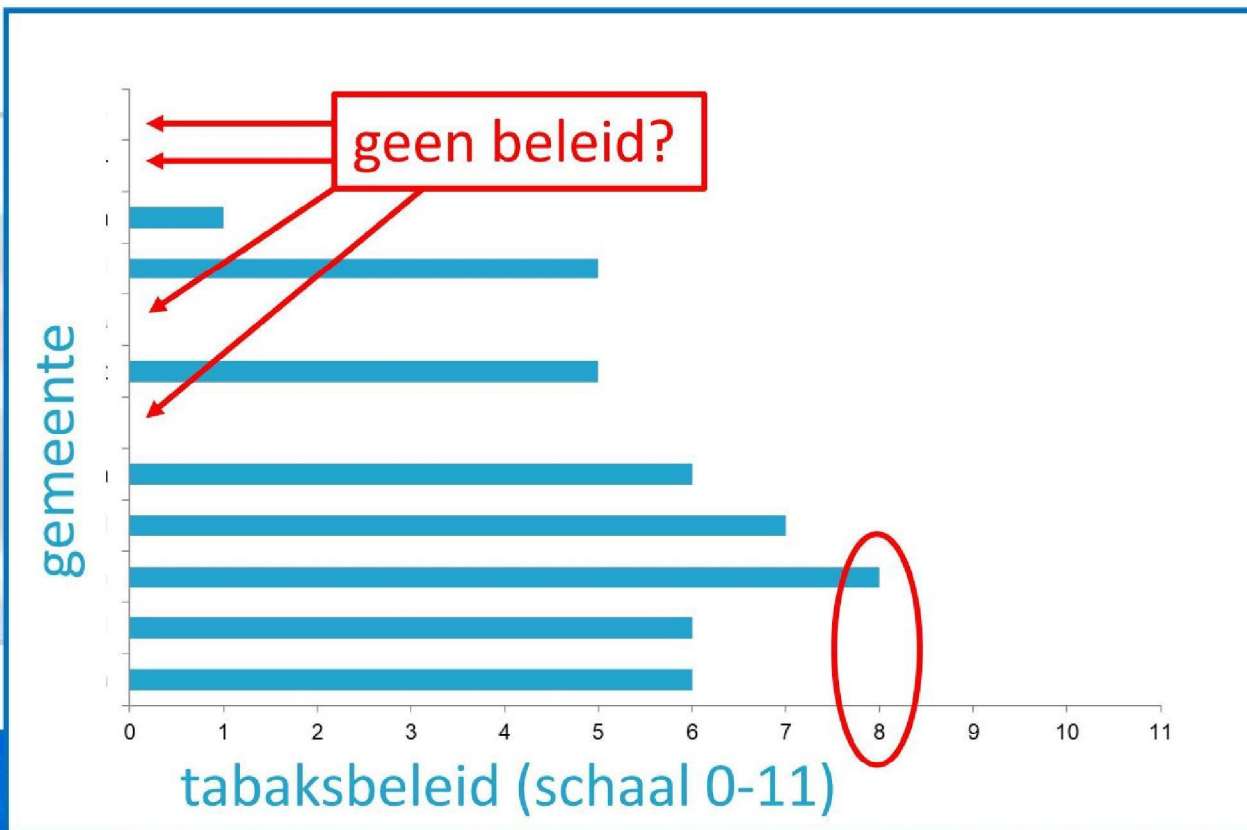

publiek

binnen

buiten

publiek

Bruijn et al. ongepubliceerd

buiten

publiek

buiten

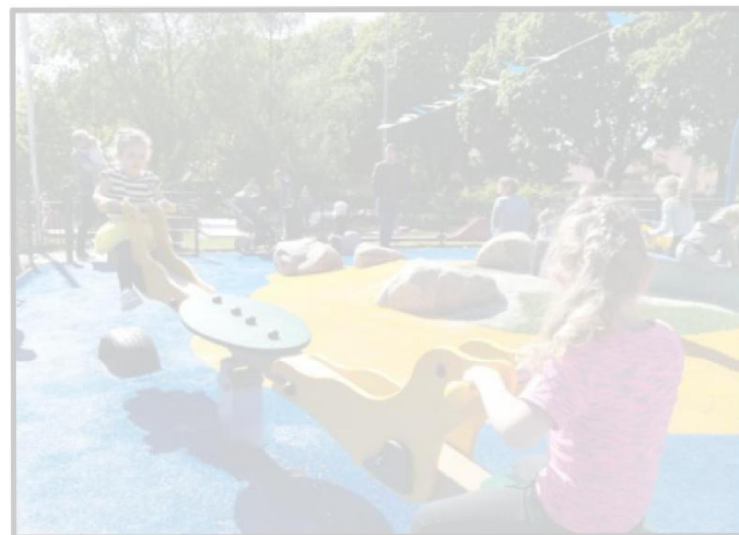
publiek

niet publiek

binnen

–31%

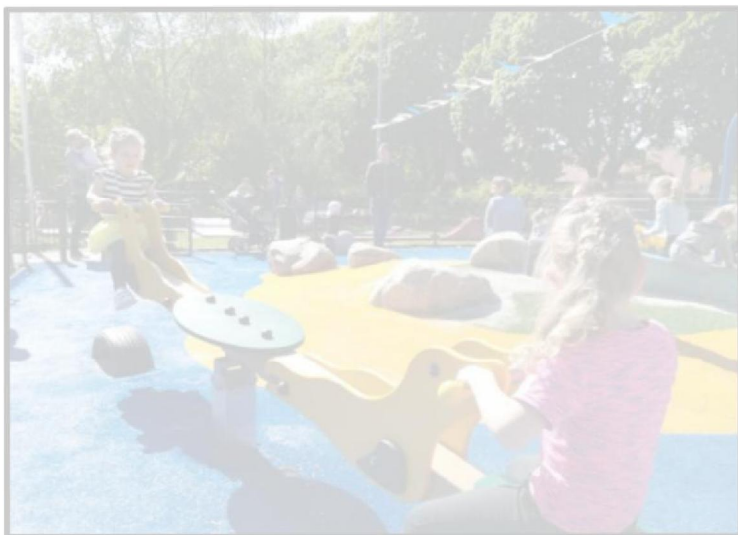
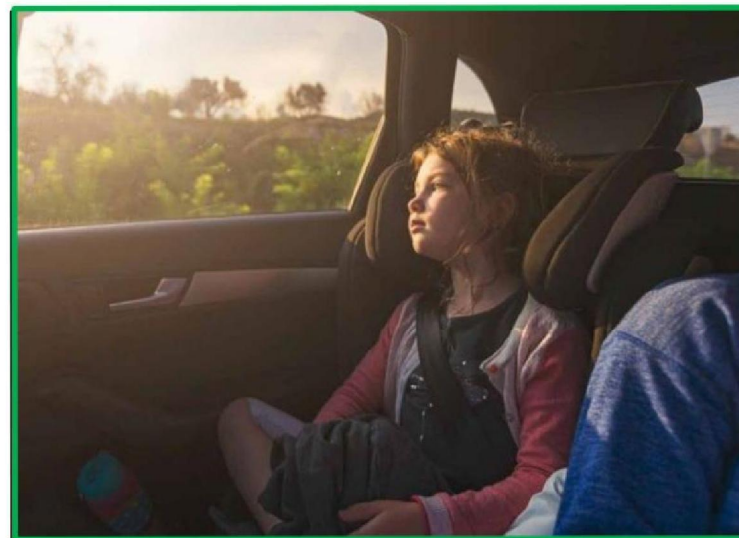

niet publiek

binnen

–31%

ACTIVITEITEN GVRV

Doel meerjarenplan 2021-2024:

De beweging op weg naar een Rookvrije Generatie in Nederland versnellen en onomkeerbaar verankeren

Hoe?

- het verwerven van publiek en politiek **draagvlak** voor effectieve tabaksontmoedigingsmaatregelen
- creëren van **volume** door het mobiliseren van zoveel mogelijk relevante stakeholders

VERMENIGVULDIGEN DOOR TE DELEN

Ter beschikking stellen en laden van merk “Rookvrije Generatie”

- Website rookvrijegeneratie.nl
- Webshop met rookvrij-uitingen: borden, stoeptegels, stickers, vlaggen etc.
- Communicatiehandboek en format voor uitingen onder de vlag van de rookvrije generatie

Doorontwikkelen en beschikbaar blijven stellen van

- Toolkits met stappenplannen om rookvrij te worden (bv. sport, spelen, gemeenten, bedrijven)
- Advisering aan intermediaire partijen
- Inspirerende voorbeelden
- Format organisatie Rookvrije Generatie Awards & ICT platform voor aanmelding en stemmen

Stappenplan

Wil jij dat jouw sportclub rookvrij wordt? Zet dan de eerste stap en gebruik het stappenplan om op weg te gaan naar een rookvrij sportterrein.

ACTIVEREN MAATSCHAPPELIJKE PARTIJEN

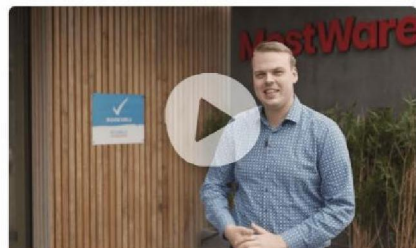
Gesprekken voeren en op weg helpen van voorlopers in “nieuwe sectoren”

- Attractieparken/dagattracties
- Op kinderen gerichte horeca (rookvrije terrassen)
- Vakantieparken
- OV

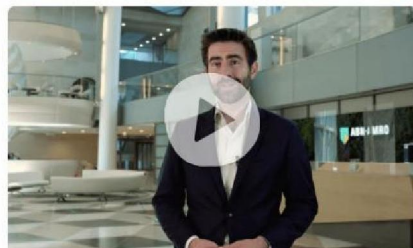
Activeren van bedrijven om rookvrij beleid in te voeren (geen zaken doen met de tabaksindustrie, rookvrij terrein, stoppen met roken)

- Bedrijfscampagnes via social media
- Gesprekken met geselecteerde bedrijven (bv. onderzoeksbureaus, financiële sector)

ZIJ ZIJN AL EEN ROOKVRIJ BEDRIJF

ITWARE: “AL ONZE MEDEWERKERS
ILLEN ZICH INZETTEN VOOR EEN
ROOKVRIJE GENERATIE”

ABN AMRO: “WIJ WILLEN EEN
POSITIEVE SOCIALE IMPACT HEBBEN”

PEIJNENBURG: “ROOKVRIJ WORDEN
ALS BEDRIJF IS MAKKELIJKER DAN JE
DENKT”

PRONTO GELATO: “IJSJE OP 'T TERRAS
SMAAKT LEKKERDER ZONDER ROOK”

POLITIEKE LOBBY VOOR EFFECTIEVE MAATREGELEN

- Gesprekken met Kamerleden
- Werkbezoeken en informatieve themabijeenkomsten organiseren
- PR-acties
- Brieven aan lokale politieke partijen en colleges van B&W
- Benaderen partijen met informatie in aanloop naar verkiezingen

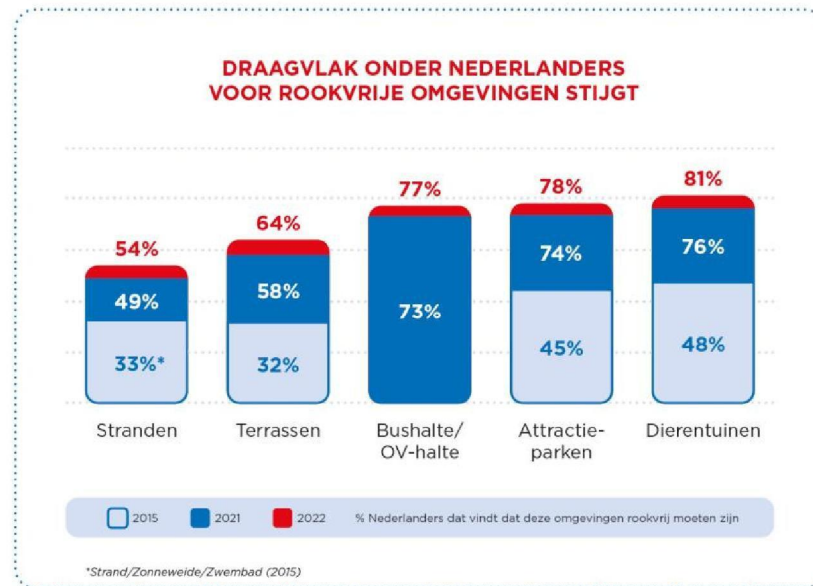
MAATSCHAPPELIJKE NORMEN BEÏNVLOEDEN

- Campagne De Wereld wordt Rookvrij Wen er maar aan (TV & online)
- Campagne Stoptober i.s.m. VWS
- Social media kanalen Rookvrije Generatie

MONITORING ONTWIKKELINGEN

- O.a. Draagvlakonderzoek: meet jaarlijks draagvlak onder NL bevolking voor tabaksontmoedigingsmaatregelen
- Participatie in internationale netwerken (SmokeFree Partnership (SFP), European Network on Smoking Prevention (ENSP) en Framework Convention Alliance (FCA))

SAMENWERKING STIMULEREN

- Kernpartner netwerk Nederland Rookvrij
- Financiële en personele bijdrage aan basis infrastructuur netwerk Nederland Rookvrij (Website, LinkedIn, Webinars)
- Afstemmingsoverleggen met relevante partners

NEDERLAND
ROOKVRIJ

Sporten in een Gezonde Sportomgeving

9 juni 2022

#wewinnenveelmetsport

Gezonde Sportomgeving
voelt als prettige, gezonde plek
waar mensen graag komen
waar gezond gedrag de norm is
waar jongeren geen ongezond gedrag leren

**Gezonde voeding
gestimuleerd**

**Verantwoord
alcoholbeleid**

Rookvrij

het Nationaal Preventieakkoord:

De sport is
(nagenoeg) rookvrij
in 2025

Grote en diverse sportsector

- Ca. 5 miljoen leden
- Ca. 1 miljoen vrijwilligers
- 77 sportbonden
- 25.000 clubs (+12.000 ondernemers)
- 300+ sporttakken

We zijn op weg

Ruim 2.000 clubs
bestelden
rookvrij-bord

Vermoeden: Veel meer
clubs zijn al rookvrij

Steeds meer evenementen
rookvrij

We zijn op weg ...

Mooie voorbeelden:

**Eredivisie en keuken-
kampioendivisie al rookvrij**
(vanaf seizoen 20/21)

Wat wil de sport doen?

1. Campagne Rookvrije sport
2. Statement door sportbonden
3. Inspiratiesessies + clubcoaching
4. Ondersteuningsmaterialen
voor clubs, evenementen, bonden, gemeenten
5. Rookvrij-borden en flags,
ook voor binnensport en evenementen
6. Rookvrije sportevenementen
7. Monitoring
8. Extra steun voor achterblijvers
9. Communicatie en samenwerking
10. Inzet Topsporters voor leefstijl/
Gezonde Generatie
11. Stoppen met roken icm sport

Campagne

[Over NOC*NSF](#)
[Sportdeelname](#)
[Topsport](#)
[Nieuws](#)
[A-Z](#)
[Pers](#)
[Voorbonden](#)

[Contact](#)
[Q](#)
[NL](#)
[EN](#)

[meer sportbonden](#)
[Nieuws](#)
[Thema's](#)
[Diensten](#)
[Agenda](#)
[Campagnes](#)
[Contact](#)

Campagne 'De sport wordt rookvrij'

1e periode: 17 t/m 30 juni 2022
2e periode: september/oktober 2022

De sport wordt rookvrij

In het Nationaal Preventieakkoord hebben alle sportbonden en NOC*NSF met het Ministerie van VWS de ambitie vastgelegd dat uiterlijk in 2025 alle sportverenigingen en sportevenementen rookvrij zijn. Logisch want we willen dat iedereen kan genieten van sport in een rookvrije omgeving. Zo houden we sport leuk en gezond en dragen we bij aan de Rookvrije Generatie.

In juni gaat een campagne van start om het thema **Rookvrije Sport** op de agenda van clubbesturen te zetten en hen te stimuleren hier actie op te ondernemen. De campagne zal versterkt worden met **statements vanuit sportbonden**, praktische tools voor sportclubs, best practices en een communicatie toolkit.

Relevante onderdelen

Campagne toelichting →

Meer informatie over de campagne.

Statements bonden →

Meer informatie over de statements vanuit sportbonden.

Communicatie toolkit →

Alle communicatiemiddelen en toelichtingen om de campagne vanuit de bond te delen.

Landingspagina campagne →

Deze pagina gaat live op 1 juni 2022.

Ondersteuning voor sportclubs →

Hier vinden clubs alles wat ze kunnen gebruiken

Start 17 juni 2022

door:
NOC*NSF &
Rookvrije Generatie

m.m.v.
VNG
VSG
GGD-GHOR

...

Campagne - aanpak

Campagne - video

Campagne - video

Campagne – terug naar je club

5.1.2e

**op bezoek
bij haar oude club**
Klein Zwitserland

*“Er werden
gewoon sigaretten
verkocht in
de kantine.”*

**Hockey wordt
rookvrij**

Campagne – sportspecifieke herkenbaarheid

Campagne – tools en ondersteuning

Voor:
bonden
gemeenten
clubs
evenementen

Hoe ga ik
gemeente
met
sport?

als
aan de slag
rookvrij

Steeds meer plekken worden rookvrij. Soms omdat organisaties het zelf belangrijk vinden dat zij een rookvrije omgeving kunnen bieden aan de bezoekers of medewerkers. Maar ook wetgeving heeft ervoor gezorgd dat een aantal plekken rookvrij zijn geworden, zoals de schoolterreinen. Vooral plekken waar kinderen komen, kunnen rekenen op veel steun van de omgeving. In het Nationaal Preventieakkoord is de ambitie uitgesproken dat alle sportverenigingen in 2025 rookvrij zijn. De gemeente kan hierin een belangrijke rol vervullen.

Rolbepaling

Het begint bij het bepalen van de rol die jouw gemeente wil spelen bij het realiseren van een Rookvrije Generatie en specifiek rookvrije sportterreinen. De gemeente kan aanjager, ondersteuner, regelgever of rolmodel zijn. U kunt verschillende rollen tegelijk vervullen of vanuit een rol een bijdrage leveren. De rollen worden hieronder verder uitgewerkt en ondersteunt met casussen uit diverse gemeenten.

Aanjager

Stimuleer organisaties zoals sportverenigingen (en zwembaden) proactief om rookvrij te worden. Roep hen op om een bijdrage te leveren aan een Rookvrije Generatie en geef positieve bekendheid aan rookvrije initiatieven. Organiseer bijeenkomsten om organisaties te activeren. Zet bijvoorbeeld verenigingsadviseurs of buurtsportcoaches actief in om het onderwerp te bespreken en op de agenda te zetten.

Voorbeeld:

- De gemeente Heilendoom, vertegenwoordigd door De Bestuurscommissie voor de Li-chamelijke Opvoeding en de Sport (BLOS), draagt uit dat roken en sport niet samen-gaan. Zij hebben aansluiting gezocht bij de landelijke campagne 'Op weg naar een Rookvrije Generatie'. De BLOS heeft de handen ineengeslagen met de gebruikers van de gemeentelijke sportparken.
- De gemeente Nijmegen verleidde samen met N.E.C. Nijmegen de sportsector in Nijmegen om aan te sluiten bij de Rookvrije Generatie door een activatie te doen in de vorm van een campagne 'rookvrije sport'. Inmiddels is ook het eigen trainingscom-plex én stadion rookvrij. Via de maatschappelijke afdeling van de betaald voetbalclub worden sportverenigingen blijvend gestimuleerd en daarnaast ondersteund met cam-pagne materialen.
- GGD Gelderland-Zuid organiseerde een bijeenkomst over de Rookvrije Generatie met een workshop over rookvrije sport voor sportverenigingen samen met NOC*NSF. Zie meer informatie over het organiseren van een Inspiratiesessie Gezonde Sportomge-ving op www.nocnsf.nl/gezonde-sportomgeving.
- De sportverenigingen hebben met de gemeente Ridderkerk afgesproken dat er vanaf 1 september 2021 ook buiten niet meer gerookt wordt.
- Vanaf 1 augustus 2022 mag er in, op en rond sportvelden, -zalen en -tribunes niet meer gerookt worden in de gemeente Eindhoven.
- In Groningen haken ze aan bij brede beweging van de rookvrije generatie

Ondersteuner

Ondersteun vraag gestuurd met het beschikbaar stellen van materiaal, informatie en/of de in-zet van mensen. Verwijs naar www.rookvrijgeneratie.nl/sport (of www.rookvrijgenera-tie.nl/zwembad).

Voorbeeld:

- De gemeente Heilendoom helpt sportaccommodaties met het beter zichtbaar maken van het rookvrije sportpark (en de entree) door blauwe belijning.
- Sportsupport ondersteunt verenigingen in de gemeente Haarlem om het terrein rookvrij te maken.

Rookvrij.nl/sport

Statement per sportbond

Statement rookvrije sport

Achtergrondinformatie over dit statement:

Als belangrijke stap op weg naar een rookvrije sport, ondertekent elke sportbond het statement dat ze rookvrij wordt (uiterlijk 2025) en welke stappen de sportbond gaat zetten om naar een geheel rookvrije sport toe te werken tot in 2025. Dit statement is bedoeld voor alle sportbonden, dus zowel binnensport als buitensport als voor sporten in de openbare ruimte.

De bedoeling is om dit statement passend te maken voor je sportbond en vervolgens door de voorzitter of directeur te ondertekenen. Van het ondertekenen wordt een foto en/of filmpje gemaakt om te gebruiken in de sportbrede campagne 'Rookvrije sport'. Deze campagne bestaat uit twee flights in 2022: een eerste flight in juni en een tweede flight in oktober.

Statement De sport wordt rookvrij. De [naam sportbond] dus ook.

In het Nationaal Preventieakkoord hebben alle sportbonden en NOC*NSF met het Ministerie van VWS de ambitie vastgelegd dat uiterlijk in 2025 alle sportevenementen en sportverenigingen (en de directe omgeving) rookvrij zijn.

De sportsector wil namelijk dat iedereen kan genieten van sport in een rookvrije omgeving. Zo dragen we bij aan de ambitie van de Rookvrije Generatie om ieder kind de kans te geven om volledig rookvrij op te groeien. Zo beschermen we opgroeiende kinderen tegen de schadelijke gevolgen van (mee)roken en is de kans veel kleiner dat ze op den duur zelf gaan roken. De sport wordt dus rookvrij en de [naam sportbond] natuurlijk ook.

De [naam sportbond] gaat de volgende stappen zetten:

Het goede voorbeeld

1. Als sportbond kijken we waar we zelf het goede voorbeeld kunnen geven en voeren dat door:
 - a. We creëren een rookvrije omgeving op de plekken waar wij als bond actief zijn, inclusief de entree, de parkeerplaatsen en de terrassen.
 - b. We stimuleren dat functionarissen van de bond niet roken terwijl zij in functie zijn. (Invoering uiterlijk 1 juli 2022)
 - c. Om dit te bekrachtigen stellen wij gedragsregels op voor de bij de bond aangesloten functionarissen (trainers, coaches, scheidsrechters en dergelijke) waarin opgenomen is dat men niet rookt wanneer men in functie is. (Invoering uiterlijk 1 juli 2023). Deze gedragsregels worden opgenomen in het contract dat een bondsfunctionaris bij aanstelling ontvangt en bij het volgen of behalen van een licentie als opleider, trainer, scheidsrechters, et cetera.

Communicatie en agendering vanuit de sportbond

2. Wij communiceren dit statement en dragen de gezamenlijke campagne voor rookvrije sport uit. (Uiterlijk vanaf 1 mei 2022)
3. Wij agenderen rookvrije sport op relevante overleggen met clubbestuurders, stimuleren hen om rookvrij te worden en informeren hen over de mogelijkheden om daarin ondersteund te worden. (Invoering uiterlijk vanaf 1 april 2022)

Sportevenementen

4. Het gehele evenemententerrein van alle sportevenementen waar wij als sportbond (mede)organisator van zijn, is rookvrij (Uiterlijk vanaf 1 juli 2023).

Sportclubs

5. Alle wedstrijden op nationaal niveau vinden plaats op een sportaccommodatie die volledig rookvrij is. (Invoering uiterlijk 1 augustus 2023).
6. Alle sportaccommodaties van de bij ons aangesloten sportclubs zijn volledig rookvrij, inclusief op en nabij de looproutes van en naar de entree(s), parkeerplaats(en) en fietsenstalling(en). (Invoer uiterlijk 1 augustus 2024).

Hierbij wordt de volgende voortgang nagestreefd: 1 augustus 2023: minimaal 50% volledig rookvrij en 1 januari 2024: minimaal 75% volledig rookvrij.

Monitoring

7. Wij monitoren of de bij ons aangesloten sportclubs en voor onze sport georganiseerde sportevenementen geheel rookvrij zijn en delen de ontwikkelingen op dit gebied met alle bij de bond aangesloten sportclubs en NOC*NSF. (Invoering uiterlijk 1 juli 2022)

Minimaal éénmaal per jaar delen we een overzicht waarin van alle bij ons aangesloten sportclubs aangegeven wordt of ze (gedeeltelijk) rookvrij zijn. Deze data mag -met in achtneming van de AVG-regels- worden gepubliceerd door NOC*NSF en de Rookvrije Generatie.

- Goede voorbeeld
- Agendering
- Evenementen
- Clubs
- Monitoring

**Rookvrije sport
lukt alleen samen!**

papendal

Onze entree is

rookvrij

9 juni 2022

Terugdringen
gezondheidsverschillen- door
preventie roken/ wijkaanpak
Stoppen met roken

5.1.2e

5.1.2e

Pharos

Duurzame aanpak Gezondheidsverschillen

1. Zet in op een brede, domein overstijgende aanpak
2. Differentieer waar nodig
3. Benut kansen in verschillende levensfasen
4. Werk samen met de mensen om wie het gaat
5. Werk persoonsgericht
6. Versterk geloof in eigen kunnen en zelfredzaamheid
7. Stuur op aldoende leren en experimenteren
8. Investeer in goede en inclusieve monitoring en evaluatie
9. Werk aan borging van kennis en effectieve aanpakken in praktijk en beleid

Vanuit coalitie Pleidooi Stoppen met rokenzorg voor iedereen

partners coalitie: Trimbos, IVO, GGD
GHOR, Verslavingskunde NL,
Gezondheidsfondsen Rookvrij,
Rookpreventie Jeugd, Taskforce
Nederland Rookvrij

later aangehaakt: Sociaal Werk NL en
BPSW

Stoppen met rokenzorg voor iedereen

De coalitie Iedereen Rookvrij pleit voor aanvullende acties zodat over 5-10 jaar ook veel mensen met een lagere opleiding zijn gestopt met roken

5.1.2e "Kijk ik rookte 50 sigaretten op een dag, nou dan heb je dus 50 gedochtes in je kop zitten dat je wil roken."

Coalitie Iedereen Rookvrij

Trimbos
Instituut

IVO
Innovatie voor
veelzijdige
ontwikkeling

VERSLAVINGSKUNDE
NEDERLAND

GGD
GHOR
NEDERLAND

FNO
30% voor kennis

GEZONDHEIDSFONDSEN
VOOR ROOKVRIJ

ROOKPREVENTIE
JEUGD

Taskforce
Iedereen Rookvrij

PHAROS
COÖRDINATOR VAN ALLE ROOKVRIJ ACTIES

Wijkaanpak Stoppen met Roken voor iedereen:

GGD- medewerkers, Sociaal domein-professionals, sleutelpersonen en ervaringsdeskundigen gaan:

- gesprek in de wijk voeren zodat norm rookvrij wordt/ open dialoog over roken**
- Versterking toeleiding naar Stoppen met Roken-zorg**
- Betere ondersteunen bij stoppen**

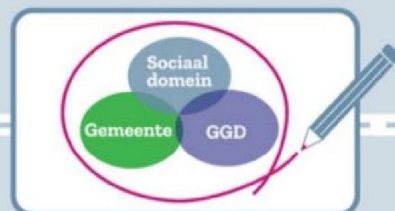
Actiekaart: mogelijke stappen...

Wil je meteen aan de slag?

START

1

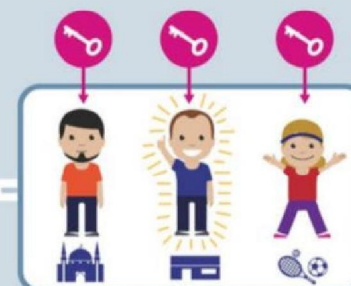
Zorg ervoor dat de gemeente, sociaal domein en de GGD samen aan de slag willen met een wijkaanpak.

2

Bedenk in welke wijk je aan de slag gaat.

3

Ga na bij welk type professional uit het sociaal domein energie zit om met roken aan de slag te gaan.

4

Houd een open dialoog met deze professionals over roken en meeroken.

5

Maak werk van rookvrij werken.

6

Versterk gesprekstechnieken.

7

Zorg voor goede voorwaarden om te kunnen werken.

FINISH

Resultaten wijkaanpak

Resultaatgebied A- hoofdaanvrager GGD GHOR

- Een integrale aanpak in 45 aandachtswijken: versterking van de niet-roken sociale norm, versterking van de toeleiding naar Stoppen met Rokenzorg , Inzicht in en bijdragen aan een beter passende SMR-zorg

Resultaatgebied B- hoofdaanvrager Pharos

- Een landelijke leer- en ontwikkelinfrastructuur (stimuleringsprogramma): ondersteunen van teams in 45 aandachtswijken en het verbinden van deze aanpak met lopende programma's (Rookvrije omgeving, Zorgpaden, Lokale preventie-akkoorden, SMR campagnes), inzicht in wat werkt, kennisverspreiding en benutting (andere wijken, andere thema's).

Samen met inwoners en professionals in de wijk

